

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

факультет дизайну

(повне найменування інституту, назва факультету)

кафедра художнього моделювання костюма

Дипломна робота магістра

на тему Проектування колекції жіночого костюма на основі трансформації стилістичних та художньо-композиційних характеристик традиційного декоративного мистецтва

Виконав: студент 2 курсу, групи МГДк 1-20
спеціальності 022 Дизайн

Освітньої програми Дизайн (за видами)

Ольга ТЕРЕЩЕНКО

Науковий керівник д.мист. проф. Наталія ЧУПРИНА

Рецензент к.т.н., доц. Тетяна СТРУМІНСЬКА

Київ - 2021 рік

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
факультет дизайну
кафедра художнього моделювання костюма

Освітній ступінь магістр
Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма Дизайн (за видами)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри художнього
моделювання костюма

к.т.н. проф. Тетяна НІКОЛАЄВА
“ ” 2021 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ МАГІСТРА СТУДЕНТУ

Терещенко Ользі Григорівні

1. Тема роботи Проектування колекції жіночого костюма на основі трансформації стилістичних та художньо-композиційних характеристик традиційного декоративного мистецтва

керівник проекту (роботи) д. мист. професор Чупріна Н.В.

затвержені наказом закладу вищої освіти від “04” жовтня 2021 року № 286-уч

2. Строк подання студентом роботи 13.12.2021

3. Вихідні дані до проекту (роботи): бібліотечні та музейні фонди м.Києва та інших міст; наукова, публіцистична та фахова література, за темою дипломної роботи, аналіз дизайн-діяльності провідних брендів та Будинків моди, аналіз довідникової та нормативної документації за тематикою дипломної роботи

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): вступ, дослідницький, проектно-композиційний, проектно-конструкторський, проектно-графічний розділи, висновки, ілюстративний матеріал (додатки) до дипломної роботи

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Дослідницький	д.мист. проф. Наталія ЧУПРИНА	04.10.21	19.11.21
2. Науковий	д.мист. проф. Наталія ЧУПРИНА	04.10.21	01.12.21
3. Проектно-композиційний	д.мист. проф. Наталія ЧУПРИНА	07.10.21	24.11.21
4. Проектно-конструкторський	доц. Алла БАРАНОВА	14.10.21	29.11.21
5. Проектно-графічний	доц. Анатолій ШАПОВАЛ	14.10.21	30.11.21

7. Дата видачі завдання 04.10.2021

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	Примітка (підписи студента, консультанта, наукового керівника)
1	Вступ	05.12.21	
2	Розділ 1. Дослідницький	19.11.21	
3	Розділ 2. Науковий	01.12.21	
4	Розділ 3. Проектно-композиційний	24.11.21	
5	Розділ 4. Проектно-конструкторський	29.11.21	
6	Розділ 5. Проектно-графічний	30.11.21	
7	Висновки	03.12.21	
8	Оформлення дипломної роботи (чистовий варіант пояснювальної записки)	06.12.21	
9	Оформлення графічної частини дипломної роботи (чистовий варіант ескізного проекту та проекту фірмового стилю)	04.12.21	
10	Здача дипломної роботи на кафедру для рецензування (за 14 днів до захисту)	07.12.21	
11	Подання дипломної роботи магістра у відділ магістратури для перевірки виконання додатку індивідуального навчального плану (за 10 днів до захисту)	10.12.21	
12	Перевірка дипломної роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	10.12.21	
13	Подання роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	13.12.21	

Студент

_____ (підпис)

Ольга ТЕРЕЩЕНКО

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник проекту (роботи)

_____ (підпис)

д.мист., проф. Наталія ЧУПРИНА

_____ (прізвище та ініціали)

Директор НМЦУПФ

_____ (підпис)

Олена ГРИГОРЕВСЬКА

_____ (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Терещенко О. Г. «Проектування колекції жіночого костюма на основі трансформації стилістичних та художньо-композиційних характеристик традиційного декоративного мистецтва»

— Рукопис. Дипломна магістерська робота за спеціальністю 022 Дизайн, Київський національний університет технологій та дизайну, Київ 2021.

У магістерській роботі надані результати дослідження в проектуванні авторських моделей сучасного вбрання та адаптація до актуальних тенденцій моди. В роботі використано системно-інформаційний, візуально-аналітичний методи дослідження. Застосовано системно-структурний аналіз трансформацій художньо-композиційних елементів у формоутворенні сучасного костюма на основі асоціативних перетворень. Запропоновано принципи дизайн-проектування колекції сучасного вбрання із авторським оздобленням на основі адаптації національних традицій оздоблення жіночого вбрання та декорування творів народного мистецтва. Обґрунтовано застосування різних мотивів рослинного та геометричного орнаменту в етно-стилістиці та впровадження даного образу сучасної жінки в повсякденне життя.

В процесі дизайн-проектування авторської колекції жіночого одягу в етно-стилістиці визначено, що декоративне мистецтво та національне вбрання має високій ступінь автентичного символізму для розробки актуального проектного образу в умовах сучасної дизайн-діяльності. Використано символічне зображення рослинного орнаменту за мотивами М. Приймаченко та використано стилізацію робіт в орнаментальних мотивах колекції. На основі передпроектного аналізу та опитування споживача визначено значущий інтерес до національних мотивів в гардеробі сучасної жінки. Розроблено колекцію жіночого вбрання для широких верств споживачів.

Ключові слова: декоративне мистецтво, дизайн костюма, етностилістика, національне вбрання, вишивка, декор та оздоблення, модні тенденції, fashion-дизайн, екодизайн, етномода.

АННОТАЦИЯ

Терещенко О. Г. «Проектирование коллекции женского костюма на основе трансформации стилистических и художественно-композиционных характеристик традиционного декоративного искусства»

- Рукопись. Дипломная магистерская работа по специальности 022 Дизайн, Киевский национальный университет технологий и дизайна, Киев 2021.

В магистерской работе даны результаты исследования в проектировании авторских моделей современного наряда и адаптации к актуальным тенденциям моды. В работе использован системно-информационный, визуально-аналитический методы исследования. Применен системно-структурный анализ трансформаций художественно-позиционных элементов в формообразовании современного костюма на основе ассоциативных преобразований. Предложены принципы дизайн-проектирования коллекции современного наряда с авторским убранством на основе адаптации национальных традиций украшения женского наряда и декорирования произведений народного искусства. Обосновано применение разных мотивов растительного и геометрического орнамента в этно-стилистике и внедрение данного образа современной женщины в повседневную жизнь.

В процессе дизайн-проектирования авторской коллекции женской одежды в этно-стилистике определено, что декоративное искусство и национальные наряды имеют высокую степень аутентичного символизма для разработки актуального проектного образа в условиях современной дизайн-деятельности. Использовано символическое изображение растительного орнамента по мотивам М. Приймаченко и использована стилизация работ в орнаментальных мотивах коллекции. На основе предпроектного анализа и опроса потребителя определен значимый интерес к национальным мотивам в гардеробе современной женщины. Разработана коллекция женского наряда для широких слоев потребителей.

Ключевые слова: декоративное искусство, дизайн костюма, этностилистика, национальные наряды, вышивка, декор и отделка, модные тенденции, fashion-дизайн, экодизайн, этномода.

SUMMARY

Tereshchenko O.G. "Designing a collection of women's costumes based on the transformation of stylistic and artistic compositional characteristics of traditional decorative art"

- Manuscript. Master's thesis in specialty 022 Design, Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv 2021.

The master's thesis presents the results of research in the design of original models of modern clothing and adaptation to current fashion trends. The system-information, visual-analytical research methods are used in the work. System-structural analysis of transformations of artistic-compositional elements in the formation of modern costume on the basis of associative transformations is applied. The principles of design-designing of the collection of modern clothes with author's decoration on the basis of adaptation of national traditions of decoration of women's clothes and decoration of works of folk art are offered. The application of various motifs of floral and geometric ornaments in ethno-stylistics and the introduction of this image of the modern woman in everyday life are substantiated.

In the process of designing the author's collection of women's clothing in ethno-style, it is determined that decorative art and national costume has a high degree of authentic symbolism to develop a relevant design image in modern design activities. A symbolic image of a plant ornament based on the motifs of M. Pryimachenko was used and the stylization of works in the ornamental motifs of the collection was used. Based on the pre-project analysis and consumer survey, a significant interest in national motifs in the wardrobe of modern women has been identified. A collection of women's clothing has been developed for a wide range of consumers.

Key words: decorative art, costume design, ethnic style, national costume, embroidery, decor and decoration, fashion trends, fashion design, ecodesign, ethnic fashion.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП	9
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	10
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДНИЦЬКИЙ	16
Вступ	17
1.1. Декорування – важливий елемент традиційного українського побуту	17
1.2. Традиційне декоративно–прикладне мистецтво України	19
1.3. Різноманіття українського народного одягу	22
1.4. Вишиванка. Особливості українських вишиванок	24
Висновки	31
РОЗДІЛ 2. НАУКОВИЙ	33
Вступ	34
2.1. Сучасні тенденції в проектуванні жіночого одягу в стилі етно-модерн	35
2.2. Творчість дизайнерів етномодерну	36
2.3. Визначення актуальності використання вишиванки в дизайні сучасного одягу	42
2.4. Визначення цільової групи потенційних споживачів	46
Висновки	47
РОЗДІЛ 3. ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ	49
Вступ	50
3.1. Асортиментний блок колекції	51
3.2. Визначення базових позицій образу та асортименту колекції	54

3.3. Опис моделей колекції	55
3.4. Інтеграція народної творчості в сучасну модну індустрію	57
3.5. Творчість української народної художниці М. Примаченко	60
3.6. Формування дизайн–концепції жіночого вбрання	62
Висновки	67
РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ	69
Вступ	70
4.1. Характеристика асортименту і вибір моделі	71
4.1.1. Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного виду виробів	71
4.1.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі	73
4.1.3. Характеристика конструкції моделі	74
4.1.3.1. Обґрунтування вибору методу одержання конструкції виробу	75
4.1.3.2. Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми	76
4.1.3.3. Специфікація деталей	76
4.1.3.4. Розкладка лекал деталей виробу в масштабі 1:10	77
4.2. Вибір матеріалів	78
4.2.1. Характеристика матеріалів верху, підкладки та прикладу	79
4.2.2. Символи та вимоги догляду за одягом	80
4.2.3. Характеристика ниток і фурнітури	81
4.3. Вибір раціональної технології обробки швейного виробу	81
4.3.1. Вибір режимів обробки	82
4.3.1.1. Режими виконання ниткових з'єднань і клейових з'єднань	82

4.3.1.2. Режими волого-теплової обробки (ВТО)	83
4.3.1.3. Обґрунтування та вибір обладнання	84
4.3.2. Складання технологічної послідовності обробки швейного виробу	85
Висновки	87
Розділ 5. ПРОЄКТНО-ГРАФІЧНИЙ	88
Вступ	89
5.1. Фірмовий стиль – брендбук компанії	89
5.2. Логотип, графічний товарний знак, фірмовий блок та монограма	92
5.3. Фірмовий шрифт та фірмові кольори	96
5.4. Ділові папери	98
5.5. Запрошення, пакувальний папір та пакет	99
5.6. Буклет та плакат	101
Висновки	104
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	107
ДОДАТКИ (ілюстративний матеріал)	118
Додаток А	119
Додаток Б	125
Додаток В	134
Додаток Г	140
Додаток Д	142
Додаток Е	145

ВСТУП

Сучасна мода існує в глобальному середовищі. На перший план виходить функціональність, але і не на останньому місці є естетика, привабливість і екологічність виробу. Кожна нація відрізняється своєю художньою культурою і саме слово «національний костюм» відображає духовну і естетичну суть народу. Український народ відрізняється деякою емоційністю, тому саме українські мотиви є колористичними, передають форми і пластику навколишньої природи. Кожна культура має свої знакові символи, що передають характер та духовні цінності народу. Дослідженню цієї теми присвячено ряд наукових праць авторів: Є. Антоновича, Ф. Вовка, Р. Захарчук-Чугай, Т. Кари-Васильєвої, К. Матейко, О. Никорак, Т. Ніколаєвої, С. Павлюк, К. Стамерова та інших. Знакові символи в дизайні виливаються в творчість дизайнерів і несуть в собі етнічний відбиток.

Розглядаючи саме народне мистецтво, можна сказати, що воно певною мірою впливало на всю нашу творчість. Саме народне мистецтво завжди має свій стиль та своє коріння. Тому не дивно, що більшість дизайнерів знаходять джерела натхнення саме в народній творчості. Це дає змогу створити неповторну, гармонійну і вишукану колекцію. Саме дизайнер беручи за основу національні мотиви пропускає їх через призму своєї індивідуальності і перевтілює все це у сучасні колекції. За такими принципами працюють українські модельєри Л. Пустовіт, О. Караванська, Р. Богуцька, І. Каравай, В. Краснова, З. Ліхачова та багато інших українських дизайнерів. Розглядаючи деякі колекції світових моделєрів можна зробити висновки, що Україна цікава світові своєю неповторністю, колоритом і традиційними мотивами в одязі. Так, ще в 1970 році одна з представниць британської моди Зандра Роудс показала колекцію „Україна шеврони й шалі“, після якої модернізовані свити з'являлися у її роботах та стали своєрідною „візитною карткою“ дизайнера. До української тематики звертався і сучасний кутюр'є Джон Гальяно, який створив колекцію „Історія української нареченої, яка втекла з циганами та бродячим цирком“ на сезон осінь/зима 1996-1997, а на сезон осінь/зима 2009-2010 створив образи за мотивами національних костюмів використавши в оздобленні червоний і чорний кольори, стилізовані вишивки, гуцульські помпони, дукачі. Значний вплив на світову моду та Україну стала перемога української співачки Руслани в конкурсі «Євробачення 2004», після чого у Парижі була представлена «українська» колекція кутюр'є Жан-Поля Готьє: Haute Couture (сезон

осінь / зима 2005 — 2006). А також надалі українські мотиви просліджувались у таких брендів, як Prada, Laurel, Giorgio Armani, Furland, Vivienne Westwood, Philippe Audibert, Emilio Pucci, Les Copaines, Bally, Dolce & Gabbana, Celine, Gucci.

Зрозуміло, що вплив української культури на світову моду є явищем тимчасовим і це лише тренд чергового фешн – сезону, але використання етно елементів в сучасному одязі українських та світових дизайнерів буде просліджуватись ще в багатьох колекціях.

Роблячи висновок з дослідження можна сказати, що українська етно - мода є популярною не лише в нас, а і на світових подіумах у відомих кутюр'є. Дослідження в цьому напрямку є актуальним і практичним. Адже національні мотиви в сучасних колекціях будуть популярними завжди.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Сучасна мода існує в глобальному середовищі. На перший план виходить функціональність, але і не на останньому місці є естетика, привабливість і екологічність вибору.

Досліджуючи сучасний ринок та творчість модельєрів, не можливо не помітити зростаючого попиту на одяг, аксесуари та доповнення до костюма в етностилістиці. Завжди оригінальні, яскраві та самобутні, вони приваблюють споживача та створюють конкуренцію іншим стильовим рішенням. Жінки все частіше вдягають вишиванки та одяг з принтами – вишивкою, що збільшує попит та підштовхує дизайнерів до створення все нових колекцій одягу в тка званому «українському стилі».

В Україні етностиль дуже близький і зрозумілий в будь-які часи. Багато українських дизайнерів працюють в цьому напрямі і є визнаними в усьому світі. Найбільш популярними в етно-одязі є сукні та вишиті сорочки, елементи вишивки на верхньому одязі. Але все частіше ми зустрічаємо вишивку і на різних аксесуарах: пояси, сумки, шарфи, хустки. Не на останньому місці є і прикраси в етностилістиці. Вони мають яскравий та багатий вигляд, приваблюють своєю оригінальністю. Розглядаючи асортимент етно-колекцій можна спостерігати тенденцію

поєднання вишивки та в'язки; сучасних елементів з чисто етнічними силуетами, рясно доповненими автентичними та стилізованими аксесуарами.

За останні 5 – 7 років тенденції екодизайна та етно-моди набули широкої популярності в дизайні костюма, як серед дизайнерів, так і серед споживачів. Не дивлячись на те, що такий одяг набагато дорожчий у виробництві, у еко- та етно-моди з кожним днем стає все більше прихильників, від знаменитостей до представників середнього класу. Таким чином, цільова споживацька аудиторія екологічно орієнтованої моди має стійку тенденцію до розширення. Активно сприяють цьому і мас-медіа, що висвітлюють питання моди і модної індустрії. Все частіше у ЗМІ з'являються публікації, які привертають увагу до екологічного стану планети й агітують використовувати лише натуральні матеріали. Така ж тенденція поширюється і в етномоді. В час, коли нації асимілюють і втрачають свою самобутність, тільки через дизайнерів та ЗМІ можна привертати увагу до етнічної спадщини народу. Часто можна побачити відповідні публікації у відомих журналах: «Elle», Shape, Vanity Fair, Rolling Stone Magazine та ін. Все більша кількість дизайнерських брендів та марок одягу намагаються частково «озеленюватися» – Nike, H&M і Gap купують еко-тканини для деяких своїх ліній, Marks and Spencer щосили спонсорує еко-моду, а Levi's і Seven for All Mankind запускають лінії еко-дружніх джинсів.

Актуальність теми: дослідження обумовлена тим, що важливою тенденцією розвитку індустрії моди є зростання інтересу до основ культурної національної спадщини. Національний костюм містить у собі код нації, вираження духовних цінностей народу.

Одяг сучасної людини має бути не лише комфортним, а й досить яскраво вираженим. Останнім часом світова індустрія моди захопилася еко – дизайном, яка сьогодні набуває все більшої популярності. Спостерігаючи за екологічним станом планети, більшість споживачів вибирають екологічно чисті матеріали та вироби з них. Звернення до еко – дизайну – це своєрідний шлях та прагнення людини вижити в сучасній глобально несприятливій екологічній ситуації, всесвітній кризі та воєнній ситуації світу. Звернення до істоку культурної

спадщини – це прагнення повернутись до чистої народної творчості. Можливість створити новий яскравий погляд на народну творчість в сукупності з сучасними тенденціями моди. Сьогодні це особливо актуально в час світової глобалізації, світової кризи та екологічного стану планети. Це спонукає дизайнерів звертати увагу на народну творчість, яка дає можливість створювати безліч досконалих, яскравих, творчих речей, що поєднують у собі сукупність естетичних, практичних, функціональних, ергономічних і технологічних властивостей.

Неможливо уявити життя українського народу без вишивки та розпису, що розвивалися з покоління в покоління в роботах народних художників і майстринь. В числі найвидатніших майстрів декоративної станкової графіки є Марія Приймаченко. Творчість її настільки багатогранна та неповторна, що стримати її будь-якими рамками неможливо. Вона є безмежним джерелом для дослідження та творчості.

В цій темі активно працюють різнофахові дослідники, які в своєму напрямі й форматі відтворюють образи вбрання різних історичних періодів, поступово заповнюючи прогалини української етнокультури. Це стосується реконструкцій як окремих елементів одягу, головних уборів, так і комплексних реконструкцій ансамблів історичних костюмів. Провідними вітчизняними спеціалістами в реконструкції історичного вбрання населення України є Л. С. Ключко, В. І. Ключко, Н. Б. Бурдо, П. Л. Корнієнко, Г. С. Ковпаненко, Е. А. Хай-редінова, О. В. Бобровська, З. О. Васіна, Є. О. Брайчевська, Г. В. Кокоріната ін.

Інші сучасні наукові дослідження містять інформацію щодо архаїчних символів і сюжетів орнаментів народної вишивки України та їх філософського, художнього, міфологічно – релігійного та побутового значення

Метою дослідження є визначення актуальних художніх та композиційних характеристик українського національного костюма, вишивки та використання їх в процесі проєктування колекції жіночого одягу.

Відповідно було поставлено наступні завдання:

1. Проаналізувати та обґрунтувати актуальність теми дослідження;

2. Використати послідовний ряд методів дослідження для вирішення наукових задач;
3. Адаптувати риси декоративно -прикладного мистецтва в умови сучасного дизайну одягу широко призначення.

Для аналізу літературних джерел використано літературно – аналітичний метод; для аналізу візуальних джерел та речових матеріалів – візуально-аналітичний метод; для трансформації визначених характеристик у принципи проектування одягу – метод асоціацій.

Аналіз літературних джерел дозволив виділити основні риси, що відображають екостиль в проектуванні сучасного одягу:

1. Використання натуральних матеріалів. Одяг лише з натуральних тканин доповнених прикрас з природних матеріалів.
2. Зручний крій одягу, що підкреслює жіночість.
3. Використання природних яскравих кольорів
4. Використання вишивки з рослинними чигеометричними орнаментами, що наближають до природи.

Об’єкт дослідження – декоративне оздоблення жіночого одягу широкого призначення.

Предмет дослідження – принципи трансформації елементів декоративного мистецтва в художнє оздоблення одягу широкого призначення

Наукова новизна. Теоретично обґрунтовано та створено раціональні підходи до принципів проектування колекції молодіжного жіночого одягу шляхом застосування візуальної гармонізації його складових. Запропоновано системний підхід до проектування авторської колекції одягу в екостилі, який полягає у створенні моделей у відповідності із принципами екодизайну, науково-обґрунтованому виборі матеріалів на основі дослідження їх фізикомеханічних властивостей. Дослідження полягає у розробці нових підходів до декоративного оздоблення колекції жіночого одягу.

Теоретичне значення роботи зумовлене тим, що отримані висновки сприяють подальшому дослідженню теми, узагальнення художньо-ком-

позиційних ознак слугуватимуть базовими конструкціями для процесу наступних загальнотеоретичних і галузевих досліджень тематики.

Отримані результати мають практичну цінність та можуть бути використані в проєктуванні колекцій жіночого одягу.

Практичним результатом дослідження роботи є визначення провідних характеристик дослідницького джерела та їх трансформація в види декоративного оздоблення в дизайні одягу.

На основі одержаних декоративних рішень розроблено актуальну авторську колекцію жіночого одягу з використанням технології вишивки нитками та камінням, оздобленої аплікаціями на основі художньокомпозиційних характеристик українського національного костюму та інтерпретація творів М. Примаченко в сучасну вишивку.

Апробація роботи. Основні положення та результати роботи доповідались на конференціях, публікувались в тезах та статті:

1. Chuprina N.V., Remenieva T.V., Tereshchenko O. H. Design of the contemporary garments on the basis of the transformation of stylistic and artistic-compositional characteristics of traditional decorative art. *Art and Design*. 2021. №3. С. 30-44.
2. Чупріна Н., Терещенко О., Джаліліан Ф., Волощук К. Традиційна вишивка як інноваційний засіб декорування костюма. Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну», м. Київ, 22 квітня 2021 року. Київ: КНУТД, 2021. Т. 1. С. 197-200
3. Чупріна Н.В., Ніколаєва Т.В., Терещенко О.Г., Герман Т.О. Біоморфізм як принцип структуротворення та художнього проєктування в дизайні костюма. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали I Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (17 листопада 2020 р., м. Київ) : Київ : КНУТД, 2020. С. 350-358

Створена колекція була представлена у міжнародних конкурсах: Міжнародний конкурс, республіка Молдова, «student 's design and creativity in

2021», Міжнародний конкурс молодих модельєрів – дизайнерів « Печерські каштани».

У **вступі** розкрито актуальність теми дослідження, мету і задачі дослідження, окреслено об'єкт і предмет дослідження, хронологічні межі, наукову новизну, виявлено теоретичне і практичне значення роботи.

У першому розділі (**дослідницький**) досліджено історичний костюм, як національну особливість духовної культури народу. Дослідження виявило особливості крою та вишивки національного костюма різних регіонів України.

У другому розділі (**науковий**) проаналізовано розвиток українського костюма та інтеграцію його в сучасній світовій моді. Розкривається тема етно-модерна та розвиток моди в цьому напрямі.

Третій розділ (**проектно-композиційний**) розкриває актуальність дослідження творчості М. Примаченко та інтерпретація її творчості в сучасній колекції одягу.

Четвертий розділ (**проектно-конструкторський**) описує колекцію, методи пошиття та особливості крою виробу. Описує матеріал та методи поетапного виконання виробу.

П'ятий розділ (**проектно-графічний**) розкриває важливість фірмового стилю, його важливий аспект на вплив просування брендингу та створення стилю компанії яка презентує товар на сучасному ринку.

РОЗДІЛ 1
ДОСЛІДНИЦЬКИЙ

Виконала: Терещенко О. Г.

Консультант: Чупріна Н. В.

Дата:

Підпис:

Вступ

Тема національного одягу виступає джерелом дослідження багатьох науковців та митців. Саме в національному костюмі можна простежити особливості духовної культури народу. Розташування України дало поштовх та можливості для розвитку різного сезонного одягу. Це зумовило появу різних форм та матеріалів, безліч силуетів які мали естетичну і функціонально-захисну функцію. Вірування дали поштовх до створення різноманітних оберегових орнаментів які яскраво просліджуються в ужитково декоративному мистецтві, розписах будинку (малярстві) та народних вишивках на одязі. Кожен образ парубка чи дівчини – заміжніх пар відображалися в одязі аксесуарах та вишивці які передавали чистоту, порядність, як то головні убори в заміжніх жінок, оберіг від зглазу чи то для здоров'я. Все, кожна хвилька, гачок чи півник мали своє особливе значення.

Особливе магічне значення надавалося, також, частинам одягу. Якщо взяти до уваги сорочку, вона виступала головним елементом одягу, а за різноманіттям її вишивки можна було визначити регіон України, обрядність та соціальний статус. Важливу оберегову роль відігравали і прикраси (намисто, дукачі, згарди), пояси та інші доповнення. Це актуально і в наш час, майже жодна сучасна жінка не ходить без прикрас та оберегів.

1.1 Декорування – важливий елемент традиційного українського побуту

Мистецтво – це феномен людської свідомості. Сутність мистецтва являється етнічне, національне та загальнолюдське явище. У нас час з появою таких засобів, як телефон та інтернет іде глобалізація населення і як наслідок, стирання між народами та різними етнічними групами. Такі явища, як розділення на багатих та країн третього світу, політичні конфлікти, війни та дискримінація веде до посилення стирання границь. Тому зацікавленість до етносу, етнічних

ознак надзвичайно велика. Перед нами постає проблема збереження культурних цінностей і залишатися відкритими до всього нового.

Народна творчість – історичне надбання, на основі якого розвивається світова художня культура. Народна творчість містить в собі різні види художньої діяльності – поетичне, театральне, музичне, танцювальне, декоративне, образотворче мистецтво. Особливе місце займає декоративне мистецтво - що відображає історію, побут та вірування народу. У народній культурі важливу роль відіграють різні галузі декоративного мистецтва. До нього належать такі види, як декоративно – прикладне, монументально –декоративне, декоративно – оформлювальне, театральне – декоративне.

З давніх давен дюли прагнуть прикрасити оточення, предмети побуту, середовище де вони живуть візерунками. Прикрашання предметів займає окремий вид мистецтва – декоративне мистецтво. До декоративного мистецтва можна віднести вишиванку, розпис посуду, розписи будинків печі і т.д.

Прикрашаючи одяг, речі побуту, зброю люди наділяли прикрасам магічного значення і часто, насиченість розпису показувала статус, заможність людини. Народне декоративне мистецтво розвивалось в двох напрямках – домашнє художнє ремесло і організовані художні промисли, пов'язані з ринком. Ці два види часто переплітались та збагачувались від епохи до епохи удосконалюючись та розвиваючись. Природні багатства України та вигідне географічне та торговельне положення сприяли розвиткові домашніх ремесел. Між прикладним і декоративним видами мистецтва є проміжний вид – декоративно–прикладний, що поєднує у собі ужиткові і функціональні якості об'ємно–просторової конструкції та художньої експресії відповідного декору. Це – художнє деревообробництво, художня обробка каменю, художня обробка шкіри і рогу, художня кераміка, художнє скло, художнє плетіння, в'язання, художнє ткацтво, килимарство, вишивка, мереживо, виготовлення виробів з бісеру, емалі та меблів, посуду, хатніх прикрас, іграшок, одягу, ювелірних виробів. [3] Сьогодні декоративно – прикладне мистецтво розглядається як важлива духовна та культурна цінність народу, що виконує певні функції – пізнавальну,

комунікаційну, естетичну, виховну. Яка пов'язує минуле та сьогодення відтворюючи нові образи в сучасному мистецтві.

1.2. Традиційне декоративно–прикладне мистецтво України

Українське декоративно–прикладне мистецтво дуже багатогранне і кожен вид можна досліджувати і розглядати, як творче джерело для створення нових шедеврів сучасного мистецтва. Для нього характерні глибока традиційність, стриманість декоративного рішення, тяготіння до рослинних або геометричних мотивів, певна кольорова гамма в прикрашанні одягу.

Сьогодні предмети з національними мотивами присутні в побуті, одязі, предметах декоративно–прикладного мистецтва. В Україні з давніх – давен виготовляли багато різноманітного посуду. [6,20] Часто їх прикрашали орнаментальним розписом. Також, традиційним було виготовлення народних іграшок – свистульки, пташки, ляльки, вершники, качки, баранці, півники. Історія іграшки простежується з глибокої давнини. Вона вбирала в себе кращі традиції і була витвором мистецтва, надаючи великої художньої довершеності. (Рис. 1.1)

Рис. 1.1 Глиняні вироби різних регіонів України. а – Київщина, б- Чернігівщина, в – Косівщина, г – Полтавщина.

Декоративний розпис – це не лише прикраса приміщень, а і поверхонь предметів побуту. Яскраві, кольорові та химерні композиції надають урочистості та святковості. Традиційні види народного розпису збереглися в творчих

осередках села Петриківки та інших. Розрізняють декілька стилів розпису – петриківський, самчиківський, яворський. (Рис. 1.2)

Рис.1.2 Види декоративних розписів. а – петриківський розпис, б – яворський розпис, в – самчиківський розпис.

Вишивання – стародавній прикрашальний елемент одягу. Вишивка показувала статус власника виробу і несла обережне значення. Існує безліч технік вишивання, які є характерними для певного регіону України. Це – вишивка хрестиком, вишивка гладдю, вишивка мережкою (являлась найскладнішою технікою), витинанка. З часом, коли з'явилися різноманітні матеріали, розпочали винаходити інші техніки – вишивка бісером, стеклярусом, паєтками, стрічками. (Рис. 1.3)

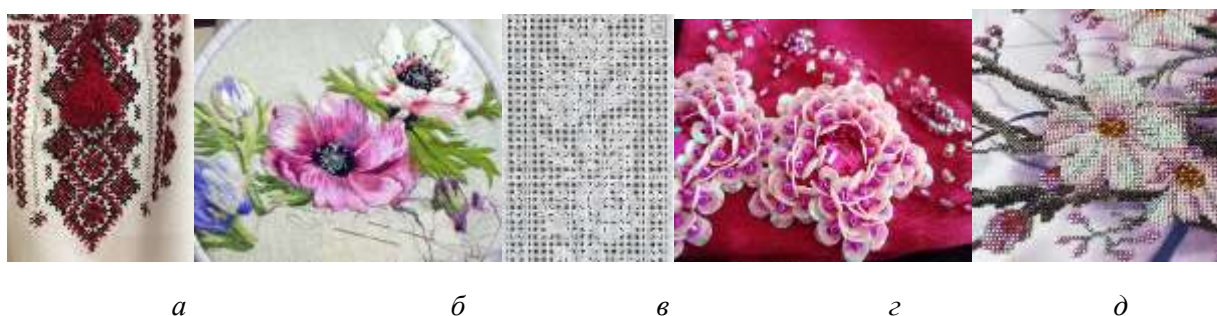

Рис.1. 3 Види вишивок. а – вишивка хрестиком, б – вишивка гладдю, в – мережка, г – вишивка паєтками, д – вишивка стрічками.

Декоративно–ужиткове мистецтво – мистецтво прикрашання, виготовлення, а також, оформлення виробів побутового призначення. Декоративно–ужиткове мистецтво впливає на формування естетичних,

моральних, етичних емоціональних поглядів людини. Зразки декоративно–ужиткового мистецтва розрізняють залежно від матеріалів та способу виготовлення. Розрізняють художня кераміка, художнє скло, художній метал, художні вироби з дерева, художні тканини, вишивка, мереживо, художній розпис, батик, художнє оброблення шкіри. Кожен з цих видів має підвиди. [2]

Декоративно–ужиткове мистецтво властиве всім народам світу і в кожному історичному епоху розвивалось залежно від потреб людини того часу. Декоративно–ужиткове мистецтво розвивалось завдяки індивідуальним творінням народних майстрів у давнину і художників професіоналів в останні періоди. Художньо–побутові вироби декоративно–житкового мистецтва набули значного розвитку в усіх областях України. Особливими такими осередками стали Опішня, де розвивалася художня кераміка, Решетилівка – килимарство та ткацтво. В Полтавській обл. Дігтярі – килимарство, ткацтво, вишивка; Полтавська обл. Петриківка – петриківський розпис; Сумська обл. Бубнівка – центр традиційного гончарства; Клембівка – художня вишивка; Вінницька обл. Косів – Килими, художні вироби з дерева, кераміка, шкіра; Івано – Франківська обл. Вижниця – вироби з дерева, оздоблені різбленням та випалюванням.

У 2-й половині 20 ст., особливо у 80–90-і рр., відбуваються значний розвиток в українському декоративно - ужитковому мистецтві. [8] Новий напрям у сучасному текстилі, який виник у 50-х рр. у Європі та США, дістав назву «рух мистецтва тканини», «новий текстиль», «мистецтво волокна», від 70-х рр. набув поширення і в українському текстилі.

Значної трансформації зазнали й твори художнього скла та кераміки. У художній кераміці починають використовувати такі матеріали, як кам'яна маса і шамот, що надають художнім виробам певного декоративного ефекту. Суттєві зміни сталися і в мистецтві моделювання костюма. Відбулася трансформація народного костюма в сучасний одяг різноманітного призначення. Модельєри звертаються до народного джерела та використовують традиційні народні мотиви для створення яскравих образів.

1.3. Різноманіття українського народного одягу

У візуальному сприйнятті одягу першочерговою інформацією є силует та крій, після яких сприймаються колір, фактура матеріалів та вид оздоблення. [9,12] В результаті проведеного дослідження сучасних силуетних форм сорочок українського національного костюма можна стверджувати про актуальність використання вільних силуетів прямого крою. В еволюції крою сорочок найповніше відбився такий важливий принцип створення народного одягу, як раціональність, котра визначалася функціональною значущістю, технічними можливостями та спадкоємністю традицій. Таких характеристик форми, як пластичність та мальовничість, що досягаються шляхом використання архетипових конструкцій прямого крою та притаманні одягу стародавніх цивілізацій, а також національному одягу більшості країн світу, зокрема, українському національному костюму, неможливо досягти методом деконструкції.

Застосування принципів крою українських сорочок у проектуванні актуальної колекції молодіжного жіночого одягу можна розглядати як продовження тенденції звернення до архаїчного крою одягу різних цивілізацій. Дана тенденція спостерігається у сучасних колекціях багатьох світових брендів. [16]

Крій є основною характеристикою вишитих українських сорочок. В еволюції крою вишитих сорочок відображені такі народні принципи створення одягу як раціональність, функціональність, знаковість, технічність та спадкоємність традицій. Крім того, в народному українському крої знайшли своє відображення і такі сучасні методи проектування як комбінаторика, трансформація, безрозмірний одяг, прямолінійний крій тощо.

Основними видами крою українських вишитих сорочок є: сорочка з плечовими, вставками, тунікоподібна сорочка, сорочка з суцільно-кросеним рукавом та сорочка на кокетці. Цю загальну класифікацію традиційних жіночих сорочок вперше запропонувала В. Білецька [9, с. 43-19]. У різних регіонах

України вирізняють декілька видів покрою сорочки які відрізняються вставкою рукава, складочками на горловині та рукавах, місцями вишитих вставок.

Певною мірою це питання розглядалося у ґрунтовних працях таких науковців, як Л. Лиганова, Р. Захарчук-Чугай, Т. Ніколаєва, О. Косміна, В. Білецька, М. Білан та Г. Стельмашук тощо.

Українські сорочки виготовлялись з конопляного домотканого полотна. Зазвичай вони зшивалися з двох або трьох рідше чотирьох полотен. Сорочки могли мати ластовицю (клини, які вшиваються в рукав для розширення пройми).

Також розрізняють сорочки з бочками або без них. Важливою характеристикою конструкції сорочки є спосіб обробки горловини. Комір-стояк, відкладний комір, горловини без коміра, «зубцьована горловина» тощо. Всі сорочки розрізняють за способом розміщення розрізу – пазушки, який може бути посередині пілочки, збоку – на одному зі швів, на плечовому шві, або навіть на спинці. В ході роботи було запропоновано доповнену класифікацію основних конструктивних елементів автентичних українських жіночих вишитих сорочок та визначено їх геометричну форму та розміри відповідно до регіону (Рис. 1.4) На схемі представлені основні види крою сорочок та їх особливість відносно до регіону України. Розглядаючи схематичні зображення сорочок можна відзначити вільний крій, геометричність ліній і водночас м'якість рукава, що надавало силуету жіночність і було досить функціональним [18].

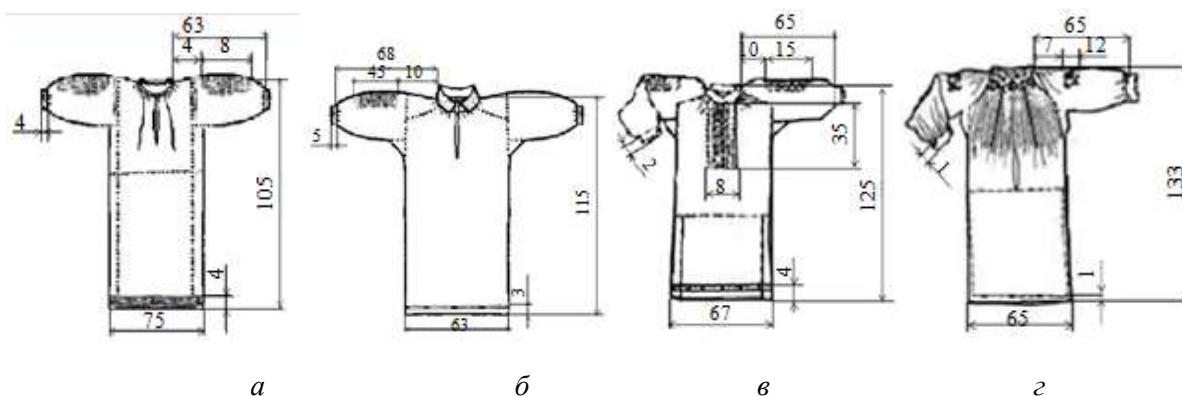

Рис.1.4 Зображення геометричні параметри та конструктивні особливості сорочок регіонів України: а - Західна Україна; б - Північна Україна; в - Південна Україна; г - Східна Україна [93, с. 266]

Простий та доволі економічний крій народного вбрання зумовлений насамперед шириною домотканого полотна чи сукна, намаганням створити зручний одяг і водночас повністю та раціонально використати тканину. В основу крою покладені переважно прямокутні форми, що створює великі площини для їх декоративного вирішення. В цілому ансамбль народного вбрання сприймається як концентрація прийнятих уподобань з невеликими індивідуальними відмінностями. На теренах України побутували різні конструктивно-художні способи створення форми одягу: за допомогою незшитих (запаски, фартухи, обгортки, намітки, хустки), частково зшитих (плахти) і повністю зшитих (спідниці, штани) прямокутних шматків тканини. Художні особливості народного вбрання посилювалися завдяки вмінню народних майстрів знаходити в ньому гармонійні силуетно-пропорційні об'єми.

1.4. Вишиванка. Особливості українських вишиванок

Українська вишита сорочка – один з найдавніших елементів українського одягу. Вона несла в собі обережну та магічну силу яка захищала людей. Досліджуючи обрядові звичаї українського народу можна зробити висновки, що сама сорочка являється магічним оберегом до якого прилучали з народження. Першу сорочку для немовляти шили з тканини, якою хрещені батьки обвівали свічки під час обряду хрещення. В подальшому житті сорочка супроводжувала людину протягом всього життєвого шляху. Під час проведення релігійних обрядів та ритуалів, або будь-яких важливих урочистих подій, українці обов'язково вдягали вишиванку [103].

Вважалося, що сорочка, яка прилягала до тіла несла в собі магічну силу і оберігала володаря. Шилася сорочка з лляного чи конопляного полотна, яке ткали власноруч. А оскільки рослини, з яких виготовляли сорочки, містили ефірні масла, то вони захищали як жінку так і її ще ненароджене маля від будь-якого зла та хвороб.

Українська сорочка багато оздоблена вишивкою посідає важливе місце у світовій скарбниці художньої культури. Вишиванка – класичний твір українського народного мистецтва, що відображає невичерпне багатство творчих сил народу.

Перші публікації, що свідчать про науковий інтерес до найпоширенішого виду декоративно-ужиткового мистецтва – вишивки, зустрічаємо у виданнях середини XIX ст. Серед них були представники української передової інтелігенції Яків Головацький, Володимир Шухевич, Юрій Жаткович, Федір Вовк, Григорій Купчанко.

Наші предки вірили, що як вишитий рушник оберігає кожну хату, так і вишита сорочка оберігає людину від недобрих очей, заздрісних думок та поганих людей.

Вишиванка – це невід’ємна частина українського народу. З давніх давен вона уособлювала символ народу, їх волю і дух, достатку сім’ї. Вона несла в собі древній обережний код від злих сил, зглазу, нещастя. Орнаменти вишивки вказували належність до певного регіону країни.

В орнамент вишивки впліталися оберег і краса українського краю. Так на вишивках ми можемо побачити гілочки калини, троянди. Дослідники вишиванки вважають, що символіка вишивки має велике значення та впливає на того, хто її носить. Геометричні візерунки означають стихії природи та родючість землі, а рослинні та квіткові орнаменти символізують сімейне щастя. Зображення тварин на полотні символізувало вірність, достаток та довголіття.

Процеси та умови формування українського вбрання, як виразника національної ідентичності, потребують найретельнішого і всебічного дослідження, оскільки дають змогу, з одного боку, виявити витоки його історичного коріння, а з іншого – з’ясувати давність походження української етнокультури. Це питання є надзвичайно актуальним з огляду на глибинніше пізнання історичної долі України та її народу, особливо в наш час, коли зацікавленість власною історією стає важливим чинником духовного відродження нації. В умовах новітніх світових процесів глобалізації суспільних

міжетнічних відносин особливо актуалізувалась потреба у захисті власної історичної спадщини, захисті національних культурних цінностей – мови, вбрання, народних традицій. Нові підходи в опрацюванні цієї теми надають можливість вибудовувати наукові версії реконструкцій історичного вбрання від найдавніших часів нашої історії, а отже формувати шляхи і методи цих реконструкцій, використовуючи як загальноприйняті засади методології, так і індивідуальний досвід – метод. Мотивація дослідження настільки об'ємна, що потребує долучення значного спектра фундаментальних наук: археології, історії, етнології, мистецтвознавства, антропології, теології, на перетині яких формуються нові відгалуження наукових дисципліни, таких як палеокостюмологія та етномистецтвознавство. В цій темі активно працюють різнофахові дослідники, які кожний в своєму напрямі й форматі відтворюють образи вбрання різних історичних періодів, поступово заповнюючи прогалини української етнокультури. Це стосується реконструкцій як окремих елементів одягу, головних уборів, так і комплексних реконструкцій ансамблів історичних костюмів. Провідними вітчизняними спеціалістами в темі реконструкції історичного вбрання населення України є Л. С. Клочко, В. І. Клочко, Н. Б. Бурдо, П. Л. Корнієнко, Г. С. Ковпаненко, Е. А. Хайредінова, О. В. Бобровська, З. О. Васіна, Є. О. Брайчевська, Г. В. Кокоріна.

Аналіз існуючих досліджень свідчить про те, що вчені здавна визначили український традиційний одяг як складову матеріальної та духовної культури народу (К.І.Матейко, М.С.Білан, Г.Г.Стельмахук, Т.В.Кара-Васильєва, Г.С.Щербій, Т.А.Ніколаєва, О.Ю.Косміна та ін.): «...традиції народного моделювання костюма є багатограними і такими, що складають феномен духовної та матеріальної культури нашого народу, зокрема його культури вбрання». Ансамбль народного вбрання традиційно визначається як чітка художньо-декоративна система, в якій елементами композиції виступають форма, конструкція одягу, колір, ритміка складових компонентів, орнаментальне вирішення оздоблень, структура і фактура тканин тощо.

Більшість учених вивчаючи особливості орнаментів на вишивках, поділяють думку, що основна функція орнаменту – естетично-магічна. [5, с. 231].

Багатство і різноманітність геометричних елементів в українській вишивці (ромби, кола, хрести, хвилясті лінії води, горизонтальні знаки землі), зображення тварин, птахів, рослин (дерево життя – верба, дуб, явір та ін.; листя, плоди, квіти; голуби, змії, коні, журавлі, качки тощо), людей із ромбоподібними тулубами, хрестоподібними головами просто зачаровує. Композиційне вирішення української вишивки відзначається безмежною фантазією, колоритом. Абсолютно кожен елемент вишивки має певне значення, згідно з яким його використовували. Усі існуючі орнаменти умовно поділяють на чотири групи: рослинні, геометричні, рослинно-геометризовані та зооморфні.

Також слід зазначити, що для вишивання використовували конопляні і льняні нитки власного домашнього виробництва, пізніше стали застосовувати промислові бавовняні, шовкові і вовняні нитки. Техніки вишивки вражали своїм різноманіттям і витонченістю. В Україні налічується близько 100 видів і технічних прийомів вишивання (гладь, хрестик, низь, мереження, бігунець, плетіння тощо). Мистецтво та техніка вишивання передавалися із покоління в покоління, від матері до доньки, від бабусі до внучки. Суто жіночою технікою вишивання вважається вишивання гладдю. Інколи у вишиванках використовується і вишивання бісером та мереживом. Різновиди вишивок представлені у порівняльній таблиці класифікації символіки орнаментів української вишивки, що представлена далі та взята з статті Куксюк А. А. та Васильєва І. В. [93, с. 267]

Класифікація символіки орнаментів української вишивки

Рослинні орнаменти		Геометричні орнаменти		Зооморфні орнаменти	
Виноград (символ благополуччя сім'ї)		Зірки (символ порядку і гармонії)		Пава (символ молодості і розквіту сил)	
Мак (символ захисту від зла)		Ромб (символ родючості)		Ластівка (символ добрих новин)	
Лілія (символ жіночності)		Коло (символ гармонії)		Соловейко (символ продовження роду)	
Троянда (символ життя)		Хвилясті лінії (символ води, джерела)		Зозуля (символ	
Калина (символ роду)		Квадрат (символ чотирьох сторін світу)		Голуби (символ зародження нової сім'ї)	
Дуб (символ сили)		Хрест (символ Бога)		Півні (символ молодят)	
Дуб та калина (символи сили та краси, символи життя)		Трикутник (символ триєдиного Бога)		Лебеді (символ вірності й кохання)	
Чорнобривці (символ любові до природи)		Земля, сонце та вода (родючість Матінки-Землі)		Орел (символ влади і сміливості)	
Берегиня (символ-оберіг)		Вода та сонце (батьківська і материнська енергія)		Лелека (символ оберегу немовлят та малечі)	
Хміль (символ течії життя і сім'ї)				Змія (символ води, грому і блискавки)	

Таблиця орнаментів української вишивки. [93, с. 267]

Вишивка Потавської області характеризується стриманістю кольорів. Найчастіше – це вишивка білим по білому, блакитним, коричневим та сірим. Рослинний та геометричний орнаменти тут поєднуються. Улюблені рослинні

мотиви – гілка, хміль. Геометричні мотиви – хрестик, ромб, трикутник, зірки. (Рис. 1.5, а)

На Київщині переважали рослинні орнаменти – грона винограда, гілочки з ягодами, квіти, шишка хмелю. Основний колір – червоний, а чорний лише підкреслює малюнок. (Рис. 1.5, б)

Вишивки Полісся – графічна та чітка. Нескладний візерунок вишитий червоними нитками. Мотиви – ромб, зірка, ламані лінії, розетка, хміль, троянда, лебідь, орел, кінь. (Рис. 1.5, в)

Подільські вишиванки відрізняються багатством кольорів та різноманітністю швів. Часто переважає чорний колір з додаванням червоного, жовтого, зеленого, синього. На відміну від інших регіонів, подільські вишиванки відрізняються складним геометричним орнаментом, що прикрашає весь рукав сорочки. У рослинному орнаменті переважають – чорнобривці, яблука, сливки, соняшники, сосонка, рута, троянда. Часто трапляються зооморфні орнаменти – вужі, ластівки, голуби, зозулі, сови. (Рис. 1.5, г)

Район Карпат важко об'єднати загальними характеристиками. Львівська область характеризується тонкими візерунками. На Буковині, окрім геометричного орнаменту, вишивають рослинний та зооморфний. Використовували срібні та золоті нитки, бісер, шовк, вовна, металеві блискітки. Гуцульські вишиванки відрізнялись контрастним поєднанням кольорів та різними техніками. (Рис. 1.5, д)

Закарпатська вишивка – це дуже різнобарвна та густа вишивка. Традиційними тут були близько десяти кольорів. (Рис. 1.5, е)

Для українців, які є спадкоємцями землеобробської цивілізації, характерним є різноманіття орнаментів які тотожні з цим промислом. Варіаціями цих чотирикутників є поділ хрестом – це космічний символ родючості, плодючості.

На трепільських статуях родючості на животі зображали ромб у чотири частини якого втиками зерна жита чи пшениці. Цей знак відображає засіяне поле.

В духовній традиції квадрат символізує Матерію, а коло – Дух. Проміжною ланкою між ними є восьмигранник, або восьмикутник [56, с. 224].

Види вишивок різних регіонів України

а

б

в

г

д

д

е

Рис.1.5 Види вишиванок різних регіонів України.

*а – Полтавщина, б – Київщина, в – Полісся, д – Поділля, д – Гуцульщина,
е – Закарпаття.*

Велика кількість мотивів передає зображення дерев в рослинному орнаменті. Це відгомін давнього культу рослин, дерев, який був у наших пращурів язичників. Серед рослин, які найчастіше зустрічаються в орнаменті – виноград, дуб, лілея та інше.

Виноград – символізує сонце єдина з усіх рослин, яка найбільше вбирає сонячну енергію і зберігає її в ягодах довгий час [55, с. 198]. Саме гроно винограду вишивають на сорочках у багатьох регіонів України. Однак якщо

порівняти семантику вишивки в залежності від географії її створення, можна виділити деякі відмінності. Одним з найживаніших символів на жіночих рукавах була лілея, символ чистоти та духовного життя. Також багатий пласт культу Матері – Природи знаходиться у відображенні таких рослин, як калина, барвінок, горобина та інші. Для подільських сорочок притаманні геометричні орнаменти, зокрема восьмикутна зірка та різноманітні восьмикутні мотиви, ромб, хрещатий хрест. Взагалі геометричні орнаменти – це відображення чоловічих енергій, тоді ж як рослинні орнаменти – відображення жіночих енергій.

Неможна не розглянути найпоширеніший орнамент центральною композицією якого є дерево життя. Дерево життя представляє собою складну багатоярусну композицію, що часто має досить стилізований вигляд. Центром є стовбур від якого в обидві боки відгалужуються гілки квіти, а верхівка – це велика квітка. Часто на дереві зображають голубів, півнів.

Також популярністю користувався півень (курка), що традиційно у світогляді українців та взагалі східних слов'ян, сприймається як сакральний птах, що певним чином є охоронцем повсякденного життя від впливу потойбічних сил.

Висновки

На основі проведених досліджень можна з впевненістю сказати, що український народ прагнув до прекрасного. Прикрашати побутові речі, печі та самі будинки було звичним для українців. Тяга до прекрасного привела до розвитку багатьох галузей декоративно – ужиткового мистецтва, а географічне розташування дало змогу розвивати творчість для збуту на ринках та створити багато ремесел художнього спрямування. Особливе місце в декоративно – прикладному мистецтві займає вишиванка та носить символічне значення оберегу та має характерні особливості у колориті, техніці виконання та композиційних прийомах.

Народною вишивкою на теренах української землі займалися повсюдно. Традиційна вишивка не втратила нині своєї сакральної суті з неперевершеними орнаментальними знаками, що розкривають душу народу та його неперервний зв'язок із каналами роду.

З дослідження можна зробити висновки, що вишитий орнамент, як і орнаментальні оздоблення посуду, зброї, хат несуть магічно – символічний характер. Кожен символ орнаменту несе магічно – захисну символіку, що відображає духовні цінності та культу древніх слов'ян. Кожен символ – це жіночі або чоловічі енергії, які були спрямовані на оберігання людини від злих сил за віруванням давніх слов'ян.

Таким чином українська народна вишивка – це унікальний, цікавий, багатогранний світ прояву народного розуму, краси, майстерності та мудрості. Вишивку можна розглядати як вид рукоділля, як культурологічне явище, як вид декоративно-ужиткового (декоративно-прикладного) мистецтва, як духовний стрижень народного мистецтва. За допомогою вишивки можна вивчати народну традицію та національну спадщину.

Вишивка займає провідне місце в оздобленні жіночих сорочок, носить символічне значення оберегу та має характерні особливості у колориті, техніці виконання та композиційних прийомах. Адже вишита сорочка – це культурне надбання народу України, національний символ нашої країни, наша гордість і справжній витвір мистецтва.

Отже всі ці аспекти дають можливість для сучасних модель'єрів необмежену базу даних. Можливість для досліджень та впровадження цікавих елементів в сучасну колекцію одягу. Створювати щось магічно – прекрасне поєднуючи минуле з сьогоденням та зберігаючи народні традиції.

2 РОЗДІЛ
НАУКОВИЙ

Виконала: Терещенко О. Г.

Консультант: Чупріна Н. В.

Дата:

Підпис:

Вступ

На сьогоднішній день хвиля екодизайна охопила весь світ. На Заході ідеї екологічності стали популярні ще з 1980-х років. На сьогодні екологічно безпечний одяг – це найпопулярніший fashion-напрямок. І в нашій країні прихильників натуральних виробів стає все більше, а тому завдання створення авторської колекції сучасного жіночого одягу із натуральних матеріалів та з ручним оздобленням виробів є актуальним. За останні роки гострота екологічної ситуації в світі не послабилася, а в просторі сучасної світової проєктної культури сформувався новий напрям, який наближає нас до природи – етно дизайн. Захоплення етно-дизайном – це своєрідне прагнення людини вижити в умовах глобально несприятливої екологічної ситуації, всесвітньої економічної кризи та знищення культурних спадщин народів. Одна з яскравих представників етно-стиля, екологічного-стиля в проєктуванні одягу являється американка, дизайнер Лінда Лаудермілк (Linda Lauder milk), засновниця бренду Luxury eco. У 2002 році вона представила колекцію жіночого одягу з незвичних матеріалів – бамбука, водоростей, рослинних компонентів. Головний принцип роботи Лінди Лаудермілк – не нашкодити природі і людям. Рослини, вирощені без обробки пестицидами, а тварини, чия вовна використовується для виробництва одягу і аксесуарів, вигодовані без додавання шкідливих хімічних добавок. Люди, які носять такий одяг, позбавлені алергічних реакцій. Лінда Лаудермілк створює не тільки одяг. Унікальні еко-прикраси дизайнера користуються не меншою популярністю, ніж вироби знаменитих ювелірних брендів. Після Лінди Лаудермілк до еко-стилю в своїх колекціях звертались Вікторія Бекхем, Джорджіо Армани, бренд Nike та інші. Розглядаючи творчість дизайнерів етно-модерна, можна сказати одне: ці колекції яскраві, оригінальні, вони притягують око і є джерелом для натхнення. Великі світові куьор'є, модель'єри початківці чи вже з досвідом, всіх об'єднує потяг до джерела народної творчості.

2.1. Сучасні тенденції в проєктуванні жіночого одягу в стилі етно-модерн

Досліджуючи сучасний ринок та творчість модельєрів, не можливо не помітити зростаючого попиту на одяг, аксесуари та доповнення до костюма в стилі етно. Завжди оригінальні, яскраві та самобутні вони приваблюють споживача та створюють конкуренцію іншим стилям. Жінки все частіше влягають вишиванки та одяг з принтов – вишивкою, що створює попит та підштовхує модельєрів до створення все нових колекцій одягу в українському стилі.

В Україні, етно стиль дуже близький і зрозумілий у будь-які часи. Багато українських дизайнерів працюють в цьому напрямку і є визнаними в усьому світі. [26]

Найбільш популярними в етно одязі є сукні та вишиті сорочки, елементи вишивки на верхньому одязі. Але все частіше вишивка зустрічається на різних аксесуарах: поясах, сумках, шарфах, платках. Не на останньому місці прикраси в етно стилі. Вони мають яскравий та багатий вигляд, приваблюють своєю оригінальністю.

Розглядаючи асортимент етноколекцій можна спостерігати тенденцію поєднання вишивки та в'язки. Сучасні елементи в поєднанні з чисто етнічними силуетами. Доповнене все багатими аксесуарами.

За останні 5 – 7 років тенденції екодизайна та екомоди набули широкої популярності в індустрії моди, як серед дизайнерів, так і серед споживачів. Не дивлячись на те, що такий одяг набагато дорожчий у виробництві, у етномоди з кожним днем стає все більше прихильників, від знаменитостей до представників середнього класу. Таким чином, цільова споживацька аудиторія екологічно орієнтованої моди має стійку тенденцію до розширення. [36]

Розвиток етно -моди має стійку тенденцію до розширення. Активно сприяють цьому і мас-медіа, що висвітлюють питання моди і модної індустрії. Все частіше в відомих журналах з'являються публікації які привертають увагу до екологічного стану планети і агітують використовувати лише натуральні

матеріали. Така ж тенденція просліджується і з етнічним напрямком. В час, коли нації асимілюють і втрачають свою самобутність, тільки через дизайнерів та ЗМІ можна привертати увагу до етнічної спадщини народу. Ми часто можемо побачити публікації у відомих журналах: «Elle», Shape, Vanity Fair, Rolling Stone Magazine та ін. Деякі марки одягу намагаються частково «озеленюватися» – Nike, H&M і Gap купують еко-тканини для деяких своїх ліній, Marks and Spencer щосили спонсорує еко-моду, а Levi's і Seven for All Mankind запускають лінії еко-дружніх джинсів.

Найбільш життєстверджуючим підтвердженням факту, що еко-мода стає все більше популярною як серед дизайнерів, так і серед споживачів, є модні тенденції, пропоновані відомими Будинками моди і дизайнерськими брендами. [36] За результатами оглядів колекцій, представлених на Тижнях Моди Мілана, Парижа, Нью-Йорка, Лондона, можна назвати декілька трендів, заснованих на принципах екодизайна:

1. Хутро: - Хутро становиться не модним, дизайнери привертають увагу до екології і шкоді виробництва шкіриних і хутрових виробів. Також, до жорстокого поводження з тваринами. І все більшої популярності набувають еко матеріали, що замінюють хутро і шкіру. Проходять колекції з «шокуючими показами». Компанія Ogilvy & Mather разом з азіатськими представництвами створила колекцію сумок з нутрощами тварин. [20]
2. Натуральні вовняні тканини рельєфної структури
3. Трикотаж: – Розтягнуті светри з рельєфної пряжі, смішні в'язані штанці, а також сукні, пальта і спідниці.

2.2. Творчість дизайнерів етномодерну

Часто, коли мова йде про використання народних мотивів у видів мистецької діяльності, говорять про «народний стиль». Проте, слід зауважити, що костюми, створені в національному стилі чи етнічному стилі досить відрізняється. Що до першого напрямку він створений зі зверненнями до народних традицій. Другий – орієнтований на національний колорит.

Витоки етнічного стилю в одязі сформувалися в Сан-Франциско в шістдесятих роках ХХ ст. молодіжною течією «Хіппі», як виклик буденності та протипага актуальній моді. [47] Хіппі були відкриті для любих культур та віросповідань, що стало основою для створення напрямку моди, що включала в себе всі культури світу. Одяг хіпі поєднував етнічні елементи костюмів американських індіанців, мешканців Індії, Африки та стиль одягу американських ковбоїв. Особливістю стилю було те, що «хіппі» інтерпритували образи і підґрунтям було гармонія між природою та людиною. Субкультура хіпі надала актуальності новій міській етнографії, яка дотепер залишається однією з основних тем у дизайні. Цікаво, що етнічні мотиви в 1960-х роках з'явилися і на подіумах. Так, Ів Сен Лоран 1967 р. створив колекцію «Afrikan Look», екзотичні наряди якої увібрали орнаментальну колористику та своєрідність декору африканського континенту.

А 1970 р. відомий британський дизайнер Зандра Роудс, яка прославилася своєю прихильністю до використання етнічних мотивів, випустила колекцію з назвою «Україна, шеврони й шалі». Це була друга її колекція, в основі якої лежав експеримент. Колекція втілювала тогочасний рух хіпі та його тяжіння до вільних подорожей у невідомі, далекі краї [120].

Уже тоді були сформовані основні ознаки етнічного напрямку: використання натуральних матеріалів (виготовлення, фарбування, обробка тканини чи шкіри) та використання різноманітних технік у декоруванні моделей (печворк, вишивка нитками, бісером і стеклярусом, в'язання, мереживоплетіння, макраме, бахрома і т. д.).

Декор зазвичай використовують відповідно народним мотивам. Одяг у етнічному напрямку, як правило, є багатошаровим, з характерними комбінаціями тканин щодо фактури та кольорів. Унікальні рукотворні речі з появою сучасних технологій стають доступними для масового виробництва. Завдяки машинній в'язці й вишивці з'являється велике тиражування моделей одягу (*prêt-a-porte*) і не тільки, з'являються прекрасні аксесуари для інтер'єрів з елементами етно-, а у Високій моді залишається незмінним використання трудомісткої ручної

техніки з унікальних матеріалів, що робить ці речі предметом розкоші. Дизайнери, модельєри дуже часто звертаються до етнічного напрямку, по-різному інтерпретуючи образи. Етнічна тематика давно стала присутня на подіумах будинків моди. Так, у 1980-х роках особливим явищем у модному житті світу стала творчість японських модельєрів, де вони поєднували елементи національного одягу з європейським кроєм. Потужним імпульсом для створення нового, унікального образу багатьох колекцій зламу тисячоліть є мода на українську спадщину. І не лише в Україні, але й далеко за її межами. Відомі модельєри Високої моди Жан Поль Готьє, Марія Грація Кюрі та П'єрпаоло Піччолі з Великого модельного дому Valentino, Джон Гальяно з модельного дому Dior, Фріда Джанніні з Gucci, Прабал Гурунг і Гарет П'ю були натхненні українськими етнічними мотивами: вишивкою, орнаментикою, унікальним кроєм національних костюмів. Відомий французький дизайнер Жан-Поль Готьє, побувавши в Україні 2005 р., створив модну колекцію, прикрасивши її українською вишивкою, а також жилетами, силуети яких нагадували український кептар. Моделі суконь Готьє назвав «Буковина», «Крим». Подіум назвав Києвом, зонування приміщення за секторами мали назви міст України, а саме – Львів, Харків, Житомир і т. д. У 2008–2009 рр. Фріда Джанніні, арт-директор Gucci, створила колекцію з використанням елементів типових національних вишиванок Гуцульщини та Поділля. Відповідно до теми колекції був вирішений репрезентаційний простір: подіум був декорований фризною композицією з геометричних форм, з використанням чорного, червоного та білого кольорів, характерних для української вишиванки, або тканих килимів [104]. Етнічна тематика також була важливою і під час формування дизайну демонстраційного простору. Характерні орнаменти та візерунки почали прикрашати бекграунди подіумів та й самі подіуми. У дизайнерському вирішенні стали з'являтися природні матеріали, малі архітектурні форми та арт-об'єкти стилізували під елементи декоративно-ужиткового мистецтва. Українські дизайнери активно звертаються до рідних традицій при створенні своїх колекцій, застосовуючи всі характерні для етнічного напрямку елементи. У колекціях

часто використовуються натуральні матеріали, застосовуються різні техніки та орнаменти у вишивці та ткацтві, розробляють унікальні моделі не лише одягу, але й головні убори, взуття, аксесуари, предмети інтер'єру. Існує кілька видів мотивів, які вживалися у декорі народного одягу українців: біонічні мотиви (квіти, дерева), зооморфні (зображення птахів, звірів, риб) і геометричні.

Вивчаючи семантику елементів орнаменту, кольору, дизайнери створюють унікальні образи. З'являються фольклорні мотиви і в спортивних колекціях. Простежується тенденція декорування просторів, у яких демонструються українські етноколекції, також натуральними матеріалами: деревом, соломою, тканими килимовими доріжками, драперіями з натуральних тканин. Подіум може бути декорований настилем із сіна, як наприклад, на показі «Від автентики до сучасного стилізованого одягу», що відбувався у Львові 2018 р. Авторами колекції були Ярина Чорна, Олена Романова, Ірина Максимів [97]. На центральній площі перед Оперним театром був збудований дерев'яний подіум, вкритий сіном.

Задний фон сцени декорований українськими тканими веретами, на сцені стояли вбрані в автентичні українські строї манекени, дійство відбувалося під музичний супровід групи «TroyeZillia» [98]. Для показу своєї колекції «Vyshyvanka Couture» Оксана Караванська обрала незвичну локацію – Митрополичі сади Андрея Шептицького, розташовані на Святоюрській горі у Львові. Подіум як такий був відсутній, моделі демонстрували колекцію у відкритому ландшафтному середовищі, дефілюючи по демонстраційній доріжці, виділеній настилем із сіна, під супровід етноджаз-гурту «Shokolad» і фольк-гурту «Марвінок» [102].

Часто модні дефіле відбуваються у закритих інтер'єрних локаціях. Це можуть бути спеціально збудовані павільйони, виставкові зали, музейні простори, громадські простори аеропортів тощо. Колекції в етнічному стилі досить органічно вписуються в сучасне техногенне середовище, не потребуючи активного декорування. 2017 року український авторський бренд Мар'яни Приймак «TKANA.UA» розпочав арт-тур з показами ексклюзивної колекції

одягу та аксесуарів «Естетика емоцій» з тканих вручну на автентичних верстатах з мохеру та вовни моделей жіночого та чоловічого одягу. Шоу-покази відбувалися у різних інтер'єрних локаціях, які дизайнер-постановник адаптував для потреб демонстрування колекції. У Барселоні (Іспанія) показ відбувався в мистецькій галереї «Begemot» Art&Fashion під супровід концерту фортепіанних творів у виконанні українського піаніста Р. Репки.

Окрім демонстрування одягу на моделях, у галереї були розташовані манекени вбрані в костюми з колекції. Наступний показ відбувся у приміщенні Посольства України в Королівстві Бельгія. Інтер'єр було декоровано художніми фотографіями Н. Шинкаренка на тему «Архітектура Львова як джерело натхнення тканій колекції «Естетика емоцій». Захід проходив під супровід музичних творів у виконанні сопрано Соломії Приймак і бандуриста Романа Гриньківа. У Відні «TKANA.UA» взяла участь в іміджевому заході, організованому Жіночою Гільдією у штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй, де також за допомогою манекенів, авторських тематичних фотографій і музичного супроводу було створено дизайн інтер'єру та вишукану атмосферу модного етнопоказу. Таким чином, покази етноколекцій можуть гармонійно презентуватися в різних сучасних локаціях, а за допомогою мінімальних доповняльних елементів тематичного декору, графічного дизайну та музичного супроводу досягається потрібна атмосфера. Організуючи модні шоу, дизайнери використовують комп'ютерні технології, кінематичні форми візуальної інформації (медіа-фасади, відео екрани, динамічне освітлення архітектури, світломузичні шоу, світломузику фонтанів, інтерактивні світлові об'єкти, що моделюють простір (світлові тунелі, арки, завіси), концептуальні світлові інсталяції, світлову типографіку, оптичні ілюзії, лазерні шоу, голограми.

Сучасні етноколекції українських модельєрів

<p>Вероніка Етро https://www.etro.com/us-en/</p>	
<p>Олеся Теліженко https://telizhenko.com.ua/golovna</p>	
<p>Ліля Пустовіт https://poustovit.com/uk</p>	
<p>Оксана Караванська https://okaravanska.com/</p>	
<p>Роксолана Богуцька https://roksolanabogutska.com/uk/</p>	

За допомогою цих новітніх технологій поєднанні з декораціями та бутафорією, модні дефіле стають схожі на театральні постановки, перформанси, що супроводжуються українськими народними піснями та обрядовими діями, які з давніх-давен виконувалися наші предки, або сучасною інтерпретацією фольклорної музики. Усе це в комплексі, поєднання стародавнього і новітнього створює гармонійну, неординарну, вишукану атмосферу модного дефіле. Часто декором заднього фону сцени є логотип Модного дому або модельєра. На етнопоказах можна побачити відеоряд або проєкції зображень, дотичних до задекларованої тематики, композиційні інтерпретації геометричних орнаментів або квітів тощо. Етнічний напрямок, який сформувався у дизайні в середині ХХ ст., – це явище, що репрезентує національні традиції не тільки як музейні реліквії, а як частину сучасної культури, що надзвичайно актуально в ситуації тотальної глобалізації. Етнічний напрямок зберігає автентичну семантику народного мистецтва, відроджує ремесла, органічно переплітається з новітніми техноло-гіями, що дає можливість пошуку нових дизайнерських вирішень, зберігаючи індивідуальність, субкультурну ідентичність. Оскільки сьогодні покази модних колекцій формують синтетичну сценографічну цілісність, то дизайн просторів для демонстрування етнічних колекцій також формується як органічна складова модного шоу.

2.3. Визначення актуальності використання вишиванки в дизайні сучасного одягу

Напочатку ХХІ століття практично перед кожною культурою постало питання самозбереження в потужному глобальному середовищі, яке урівнює будь які відмінності. Для українського народу це питання постало особливо гостро тому, що більшу частину ХХ століття вона перебувала під російсько – радянським гнітом. Ця проблема загострюється становищем самовизначеності,

пошуку автентичності у глобальному культурному просторі. У зв'язку з цим постає питання та потреба в сучасних ідеалах, заглиблення у власні традиції, їх оновлення та адаптація до сьогодення. Це визначає актуальність етнічного напрямку в дизайні, що популяризує культуру народу. [66]

Мода – це найшвидший шлях до повернення традицій, адже вона мінлива і виражає динаміку традицій на рівні побуту. Завдяки моді ми можемо розкрити традиційний костюм в іншому русі і повернути його до того, що він буде сприйматись як сучасна цінність. Фешен – дизайнер трансформуючи етнообрази відроджує інтерес до традицій.

Нагадуючи про традиції, мода лише пропонує новий погляд на традиційний костюм і наближає та зацікавлює соціум до традиційного. Це яскраво демонстрували колекції етнічного спрямування таких уславлених дизайнерів як. Габріель Шанель, Ів Сен-Лоран, Кензо Такада, Жан-Поль Готье, Джон Гальяно, Хуссейн Чалаян, Антоніо Маррас, Фріда Джаніні, Ліля Пустовіт.

Одна з найбільш актуальних особливостей етноестетики – звернення до природи, пошуку нових ідей, декоративних рішень. Особливе значення в сучасній етномоді надається використанню ручних робіт. Рукотворні речі вважаються символом неприйняття сучасного техногенного світу. А ручні орнаменти засобом вираження автентичності і наближення до природи. Одним з визначних стимулів для етнодизайнерів стало започаткування 2011 – го року проєкта «Етно – fashion».

Таким чином інтерпритуючи культурну спадщину свого народу в сучасні етно-колекції дизайнер переймає досвід попередніх поколінь, збагачуючи свій морально-духовний світ, що виливається через призму його творчості в нові колекції. Етно-дизайнер вивчаючи традиційний напрямок свого народу трансформує його в сучасне таким чином даючи йому нове життя скріплюючи звязо часів та зєднує різні покоління українців. Саме етно-дизайнер активно сприяє вихованню національної свідомості та відчуттю патріотизму.

В умовах новітніх світових процесів глобалізації суспільних міжетнічних відносин особливо актуалізувалась потреба у захисті власної історичної

спадщини, захисті національних культурних цінностей – мови, вбрання, народних традицій. Мотивація дослідження настільки об’ємна, що потребує долучення значного спектра фундаментальних наук: мистецтвознавства, історії, етнології, на перетині яких формуються нові напрями наукових дисципліни та сфери проєктної діяльності суспільства. Привабливість етнічного дизайну – в його максимальній демократичності, м’якості ліній та відкритості. Цей напрям не визнає чітко окреслених стилістичних рамок, а ставить на перше місце символічність, яскравість і незвичайність. У сучасному житті етностиль приводить до органічної єдності людини, предметного середовища, природи, традицій тощо. Індивідуальність і універсалізм етнонаціональної стилістики – це основа для відродження українського мистецтва і пов’язаного з ним масового виробництва. Це дає можливість індустрії моди Україні та продуктам дизайн-діяльності українських дизайнерів бути впізнаними міжнародним товариством. Отже, основним завданням відчизняного дизайну має бути пошук у традиціях і культурі власного народу “особливого” стилю, корінного, самотнього, спрямованого на підвищення конкурентоспроможності усього українського.

Аналізуючи принципи сучасної дизайн-діяльності, варто зазначити, що прообраз сучасного дизайну вийшов з архаїчних форм народного мистецтва та народної творчості. Народна творчість, як і дизайн, схильні до символізації. Людина несвідомо перетворює у символи форми оточуючого її середовища. Вона використовує їх як у світі вжиткових речей, так і в образотворчому мистецтві. Народне мистецтво, народжене на зорі людської цивілізації, не припиняє розвиватися й сьогодні, втілюючись у різних видах сучасного мистецтва, зокрема й у дизайні. Народні традиції вибудовані еволюцією, історією, культурою, способом життя людей багатьох поколінь. [68]

Українська етнокультура є потужним джерелом та матеріалом для творчості дизайнерів в різних сферах та напрямках сучасного дизайну. З того часу, коли одяг почав відігравати етнічну і соціальну роль, відображувати індивідуальність та унікальність образу, він став джерелом для художників та дизайнерів. Дизайн функціонально універсального та образно унікального

костюма з елементами етнокультури, залишається світовим трендом протягом багатьох сезонів. Звернення до національної культурної спадщини народів здійснювалося з тих пір, як мода набула інтернаціонального характеру, а починаючи з перших років нового тисячоліття етнічний стиль стає і залишається одним із найсильніших факторів впливу на моду. Ця тенденція сформувала новий напрям – етнодизайн. Для етнодизайну характерний виражений елемент креативності, яка не пригнічується аналітичним компонентом fashion-проєкту. Креативність, гармонійно взаємодіючи з дослідницьким підходом для вивчення і аналізу особливостей народного костюма, стимулює формування ідей, які є потужною властивістю етнодизайну. Як всесвітньо відомі, так і молоді дизайнери черпають своє натхнення з різних джерел народного вбрання. У тому числі дизайнери активно використовують для пошуку інноваційних ідей елементи української етнокультурної спадщини, яка є одним із плідних творчих джерел. На основі елементів народного вбрання створені яскраві неповторні стилістичні рішення костюма, які перенесли красу минулих років у світ сучасної моди. Етнодизайн справляє істотний вплив на формування образу сучасниці. Пошук підходу до моделювання образу жінки, у якому сучасність гармонійно поєднується з характерними елементами традиційного українського костюма, – питання, у вирішення якого залучені як професіонали сфери моди, так і широкі верстви споживачів. Тому дослідження факторів впливу культурної спадщини України на формування та розвиток етнодизайну являє собою актуальну перспективу розвитку як національного, так і світового ринку модного одягу.

У сфері моди існує безліч прикладів, коли національний костюм і народна творчість були потужним джерелом натхнення для модельєрів. Такі відомі кютюр'є, як Г. Шанель, І. С. Лоран, К. Лакруа, Дж. Гальяно і багато інших, використовували національні мотиви для створення своїх колекцій, і ці традиції активно розвиваються в Будинках моди [47, 21].

Сьогодні одяг з українськими етнічними мотивами затребуваний не лише серед наших жінок, а є брендом України, а отже багато всесвітньовідомих особистостей вбираються в одяг з українськими мотивами. Завдяки творчості

таких українських дизайнерів сучасності, як Р. Богуцька, Л Пустовіт, О. Караванська, І. Каравай та ін. пулоляризація української етно моди потужно увірвалась на світові подіуми.

2.4. Визначення цільової групи потенційних споживачів

Для створення колекції одягу потрібно дослідження сучасного ринку, опитування споживачів та урахування сучасних тенденцій розвитку моди.

Для створення бренду та майбутніх колекцій одягу потрібно оаналізувати та розуміти які механізми працюють у даній індустрії, знати актуальні стренди на сьогоднішній день та прогнозувати наперед, а також досліджувати новинки.

В основі опитування лежить система досліджень вмаків споживача відповіді якого і створюють необхідну інформацію. Існує два методи опитування: анкетування та інтерв'ю.

Анкетні опитування – найбільш розповсюджений на практиці вид опитування. Воно може бути груповим або індивідуальним. Сьогодні анкетне опитування залишається одним із найбільш оперативних способів збору первинної інформації.

У даному дослідженні для визначення споживчого сегмента та уточнення потреб і вподобань потенційних споживачів було створено дві анкети. Перша анкета призначена для визначення споживчого сегменту, конкретизації образу потенційного споживача, його вікової категорії, сфери діяльності, способу життя та рівня доходів. Використання другої анкети має на меті детальне дослідження стильових уподобань та композиційних характеристик одягу.

Етностиль не зникає з часом. Він гармонійно асимілюється з різними стильовими напрямками та модними тенденціями протягом тривалого часу і не втрачає актуальності, оскільки саме етнічні мотиви надають колекціям індивідуальності, яскравості та неповторності. На прикладі творчості українських fashion-дизайнерів, зокрема Ю. Магдич, можна проаналізувати використання силуетів української сорочки та мотивів вишивки, які

інтерпретуються в більш сучасні, функціональні мотиви, що відповідають світовим трендам моди. О. Караванська також неодноразово поєднувала традиційні вишивані мотиви та сучасні лінії крою в моделях різного асортименту, створюючи неймовірні поєднання різноманітних фактур з сучасним декором. Відома українська дизайнерка В. Кін у створенні своїх колекцій асоціативно трансформує національні мотиви різних народів. Аналізуючи вищесказане можна сміливо стверджувати, що етнічні мотиви є безмежним джерелом натхнення для fashion-дизайнерів. В їх роботах силуети крою народного одягу та вишивки й інших видів традиційного декору інтерпретуються по різному, але не втрачають затребуваності та привабливості, додають ніжності та жіночності в одязі сучасних модниць [95, 96].

Рис. 2.1 а – д. Створення та застосування авторської вишивки у моделях модного жіночого вбрання, а – зразок ескізу етнічно-орієнтованого декору (поєднання кількох технік виконання); б – с – фрагмент колекції українського дизайнерського бренду за мотивами творчості М.Приймаченко; д – модель жіночої блузи за мотивами етнічного рослинного орнаменту

Висновки

Отже, тенденції екологічної етнічної моди та створення продуктів такого напрямку активно впроваджуються в індустрію моди. Дизайнери та бренди, які створюють такий продукт, характеризують своєї творчої концепції як

універсальність та унікальність. Їх основна мета створити актуальний, модний та затребуваний одяг і аксесуари з натуральних та екологічних матеріалів.

Основними об'єктами еко-моди є предмети одягу і аксесуари, виконані з натуральних, екологічно якісних матеріалів, виготовлених за допомогою спеціальних нетоксичних технологій та індивідуальної, часто ручної, обробки. Сировиною для створення таких матеріалів є органічні речовини і об'єкти навколишнього світу (рослини, вирощені без обробки пестицидами; морські організми; деякі продукти переробки органічної сировини)

Все частіше сучасні дизайнери звертаються до національного етно напрямку в моді. Так званий фольклорний стиль – це взаємозв'язок прийомів декорування одягу, обробок вишивок, способів крою, форм одягу. Етно стиль – це насамперед, вільність крою, що надає розкутості і волі, що зближує людину з природою.

Модельєри надають моді національних ознак та органічно вписують це у світову сучасну моду. Українські вишивки надихають не лише вітчизняних модельєрів, а й всесвітньо відомих дизайнерів. Сучасна вишивка зв'язує сучасний світ з минулими поколіннями. Надає можливість створити яскраві образи з автентичними мотивами, що цікавлять та будоражать своєю оригінальністю всю світову моду. Одяг прикрашають гаптуванням, мережкою, вишивкою золотими нитками. Часто зустрічаються поєднання фактурних тканин, з'язаних елементів. Необходять дизайнери своєю увагою і аксесуари. Модні розшиті лінії сумок, розписні платки, пояса, лінії обувок. Кожна деталь доповнює образ сучасної стильної жінки.

РОЗДІЛ 3
ПРОЄКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ

Виконала: Терещенко О. Г.

Консультант: Чупріна Н. В.

Дата:

Підпис:

Вступ

В умовах сучасності кожен народ прагне зберегти та примножити національне надбання [6, 13]. Сьогодні це особливо актуально в час світової глобалізації, кризи споживання та екологічного стану планети. Це спонукає дизайнерів звертати увагу на народну творчість, яка дає можливість створювати безліч досконалих, яскравих, творчих речей, що поєднують у собі естетичні, практичні, функціональні, ергономічні й технологічні властивості [4]. Значною мірою вони викристалізовані у художніх традиціях народного вжиткового та декоративного мистецтва і постійно служать джерелом натхнення для сучасного дизайнера. Аналізуючи народну творчість можна синтезувати нові інноваційні та самоідентичні твори дизайну та художнього моделювання костюма, автентичні, неповторно яскраві, етнічні та сучасні водночас. Саме в національному костюмі можна простежити особливості духовної культури народу. Геополітичне розташування України дало поштовх та можливості для розвитку різного сезонного вбрання. Це зумовило появу різних форм та матеріалів, безліч силуетів, які мали естетичну і функціонально-захисну функції. Вірування дали поштовх до створення різноманітних оберегових орнаментів, які яскраво відображуються в декоративно-ужитковому мистецтві, розписах житла (малярстві) та народних вишивках на одязі.

В наш час активно діють процеси глобалізації та асиміляції національних культур. Тому, дослідження етнічних особливостей різних народів важливе для розуміння творчих контактів, самопізнання та виховання національної самосвідомості.

Процеси та умови формування українського вбрання, як виразника національної ідентичності, потребують найретельнішого і всебічного дослідження, оскільки дають змогу, з одного боку, виявити витоки його історичного коріння, а з іншого – з'ясувати давність походження української етнокультури. Питання є надзвичайно актуальним з огляду на глибинне пізнання української етномистецької спадщини, особливо в наш час, коли зацікавленість

власною історією стає важливим чинником формування та становлення вітчизняного культурно-мистецького простору та розвитку національного дизайну.

Питанням дослідження структурної побудови костюма, його характеристик та можливостей трансформаційних перетворень присвячено цілий ряд наукових праць авторів: В.Г. Власова, М.В. Колосніченко, А.М. Малинської, Т.В. Ніколаєвої, К.Л. Пашкевич та інших. Питання формування українського сучасного дизайну в контексті етнокультури досліджено в роботах М. Костельної, Д. Лихачова, О. Никорак, Т. Ніколаєвої, Л. Саннікової, М. Селівачова, А. Сушан, З. Тканко, Г. Трухана, Н. Урсу. Але продовження дослідження цієї теми є актуальним і сьогодні.

3.1. Асортиментний блок колекції

В результаті проведеного аналізу були отримані характеристики сегменту потенційних споживачів. Це молоді жінки віком від 25-35 років, що поєднують роботу та турботу про сім'ю. Це жінки які займаються кар'єрою і водночас, є дружинами та мамами. Ці жінки ведуть активний спосіб життя, творчі, хоча не у всіх робота пов'язана з творчістю. Для переважної більшості є зручним формуваннякапсули з однієї колекції. Серед сортименту весняно – літнього періоду найбільшу перевагу споживач надає сукням, брючним костюмам, жакетам, блузкам. При виборі одягу звертають увагу на зручність, якість та модні тенденції. Віддають перевагу стилю casual та етнічному. Також виявили зацікавленість, а деякі бажання, щоб українська вишивка була присудня на елементах одягу.

Під час аналізу другого опитування визначено стильові уподобання та композиційні характеристики одягу. Переважна більшість опитуваних обирає весляно – літній одяг зручного трапецеєвидного та прямого силуетів. Алене не хтує і приталеними силуетами, що підкреслює жіночність, із суцільно кроєним рукавом або втачним. Найбільш популярним є горловини: трапеція, квадрат,

трикутник. Довжина трохи вище коліна або трохи нижче. Кольорова гама переважно яскрава або монохромна. Серед тканин перевагу віддають натуральним тканинам. Варто звернути увагу, що опитуваним до вподоби розміщення вишитих елементів на ділянках одягу.

Отже, створюючи колекцію одягу хочеться створити образ успішкої стильної жінки. Мета втілити елегантність та зручність водночас. Дадати яскравості образу аксесуарами, та вишитими елементами.

Розглядаючи блоки одягу можна розділити їх на декілька типів: повсякденний одяг, вечірній одяг, верхній одяг.

Розглянемо спершу повсякденний блок колекції що представлений комбінезонами, неформальними юбкайт, блузами. Це одяг спрямований на створення зручності в повсякденному житті. В ньому можна відвідати ресторан чи кафе з друзями і також з'явитись з неформальним візитом на роботі. Жінка в повсякденному житті робить безліч справ та вирішує дуже багато важливих питань не лише робочого типу, а і домаші. Тому, одяг повсякденного призначення має бути не лише зручним, а ще і досить нарядним. Поряд зі зручним кроєм знаходиться цікаве дизайнерське рішення, зручність, безліч елементів для підкреслення жіночності і звичайно аксесуари. Саме аксесуари в народному стилі та народні мотиви додають шарму і підкреслюють еко стиль.

Розглядаючи частину блоку, що представлена комбінезонами можна зазначити простоту та зручність крою. Але головними елементами одразу слугують деталі з вишивки чи аплікації. Бахрома та помпони теж додають якоїсь легкості та грайливості, що так невистачає часом в наш життєвий ритм. Елементи ворота, великі декоративні кармани, пишні рукава та високі пояси, що підчеркують лінію талії роблять образ жіночнішим.

Якщо розглядати блок верхнього одягу, то його можна розділити на два типи: простіший повсякденний і нарядний вечірній. Всі жінки люблять пальта та жекети і розділяють їх на ті, що дозволяють не мерзнути в непогоду і ті, які прикрашають нас на вечірках, театрі чи званому вечері. Не останню роль верхній одяг займає в гардеропі кожної сучасної жінки. Він має нести в собі функції

утеплення і водночас підкреслювати образ. В асортиментному блоці представлені пальта повсякденного призначення з цільнокройного полотна, з простими формами, що дають зручність. Водночас вони прекрасені вишивкою, аплікацією та шнурами. Форма зручна для повсякденного носіння на роботу. Розглядаючи святковий верхній одяг можемо помітити складний крій. Це багатошарова конструкція яка прекрасена багатою вишивкою, поясом та карманами. Безліч дрібних деталей крою як кокетка, шльовки, кармани та подвійні комірці задовжені до талії надають образу загадковості та спрямовують на вивчення спостерігача цього образу. Крій розроблений з різними формами рукавів пишними або широкими що трансформуються з крою народного костюма додають образу вишуканості і помпезності. Ця частина блоку верхнього одягу створена для виходу в ресторан чи театр на ділову вечерю. Вона підчеркує впевненість особи та вишуканий жіночий образ.

Останній блок колекції – вечірні сукні. Силует приталений, що підчеркує жіночність. Пишна спідниця щедро прекрасена вишивкою витягу силует, що остворює хрупкість і витонченість образу. Асиметричний крій та парча, об'ємна аплікація та розшиті пояса все це доповнює вечірній блок гардеробу. Важливу роль відіграють аксесуари у вигляді головних уборів, прикрас та сумочок – клатчів. Образ народного костюма інтерпретувався в вечірній, зручний по крою силует сучасної жінки зберігаючої народні традиції та стрімко йдучої в одну ногу з сучасними тенденціями одягу.

Якщо розглядати формообрування колекції, то можна виділити декілька форм побудови колекції; трапеція, овал, прямокутник.

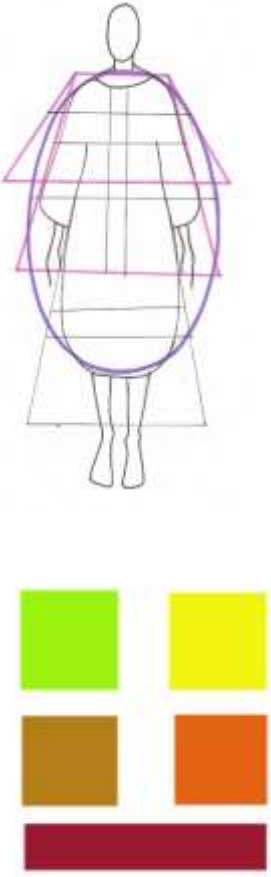
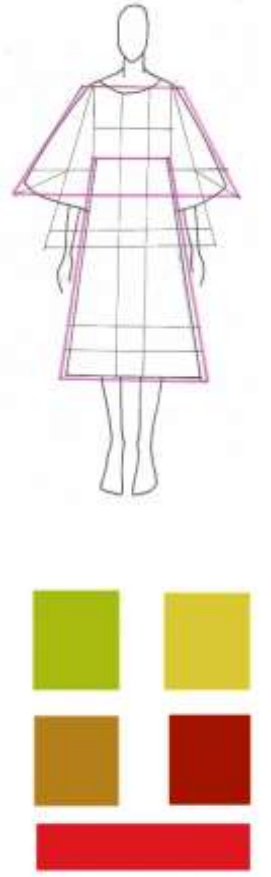
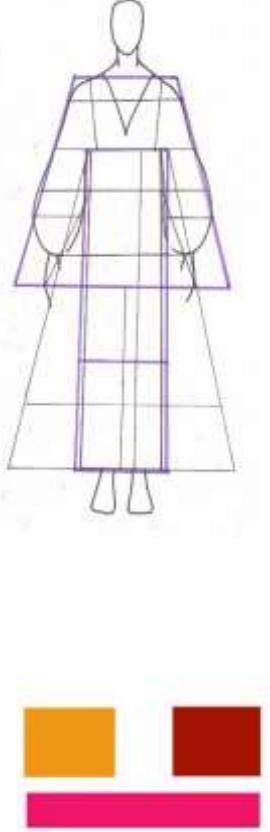
Ці прості форми інтерпритувались від ескіза до кінечної моделі і створили ансамбль з складних поєднань цих форм. Сама трапеція – це досить проста фігура, та в поєнанні з великою кількістю більш менших форм та овала створюється складна фігура, яка вдало несе в собі смислову нагрузку та відображає форму народного костюма, а також підкреслює жіночий силует. [40, 66]

Просліджуючи розвиток колекції спостерігаємо інтерпритацію простих форм в складні та розвиток кожного блока окремо, як самостійну одиницю. Проте, маючи спільні прості форми всі блоки об'єднуються в єдину колекцію асортиментного блока де форми доповнюють один одного створюючи один цілий образ.

3.2. Визначення базових позицій образу та асортименту колекції

Таблиця 3.1

Опис типу колекції, що проектується

Базові знаки символи для формування колекції, та кольорова гамма колекції.		
		

Колекція розроблена за допомогою художньої системи ансамбль. Ансамбль складає костюм для певної групи людей, для визначеного використання. Для ансамбля характерний зв'язок і підпорядкованість одягу і доповнен, що його складають. Ансамблю притаманна взаємодія та погодженість за силуетом, пропорціями, кольором. Ансамбль складається з декількох частин і містить у собі одяг, взуття, головні убори, зачіску, прикраси, і є єдиним цілим і не припускає змін.

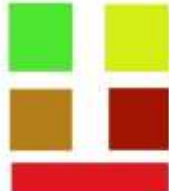

Ця система має обмежене застосування у промисловості, так як ансамбль – це спеціалізований і індивідуальний костюм, який можна відтворити тільки в малих тиражах, що не є раціональним для промисловості. Моделі призначені для індивідуального клієнта.

3.3. Опис моделей колекції

Таблиця 3.2

Таблиця опису моделей та матеріалів виготовлення колекції

Ескіз моделі	Технічний малюнок	Кольорова гамма	Варіанти вишивки
	 <p data-bbox="504 1576 887 1794">Конструкція розроблена з кокеткою та об'ємними рукавами що підчеркує плавність ліній.</p>	 	

	 <p>Приталений силует, рваний край і велика маса вишивки робить ансамбль вечірнім і яскравим.</p>	 	
	 <p>Приталений силует, глибокий виріз горловини до талії та асиметричний розріз спідниці.</p>	 	
	 <p>М'якість ліній, багатошаровість конструкції. Вишивка деякими площинами підчеркує жіночий силует.</p>	 	

3.4. Інтеграція народної творчості в сучасну модну індустрію

Аналізуючи багатогранну українську народну творчість та синтезуючи її в щось нове, яскраве, автентичне національне, можна створювати безліч орнаментів для розпису та вишивки.

Новизна проблеми полягає в тому, що в умовах зростаючої конкуренції, глобалізації економіки та космополітизму моди етнокультурні аспекти у fashion-дизайні проявилися у феномені самореалізації індивіда, у стимулюванні його самоактуалізації у процесі формування та управління індивідуальним брендом, а також у маніфестації національної ідентичності засобами костюма.

Прагнення до підвищення художньо-естетичних властивостей і до новизни сприйняття результатів fashion-проектів також, як для економічних чинників, є спонукальними причинами для реалізації економічних чинників та естетичних факторів. Це виражається у пошуку художнього образу сучасниці, в якому елементи-носії тенденцій моди гармонійно поєднуються з рисами національного українського колориту. Свіжість сприйняття і підвищення художньо-естетичних

властивостей костюма досягаються за рахунок перенесення романтики чарівності минулих історичних подій у сучасне fashion-середовище.

Досліджуючи сучасний ринок та творчість модельєрів, не можливо не помітити зростаючого попиту на одяг, аксесуари та доповнення до костюма в етностилістиці. Завжди оригінальні, яскраві та самобутні, вони приваблюють споживача та створюють конкуренцію іншим стильовим рішенням. Жінки все частіше вдягають вишиванки та одяг з принтами – вишивкою, що збільшує попит та підштовхує дизайнерів до створення все нових колекцій одягу в тка званому «українському стилі».

В Україні етностиль дуже близький і зрозумілий у будь -які часи. Багато українських дизайнерів працюють в цьому напрямі і є визнаними в усьому світі. Найбільш популярними в етно-одязі є сукні та вишиті сорочки, елементи вишивки на верхньому одязі. Але все частіше ми зустрічаємо вишивку і на різних аксесуарах: пояси, сумки, шарфи, хустки. Не на останньому місці є і прикраси в етностилістиці. Вони мають яскравий та багатий вигляд, приваблюють своєю оригінальністю. Розглядаючи асортимент етно-колекцій можна спостерігати тенденцію поєднання вишивки та в'язки; сучасних елементів з чисто етнічними силуетами, рясно доповненими автентичними та стилізованими аксесуарами.

На сьогоднішній день хвиля еко-дизайна охопила весь світ. На Заході ідеї екологічності стали популярні ще з 1980-х років. На сьогодні екологічно безпечний одяг – це найпопулярніший fashion-напрямок. І в нашій країні прихильників натуральних виробів стає все більше, а тому завдання створення авторської колекції сучасного жіночого одягу із натуральних матеріалів та із ручним оздобленням виробів є актуальним. [80]

За останні роки гострота екологічної ситуації в світі не послабшала, а в просторі сучасної світової проектно-культури сформувався новий напрям, який наближає нас до природи – етнодизайн. Захоплення етнодизайном – це своєрідне прагнення людини вижити в умовах глобально несприятливої екологічної ситуації, всесвітньої економічної кризи та знищення культурних спадщин народів. [87, 89]

Одна з яскравих представників етно-стиля, на основі впровадження принципів екодизайну в проектуванні одягу є американський дизайнер Лінда Лаудермілк (Linda Lauder milk), засновниця бренду Luxury eco. У 2002 році вона представила колекцію жіночого одягу з незвичних матеріалів – бамбука, водоростей, рослинних компонентів. Головний принцип роботи Лінди Лаудермілк – не нашкодити природі і людям: рослини, вирощені без обробки пестицидами, і тварини, чия вовна використовується для виробництва одягу і аксесуарів, вигодувані без додавання шкідливих хімічних добавок. Люди, які носять такий одяг, позбавлені алергічних реакцій. Лінда Лаудермілк створює не тільки одяг. Унікальні еко-прикраси дизайнера користуються не меншою популярністю, ніж вироби знаменитих ювелірних брендів. Після неї до еко-стилю в своїх колекціях звертались Вікторія Бекхем, Джорджіо Армани, бренд Nike та інші.

Розглядаючи творчість дизайнерів етномодерна, можна сказати одне: ці колекції яскраві, оригінальні, вони притягують увагу і є джерелом для натхнення. Великі світові куьор'є, дизайнери-початківці – всіх об'єднує потяг до джерела народної творчості. [94]

Українське народне жіноче вбрання неможливо уявити без розмаїття прикрас, що об'єднують уявлення про гармонійну красу й доцільність, вміння застосовувати окремі конструктивні та декоративні форми в єдиному ансамблі. Прикраси надають традиційному строю певного експресіоністичного відтінку: відбиток цього процесу проявився у намаганні виявити пластичну виразність у напруженому поєднанні статичних геометричних (одяг) і рухливо-динамічних криволінійних (комплекс зйомних прикрас) форм. Прикраси жіночого вбрання становлять органічну частку народної культури, а їхнє застосування в сучасному костюмі за умови доцільності місця та часу можуть стати тим містком, що з'єднає сучасну молодь з народною художньою традицією (Рис.3.1). Величезне розмаїття сучасних прикрас та аксесуарів може задовольнити найвибагливіші вимоги та однаково гармонійно виглядати на жінках будь-якого віку, професії, станової приналежності.

Рис 3.1 Різновиди зйомних нашійних прикрас українського жіночого вбрання

3.5. Творчість української народної художниці М. Примаченко

Неможливо уявити життя українського народу без вишивки та розпису, що розвивалися з покоління в покоління в роботах народних художників і майстринь. В числі найвидатніших майстрів декоративної станкової графіки є М. Примаченко. Творчість її настільки багатогранна та неповторна, що укласти її у будь – які рамки неможливо. Це дивовижні птаки та звірі, декоровані найрізноманітнішими орнаментальними мотивами – геометричними та рослинними. Сюжет неправдоподібний і його можна лише описати.

Але незважаючи на химерність творів М. Примаченко її неможна розглядати поза традицією українського народного мистецтва. Художниця поновому підійшла до мистецтва і створила власний світ образів і символів, започаткувала свій погляд на традиції чим змусила ряд дослідників замислитись над її генальністю та ставити безліч складних питань.

Дослідник В. Данилейко досить вдало визначає еволюцію творчості М. Примаченко: «... не вивчені ще нами як слід поклади викінчених орнаментальних мотивів та символів, котрими ми й нині раз у раз послуговуємося у своїй художній практиці як чимось просто нам належним. Немов ці мотиви і символи так-таки завжди й були. І не задумуємося часом, що кожен отой прутик у вишивці, кожна розета, зірка, качечка у тканині, безконечник у кераміці, кринички у різбленні, вернут, крапочки, смужки, кривульки у настінних розписах – то ж значущі мистецькі образи...» [61, с.131]

Український народ віддавна шукав символи свого повсякденного життя, характерів, подій в природі. Взнявши хоч назви квітів які є невичерпним матеріалом для досліджень: петрів батіг, косарики, нічна свічка, дивина, розпатлана наречена, покрівець, грицики, зозулені сльози котики, страхополох, оман, русальчин гребінь, гадюча цибуля та інші. Подібні алегорії просліджуються і в українському образотворчому фольклорі – вишивка, ткацтво, кераміка, витинанки, різблення на дереві, писанки, декоративні розписи. М. Примаченко у своїх творах ніби розшифровує ці образи робить їх зрозумілими: жовта квітка, золотих птах, жовте тло – це радість, перемога життя над смертю. Майстриня у своїй творчості використовує усе багатство усного фольклору.

Серед творів М. Примаченко є також роботи присвячені акруальним проблемам людства: осудження агресії, загарбництва. Та взагалом на її роботах завжди перемагають сили добра, радості та миру. (Рис. 3.2). Майстриня у своїй творчості використовує усе багатство усного фольклору [61].

Рис 3.2 Художні образи творчості М. Примаченко [58, с.50]

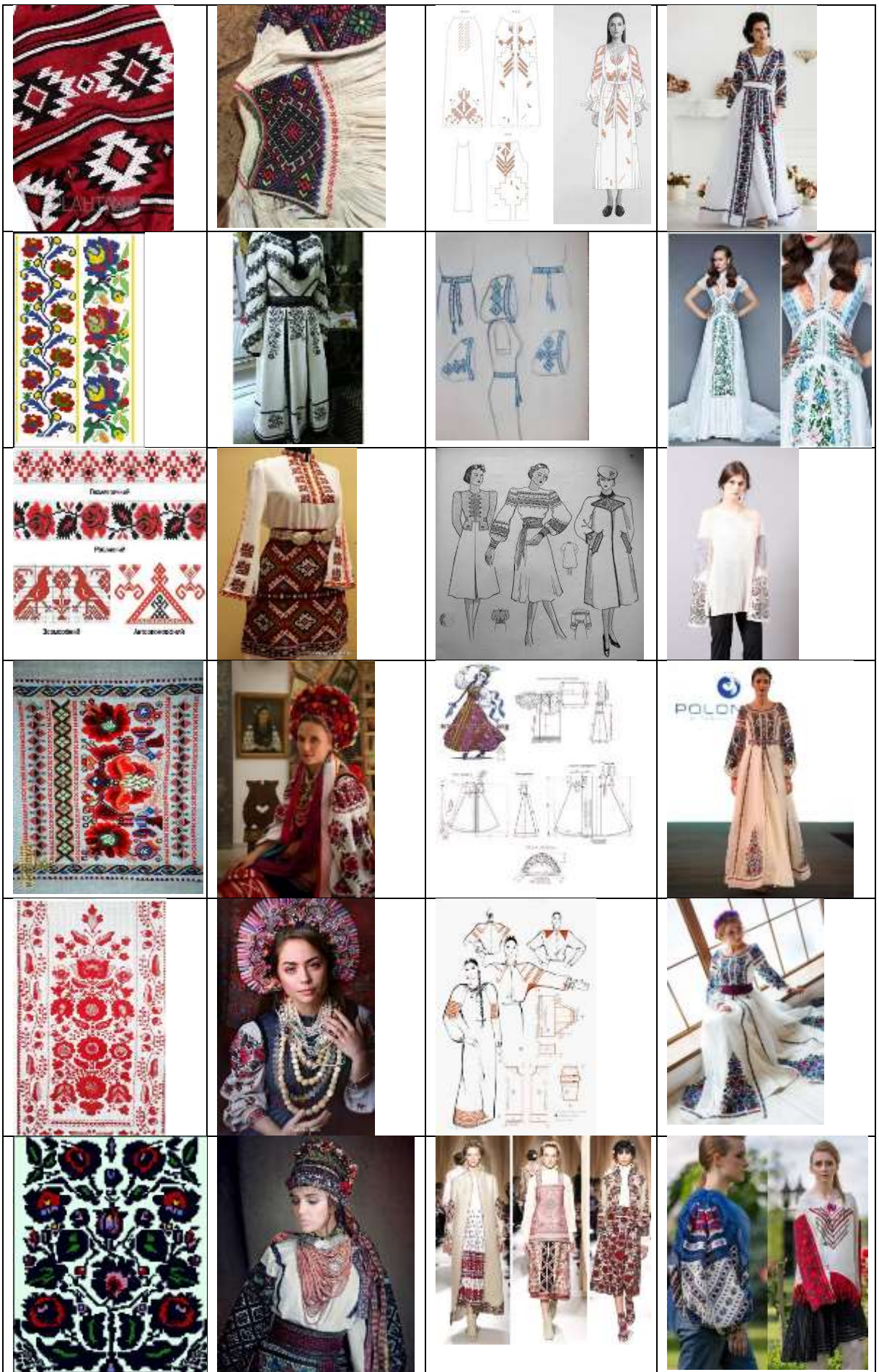
3.6. Формування дизайн–концепції колекції вбрання

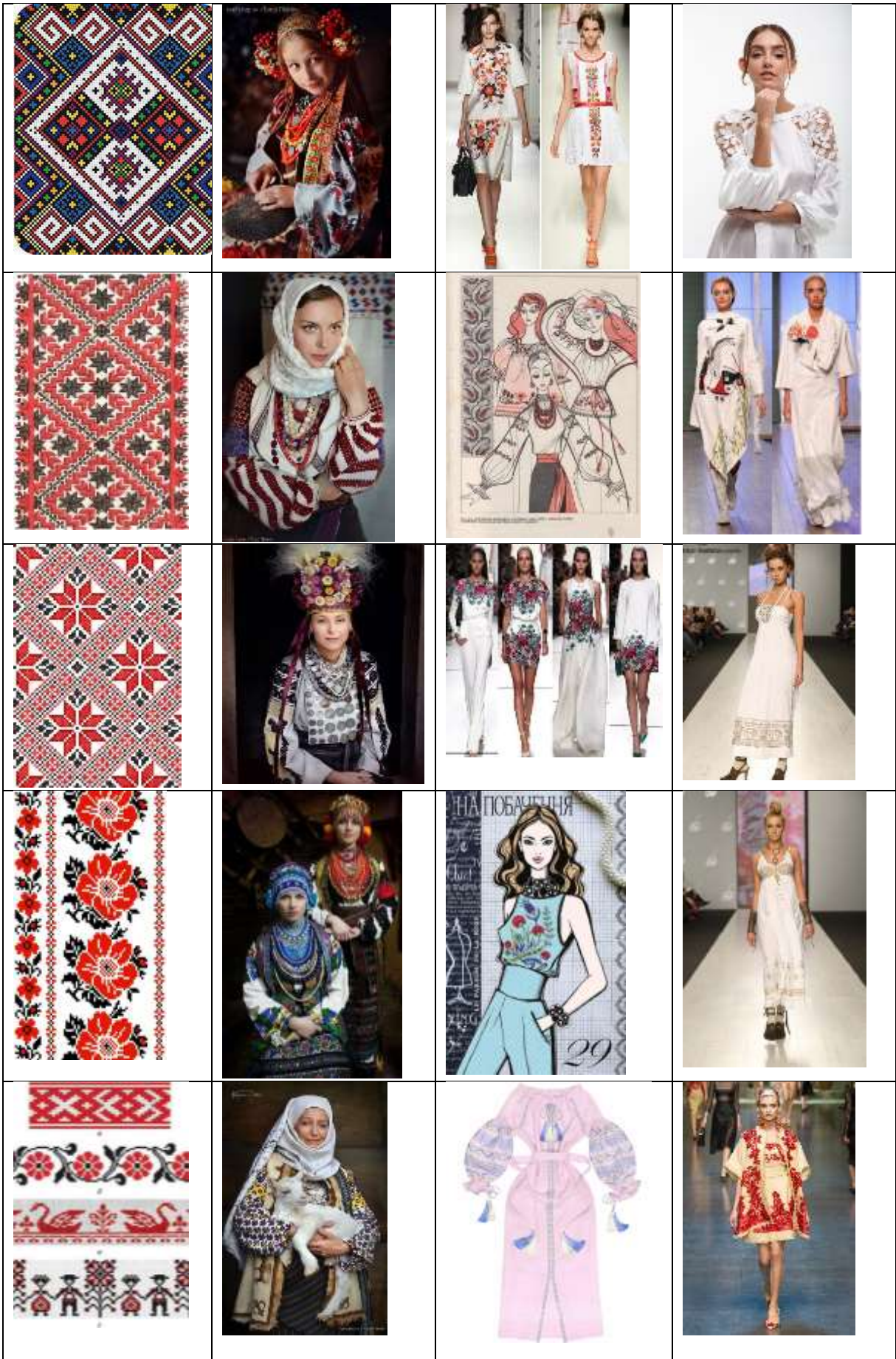
Жінки в усьому світі все частіше надають перевагу вишиванкам та актуальному модному одягу з елементами вишивки в якості декору. Відповідно, багато українських дизайнерів представляють нашу країну на світових подіумах та мають видатні результати. Дуже популярними є українські вишиванки, та останнім часом елементи вишивки все частіше можна побачити на різних частинах одягу. Популяризація етномоди спонукає дизайнерів до нових творчих пошуків завдяки чому з'являються нові колекції та дизайнерські рішення (Табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Трансформація традиційних мотивів української вишивки в сучасному дизайні костюма

Традиційні мотиви вишивки	Композиційно-кольорові декорування вбрання	Особливості крою традиційного жіночого вбрання	Моделі сучасного одягу з декоруванням вишивкою
			
			
			

Сьогодні в світовій моді спостерігається тенденція до вільних силуетів. Серед молоді та жінок середнього віку більша перевага надається зручності та яскравості образу. Цей напрям моди якнайкраще відображується в моделях етнічного напрямку, з доповненням яскравими аксесуарами та оздобленням. Розглядаючи вишивку як засіб декорування костюма, необхідно наголосити, що використання її є досить стилізованим, з поєднанням традиційних мотивів та новітніх матеріалів.

На основі аналізу сучасних напрямів моди та творчості відомих українських дизайнерів в ході роботи було розроблено елемент декоративного оздоблення моделей жіночого вбрання з використанням засобів стилізації, через призму творчості Марії Приймаченко. Це дало можливість розробити рослинний орнамент як елемент та мотив декору, використовуючи нові матеріали та техніки, зокрема вишивку стрічками, гобеленову та аплікаційну вишивку, вишивку бісером та камінням тощо, що бездоганно поєднуються з сучасними етно-прикрасами зі зваляної вовни, кераміки, штучного каменя та натуральних тканин і пряжі.

Рис. 3.3, а – в. Трансформація рослинного мотиву творчості М. Приймаченко в елемент авторського декору для оформлення жіночого вбрання, а – фрагмент творчої роботи М.

Приймаченко [8]; б – ескіз декоративного елемента за мотивами творчості М.Приймаченко; в – зразок виконання декору у техніці вишивка+аплікація» (б – в – авт. О.Терещенко)

Результати аналізу творчого джерела натхнення реалізовано у розробці ескізів та зразків декору жіночого вбрання, на основі синтезу народної вишивки

та творчості М. Приймаченко, що дало змогу вдосконалення техніки виконання, асоціативної інтерпретації квітів М. Приймаченко на тканину шляхом поєднання аплікації, вишивки нитками та стрічками, а також камінням та бісером. Розроблений декор ліг в основу створення колекції жіночого вбрання, орієнтованої на споживачку віком від 25 до 35 років: ніжну та творчу, елегантну, витончену, елегантну, цілеспрямовану та енергійну, кар'єристку та гадзину одночасно. Колекція відображає внутрішній світ та самотність української народної художниці М. Приймаченко - інтеграцію її творчості у вишиті елементи декору колекції. Картини М. Приймаченко дуже колористичні та багатогранні, відображають етнічний та духовний світ українського народу. Це промінь минулого який проходить в сучасний світ та об'єднує декілька поколінь (рис. 3.4)

Рис. 3.4Творчий колаж, що втілює образно-стилістичне оздоблення колекції

Силуети перейняті з народного українського вбрання та перетворені на сучасні моделі. Вони зберігають м'які форми, підкреслюючи жіночність. Вишивка запозичена з картин М. Приймаченко та творчо стилізована на основі сучасних трендів декорування. Колекція втілює в себе перспективний погляд на етномоду сьогодення, коли важливість самотності кожного народу зростає з

кожним роком. І саме творчі люди несуть в собі іскру національного вираження та пов'язують наше минуле з майбутнім (Рис. 3.5).

Рис. 3.5 Ескізи колекції жіночого вбрання в етностилі, із застосуванням мотивів орнаментики М. Примаченко.

Висновки

Однією з причин звернення до етнокультури України є компенсація глобалізації культури вцілому і знищення всього етнічного. Іншим фактором розвитку етнодизайну є прагнення до новизни сучасної моди та поєднання з жіночними образами українського національного колорита. Не останнім фактором є особливість зовнішності української жінки та гармонійне поєднання

з українським костюмом. Жінки в усьому світі все частіше надають перевагу вишиванкам та модному одягу з елементами вишивки в якості декору. Популярність етнічної моди стимулює дизайнерів до нових пошуків створення колекцій з вишивкою та стилізацією народного костюма.

Досліджуючи сучасний ринок модного одягу та творчість fashion-дизайнерів можна зробити висновок, що дизайн одягу за етнічними мотивами популярний та має попит у всі часи. Багато українських дизайнерів представляють нашу країну на світових подіумах та мають видатні результати. Аналізуючи етнічний напрям моди та синтез творчості М. Приймаченко з народною вишиванкою дало поштовх для створення нової колекції модного одягу з стилізованим декором, заснованим на поєднанні аплікації, вишивки нитками та стрічками, а також камінням та бісером. Головним елементом у колекції є стилізація вишивки та всього образу шляхом інтерпретації народного вбрання в сучасний проєктний образ, передача м'якості образу народної сорочки в сучасну колекцію гардероба та подальша реалізація колекції для широких верств споживачів.

РОЗДІЛ 4
ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

Виконала: Терещенко О. Г.

Консультант: Баранова А. І.

Дата:

Підпис:

Вступ

Фешн-індустрія є доволі специфічною сферою економіки, так як вона формувалася з метою втілення творчих задумів, а тому вона носила лише культурний характер. Це креативна діяльність творців одягу для особливих клієнтів, статус яких вимагав бути унікальним.

Досліджуючи сучасний ринок та творчість модельєрів, не можливо не помітити зростаючого попиту на одяг, аксесуари та доповнення до костюма в стилі етно. Завжди оригінальні, яскраві та самобутні вони приваблюють споживача та створюють конкуренцію іншим стилям. Жінки все частіше вдягають вишиванки та одяг з принтов – вишивкою, що створює попит та підштовхує модельєрів до створення все нових колекцій одягу в українському стилі.

На сьогоднішній день легка промисловість, нажаль, в незадовільному стані. Частка обсягу реалізованої продукції підприємств легкої промисловості складає лише 0,7-0,8%. Це зумовлено низкою проблем серед яких- це висока собівартість виробів, що є наслідком зниження сировинної бази і як залежність швейної індустрії та іншої промисловості від імпоротної сировини. Ще гіршою ситуація стала з підвищенням курсу гривні в Україні.

Іншою глобальною проблемою є застарілі виробниці машини. Нажаль на сьогодні використання застарілого устаткування знижує якість виробництва матеріалів, що в свою чергу несе нові та нові проблеми.

Високий рівень конкуренції на ринку індустрії моди змушує фешн-дизайнерів шукати нових шляхів підвищення ефективності фешн-проектів. У цьому сенсі поєднання традиційного з сучасним надає продуктивну платформу для пошуку інноваційних дизайнерських рішень, що обіцяє підвищення художньо-естетичних властивостей костюма за рахунок перенесення чарівності минулих історичних моментів у сучасне фешн-середовище.

Сьогодні індустрія моди зазнала великих змін. Насамперед важливим фактором впливу виявилася економічна нестабільність в країні і зменшення доходів громадян. Не останню роль зіграли карантини пов'язаний з епідемією і

перехід діяльності в онлайн режим. Це вплинуло на розвиток індустрії моди та змусило цілий ряд спеціалістів пов'язаних з фешн-індустрією залишитись незатребуваними. Сьогодні все більшої популярності набуває онлайн покази мод, web- моделі, та програмісти дизайнери, які створюють свої колекції в 3d програмах.

4.1. Характеристика асортименту і вибір моделі

Кожного року дизайнери намагаються здивувати модниць новими образами та створюють колекції і диктують модні тенденції кожного сезону. В колекції завжди представлені різноманітні сукні, блузи, пальта тощо, які різняться складним кроєм та вишуканими силуетними лініями щоб задовольнити всі потреби споживача.

На основі отриманих досліджень я вирішила розробити колекцію жіночого гардероба на основі українського національного костюма з використання вишивки по мотивам робіт Марії Приймаченко. Моєю ціллю було створити гардероб сучасної ділової жінки. Поєднати зручність з діловою формою одягу, вишуканість і стриманість одночасно. Створити образ жінки яка має успішну кар'єру, творча та незалежна. Водночас вона мати, дружина та колега.

4.1.1. Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного виду виробів

Мода мінлива. Вона характеризується короткостроковими змінами зовнішньої форми. Кожного сезону з'являються нові тенденції та напрямки стилю. Незмінними залишаються потреби людини захищати тіло від впливу зовнішнього середовища. Таким захистом являються пальта, плащі, пончо, пухові куртки і т.д. Їх розміри і форми, матеріали є доволі різноманітними і тут є безліч напрямків створення образу для модельєра.

Одяг давно є невід'ємною частиною людського життя. В минулі часи він носив лише практичний характер. Сьогодні ми можемо привнести індивідуальність в кожен образ сучасної людини створюючи неперевершені сукні, пальто і весь гардероб вцілому.

Найпопулярнішими на сьогодні є вишукані весняні пальто приталеного, прямого та трапецієвидного силуетів.

Пальто є невід'ємною частиною жіночого гардероба. Стильні та елегантні вони завжди підкреслять фігуру і додають шарму образу сучасної жінки. На сьогоднішній день світові дизайнери представили дуже різноманітні колекції жіночих пальт.

Вже котрий сезон залишаються популярними пальта оверсайз, вільні силуети залишаються основою міського стилю. Неочікувані, цікаві моделі запропонували Louis Vuitton , Max Mara, Dolce & Gabbana.

Пандемія 2020 дала поштовх до нових трендів і тенденцій. З'явилися нові пальта в домашньому стилі, схожі на одіяла, пледи та подушки. Такі моделі пальт були представлені дизайнери брендів SEA, Fendi, Christian Dior. Звичайно не виходить з моди пальта максі, знову стали популярними пальта без комірців, які будуть нас радувати ще декілька сезонів. Окремої уваги заслуговують пальта з декором. Вишивка, аплікації, бахрома, об'ємні квіти, все це можна побачити на весняних пальто в колекціях Gabriela Hearst, Christian Dior и Andrew Gn.

Рис. 4.1.Ескіз виробу

4.1.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі

В асортименті швейних виробів ведуче місце займають вироби верхнього одягу. В підкласі верхніх виробів виділяються наступні групи виробів: пальто, півпальто, плащі, жакети, куртки. [117]

До пальтових виробів відносяться верхні волого та теплозахисні вироби повсякденного використання. В демисезонних пальто, як правило, відсутня утеплююча підкладка.

Таблиця 4.1.

Формування вихідних даних для одержання конструкції.

№	Найменування ознаки	Варіанти ознаки
1	2	3
1	Асортименти (вид виробу)	Пальто
2	Поло-вікова ознака	Жіночий, мол. та серед. вік. Група
3	Силует	Напівприлягаючий, вільний
4	Покрій	Із рукавом реглан
5	Розмірно-полнотна ознака	164-88-92
6	Прибавка Пг	5,5 см
7	Матеріал	Велюрова пальтова тканина

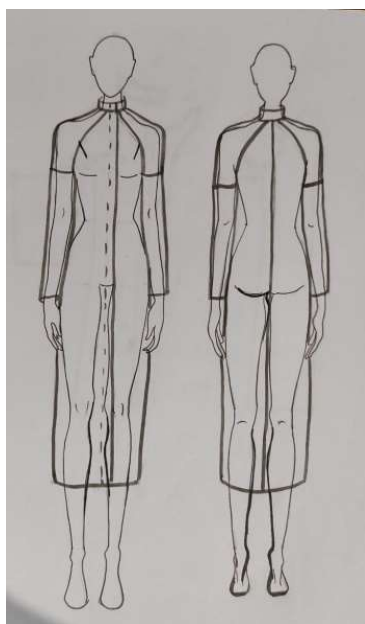

Рис. 4.2. Технічний малюнок фігури і виробу.

Пальто для повсякденного носіння у весняний період, призначений для жінок віком від 25 до 35 років.

- Пальто виконується з велюрової пальтової тканини, що має досить пластичні властивості.
- Форма пальто прямого крою з поясом, може носитись без пояса.
- Лінія плеча – рукав реглан прямий за формою.
- Спинка має пластичний шов по центру.
- Пройма по глибині й ширині невелика, оформлена з нахилом у верхній частині.
- Рукав довгий, вшивний, середнього обсягу, прямий і трубоподібний за формою.
- Комір стоячевідкладний на невисокій стійці.
- Застібка двобортна, низька на 4 гудзики. На поличці дві верхні накладні кишені.
- Довжиною виріб 120 сантиметрів.

4.1.3. Характеристика конструкції моделі

Будь-яку конструкцію одягу можна побудувати різноманітними методами. Кожен дизайнер вибирає свій метод побудови, але знати правила побудови основних методів має кожен. [1]

Основні методи побудови конструкції моделі:

1. муляжний;
2. пропорціонально-розрахунковий;
3. розрахунково-графічний;
4. методом розрахунку розверток деталей одягу по зразку моделей.

4.1.3.1. Обґрунтування вибору методу одержання конструкції виробу:

Муляжний метод Створення моделі одягу здійснюється шляхом макетування виробу на фігурі людини або на манекені. [118, 11]

У чистому вигляді і в повному обсязі муляжний метод сьогодні застосовується досить рідко. Зокрема, при створенні нових форм одягу і її індивідуальному виготовленні без застосування муляжного методу просто не обійтися. Будь-яка примірка і підгонка на фігуру також вимагає навичок володіння Муляжним методом.

Пропорціонально-розрахункові системи. В більшості систем конструювання одягу креслення виробу будують на базі вимірювань фігури (мірок), отриманих б розрахунковим шляхом, виходячи з принципу пропорційної залежності окремих частин тіла людини.

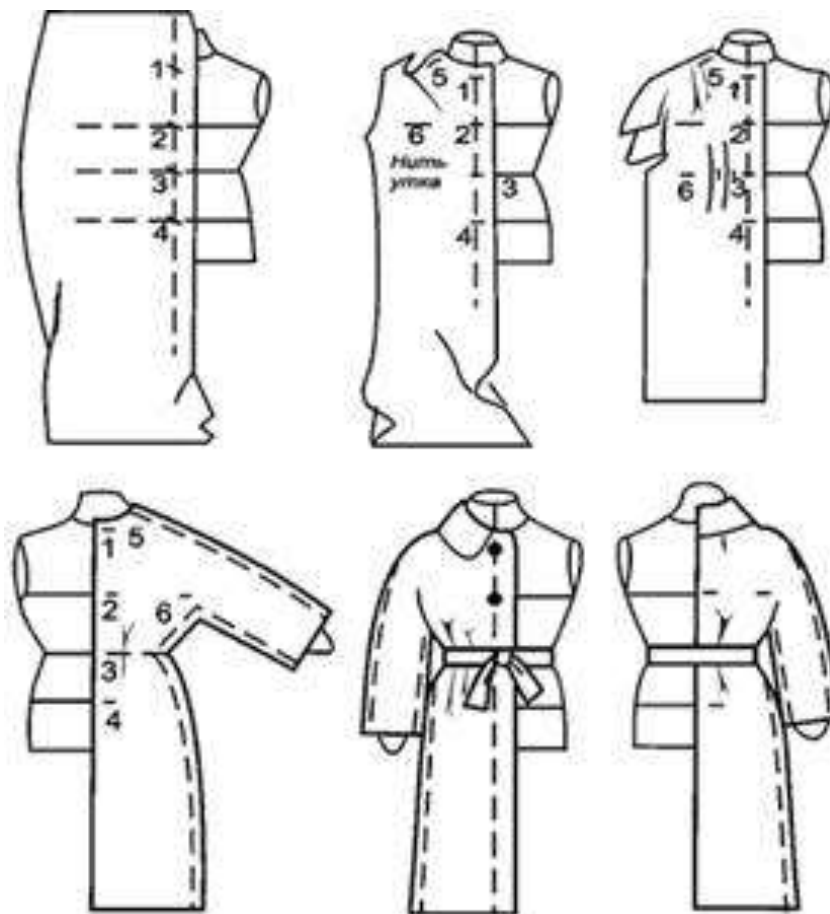

Рис.4.3. Метод січових площин.

4.1.3.2. Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми

Кожен модельєр використовує свої методи конструювання одягу. Завдяки індивідуальному підходу, одяг сидить витончено на фігурі, підкреслюючи всі переваги.

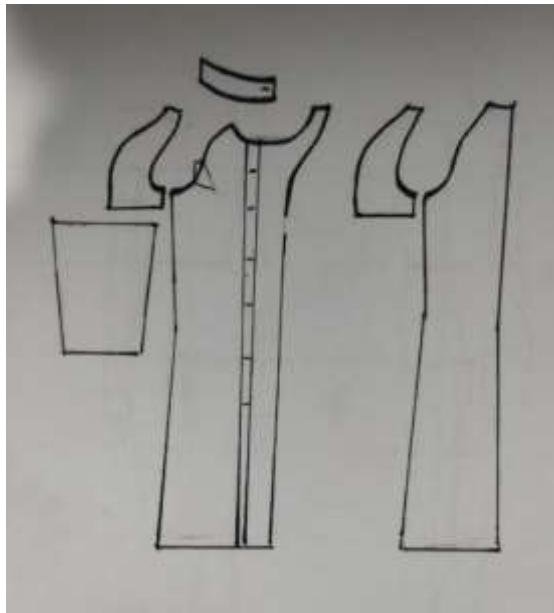

Рис. 4.4. Схема моделювання первинної форми в масштабі.

4.1.3.3. Специфікація деталей

Специфікація – один з основних документів конструкторсько – технологічної документації, який містить основні відомості про деталі їх кількість, що входять до складу виробу.

Таблиця 4.2.

Специфікація деталей крою жіночого пальто.

№	Найменування деталей крою	Кількість лекал	Кількість деталей крою
1	2	3	4
Основна тканина:			
1	Пілочка	2	1
2	Спинка	2	1
3	Передня верхня половинка рукава	2	1
4	Задня верхня половинка рукава	2	1
5	Нижня частина рукава	2	1
6	Комірець стойка зі згином	1	1

7	Обтачка горловини спинки зі згином	1	1
8	Підкладка: Пілочка	2	1
9	Спинка	2	1
10	Передня верхня половинка рукава	2	1
11	Задня верхня половинка рукава	2	1
12	Нижня частина рукава	2	1

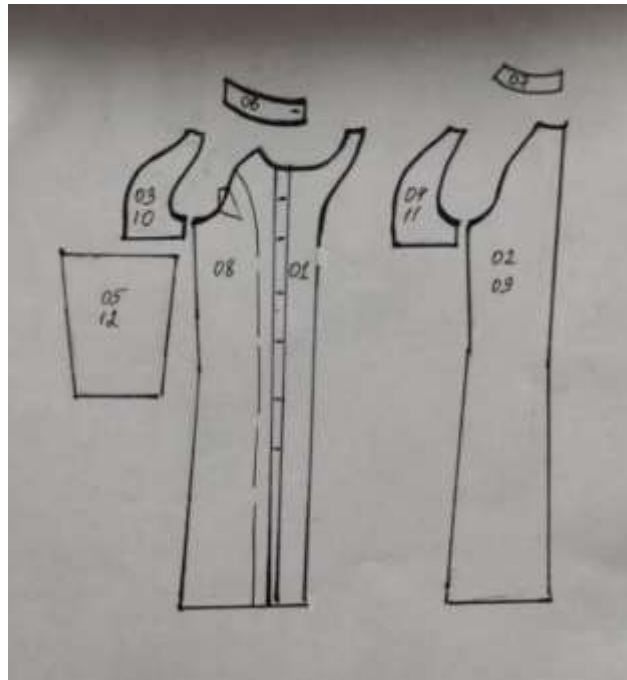

Рис. 4.5. Деталі крою.

4.1.3.4. Розкладка лекал деталей виробу в масштабі 1:10

Деталі виробу розкладаємо на тканину відслідковуючи напрямлення нитки. Складаємо тканину вдвічі лицьовою стороною до середини. Зі згином є дві деталі: комірць 2 деталі та обтачка горловини спинки. На всіх деталях потрібно зробити припуски на шви по 1.5 см. [15] Виготовлений та оформлений комплект лекал представлений в додатках.

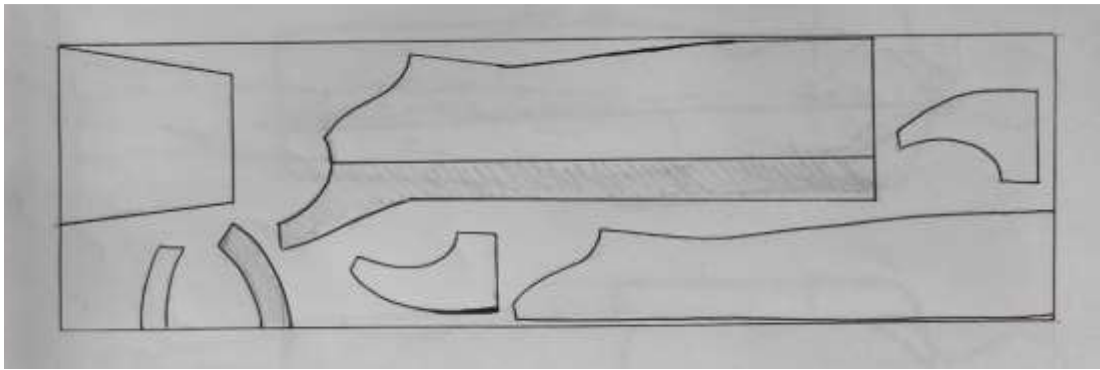

Рис. 4.6. Розкладка лекал на тканині в масштабі 1:10.

4.2. Вибір матеріалів

Для пошиття демісезонних верхніх виробів, які носять в нестійку весняну погоду для пошиття використовують будь – які пальтові тканини. [119]

Букле – вовняна тканина полотняного переплетення з вузликіві поверхнею і нерегулярно розташованими петельками (великі вузлики) розташовані на деякій відстані один від одного в результаті чого тканина набуває „шишкувату” поверхню.

Кашемір – різновид вовняної тканини. Своєю назвою тканина зобов’язана Кашміру, де і почалося виготовлення тканини. Сьогодні основними постачальниками тканини кашемір є Монголія і Китай.

Драп - одна з найпоширеніших тканин, складових асортимент пальтової групи. Його виготовляють з натуральної вовни, але іноді додають синтетичні волокна, щоб надати додаткові властивості (міцність, антистатичний ефект і інше). Драп - товстий, важкий і щільний матеріал. Це однолицьова тканина з підворсованною поверхнею. Драп зазвичай роблять двошаровим.

Габардин. Щільний однотонний матеріал діагонального переплетення, на лицьовій поверхні невеликий фактурний рубчик, розташований під кутом. Виготовляється з вовни меріносів. Основні властивості - підвищена жорсткість і сипкість, майже не мнеться, володіє водовідштовхувальним ефектом. З нього шіють легкі пальта, костюми і уніформу.

Твид. При виготовленні твіду використовують комбіноване переплетення. В результаті виходить пальтова тканина з щільною фактурною текстурою. На лицьовій поверхні матеріалу часто виткані різні візерунки. Асортимент включає матеріали різної товщини, тому з твіду шують пальто, спідниці, костюми і піджаки. Склад волокон найчастіше змішаний: шерсть, акрил і віскоза. [81]

4.2.1. Характеристика матеріалів верху, підкладки та прикладу

Для виробу даного асортиментного виду використані такі матеріали, як велюрова пальтова тканина та синтетична підкладка. Матеріал однотонний з мінімум фактурності на поверхні тканини. Цей матеріал має переваги пере фактурним для того, щоб створити об'ємні вишивки на поверхні виробу [23, 37].

Був вибраний жовтий колір тканини для створення яскравого виробу по низу подола виробу та рукавах буде йти аплікаційна вишивка в бардово оранжевих тонах рослинного орнаменту. Будуть додаватись оливкові листки кольорові декоративні стрічки та вишивка штучними каменями. Це найбільш передсть стиль М. Примаченко, її кольорову гамму та додасть виробу особливого шавму.

Таблиця 4.3.

Структурні параметри текстильних матеріалів

№ п/п	Назва	Призначення	Волокнистий склад, %	Ширина, см	Щільність
1	Велюрова пальтова тканина	Використовується для пошиття верхнього одягу.	80% віскоза 20% нейлон	150 см	450 - 800г/м2
2	Підкладка синтетична	Пошив підкладки для пальт та жакетів.	100% поліестер	150	105 гр/м2

4.2.2. Символи та вимоги догляду за одягом

В залежності від волокнистого складу матеріалів, з яких виготовляється швейний виріб, треба визначити їх споживацькі властивості, сформулювати рекомендації по догляду за одягом та розробити етикетку, згідно ДСТУ 2122-93 «Матеріали для одягу. Символи та вимоги для одягу», ГОСТ ИСО 3758-2007 «Маркировка символами по уходу» (табл.4.4.).

Правильний догляд за одягом допоможе зберегти якісний зовнішній вигляд моделі та надасть можливість слугувати виробу не один рік. На сьогоднішній день на світовому ринку сировини представлені тканини різного складу, від натуральних до синтетичних, і кожна тканина має свої технологічні властивості та характеристики. Важливо знати їх не лише при догляді виробу, а і при пошитті так, як багато тканин під час процесу виготовлення моделі дають усадку. Знаючи це ми можемо передбачити кінцевий результат і позбутись небажаних артефактів в процесі. [73, 83]

Таблиця 4.4.

Символи та вимоги догляду на етикетці жіночого жакету.

Символи по догляду	Значення символів
1	2
	Максимальна температура прання 60°C, Нормальне прання.
	Відбілювання заборонено.
	Сушка на вішалці.
	Максимальна температура подошви праски 150 °С.
	Професійна суха чистка вуглеводнями (температура перегонки від 150 °С до 210 °С, температура спалаху від 38 °С до 70 °С), Нормальна обробка.

4.2.3. Характеристика ниток і фурнітури

У таблиці наведено можливий склад і основні вимоги до ниток і фурнітури, призначення можливих оздоблювальних матеріалів в табличній формі (табл. 4.5.).

Від того наскільки якісними будуть вибрані оброблювальні матеріали, залежить якість і термін експлуатації виробу. Так, як одяг часто піддається обробці, на нього впливають погодні умови та фактор зношуваності зшивні матеріали мають бути високої якості.[74.] Конфекційна карта складена та знаходиться в додатках

Таблиця 4.5.

Характеристика ниток і фурнітури

Назва	Призначення	Характеристика
1	2	3
Поліефірна армована нитка	Для виконання петель з «вічком»	Лінійна густина, текс, (номер) 44,9□2 (80), Розривне навантаження, Н 2079
Комплексні синтетичні	Зшивання	Лінійна густина, текс 11 x 2, Розривне зусилля, Н 687.

4.3. Вибір раціональної технології обробки швейного виробу

Технологія виготовлення одягу, що використовується на швейних підприємствах, дуже різноманітна. Один і той самий вузол можна обробити, використовуючи різні варіанти технологічних рішень. Вони залежать від конструкції виробу, асортименту матеріалів, що застосовуються, і наявності відповідного обладнання. [109] Для вибору раціональної технології доцільно використати метод порівняльного аналізу варіантів технологічної обробки складальних одиниць або вузлів виробів. Цей метод передбачає аналіз можливих варіантів технологічних рішень основних вузлів виробу, який представляють в схемі, що відображають використання різних видів за призначенням обладнання, ниткових та клейових способів з'єднання. (рис. 4.2)

Найбільш ефективними вважається метод, який забезпечує високу якість обробки при мінімальних затратах часу. [76, 77]

4.3.1. Вибір режимів обробки

Розглядаючи способи з'єднання деталей (ниткові, клейові, зварні, заклепувальні) вибираються найефективніші та економічніші способи. Враховуючи особливості та склад тканини вибирають одні або інші режими обробки. Режими обробки наведені далі в таблицях 4.6., 4.7., 4.8.

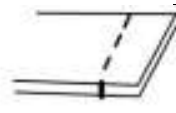
4.3.1.1. Режими виконання ниткових з'єднань і клейових з'єднань

З урахуванням особливостей конструкції моделі та властивостей матеріалів мною було вибрано раціональні режими виконання ниткових і клейових з'єднань (табл.4.6. і табл. 4.7.). У табличній формі наведено основні машинні шви, які використовуються для виготовлення швейного виробу з визначенням їх по ГОСТ 12807-2003, визначено їх параметри та область застосування, підібрано швейні нитки та відповідні до них голки. [78]

Таблиця 4.6.

Режими виконання ниткових з'єднань.

Найменування шва (ДСТУ ISO 4916 : 2005)	Найменування технологічної операції, де застосовується шов (назва операції за ДСТУ 2162-93)	Кількість стібків на 10 мм строчки	Ширина шва, мм	Вид та умовний номер (лінійна густина) ниток	Умовне зображення шва (ДСТУ ISO 4916 : 2005)
1	2	3	4	5	6
Зшивний, розпрасований	З'єднання деталей полочки і спинки, зшивання деталей рукава	5	5	Універсальна, №60	

Потасмний шов	Закріплює підгиб низу, підкладку на рукавах та бокових швах верхньої тканини	5	5	Швацька голка №70	
Зшивний	Внутрішній край полочки	5	5	Універсальна, №60	

Особливості виробів верхнього одягу включають в себе дублювання частин крою. Пальто було проклеєне в деяких місцях для тримання форми виробу та естетичного завершення виробу. Було продубльовано дві пілочки по всій довжині, комірець та обтачка горловини спинки. Ці деталі зазвичай кроються по косій, тому для уникнення перекошу та витягнення деталей їх необхідно обробляти. Також технологічно оболблені і відутюжені всі шви витобу, пропарені підгиби рукавів та низа. [82]

Таблиця 4.7.

Режими виконання клейових з'єднань.

Технологічні операція (ДСТУ 2162-93)	Тип обладнання	Вид клейового матеріалу	Технологічні режими		
			Температура, °С	Тривалість, с	Тиск, МПа
1	2	3	4	5	6
Дублювання	Прес прохідного типу	Дублерин R163G57 «Kufner Textil GmbH»	130	30	0,5
Підгиб низу спинки, пілочки та рукава	Прасувальний стіл з підігрівом, витяжкою Ghidini DORIS-A	Підгиб низу спинки, пілочки та рукава	140	25	2-3

4.3.1.2. Режими волого-теплової обробки (ВТО)

ВТО - елемент технологічного процесу виготовлення швейного виробу (внутрішньопроектна обробка); або є остаточним етапом обробки виробу для отримання ним товарного вигляду.

Способи ВТО:

1. Прасування - нагріта до певної температури праска, переміщається по оброблюваній поверхні тканини та одночасно робить на неї тиск. Виконується прасками.
2. Пресування - матеріал стискається між гарячими поверхнями подушок. Виконується пресами; Пропарювання - обробка тканини здійснюється паром без тиску гарячої поверхні. Виконується паровими прасками.

Таблиця 4.8.

Режими виконання операцій ВТО

Технологічна операція	Місце використання	Обладнання	Технологічні режими	
			Температура	Вологість
1	2	3	4	
Розутюження швів	Бокові шви, шви на рукавах	Праска	140	20
Пресування	Пілочки	Прес	130	5
Заутюження швів	Шви на проймі, горловині та внутрішніх краях полочки, підгиби низу виробу та на рукавах.	Праска	140	20
Прасування	Весь виріб	Праска	140	10

4.3.1.3. Обґрунтування та вибір обладнання

Вибір обладнання є одним з найбільш відповідальних моментів у загальній структурі технологічного процесу зміцнення деталі. Від правильності його вирішення у великій мірі залежить як технічні, так і економічні показники запроєктованих технологічних процесів в умовах реального виробництва. При виборі технологічного обладнання необхідно орієнтуватися на основні принципи

його вибору та особливості використання його для виробництва, а також на паспортні дані сучасних верстатів та установок. [121]

Таблиця 4.9.

Технічна характеристика швейних машин.

Клас, країна виробник, торгова марка	Технологічне призначення	Максимальна швидкість шиття, (об/хв.)	Тип стібка	Максимальна довжина стібка, мм.
1	2	3	4	5
Електронна машинка Singer, США	Зшивання тканини, універсальний пошив виробів	1100	Човниковий	5
Електронна машинка Jnome	Зшивання тканини, універсальний пошив виробів.	1500	човниковий	5

Кожну деталь виробу після зшивання необхідно піддати паровій обробці. Заутюжити края, розутюжити шви, приклеїти дублірін. Виристані прилади ВТО наведені в таблиці 2.8.

Таблиця 4.10.

Технічна характеристика обладнання для ВТО

Клас, країна-виробник, торгова марка	Технологічне призначення	Присутній індикатор нагріву, налаштування подачі пару
1	2	3
Philips GC-4870/02	Праска	Присутній індикатор нагріву, налаштування подачі пару
Ghidini DORIS-A	Прасувальний стіл з підігрівом, витяжкою	Аспірація (видалення вологого повітря) вбудований парогенератор Електронагріваючих робоча поверхня праска електропарова

4.3.2. Складання технологічної послідовності обробки швейного виробу

Технологічна послідовність обробки жіночого пальто розроблена з урахуванням технологічних властивостей тканин, особливостей сучасних

методів виготовлення швейних виробів, запропонованого швейного обладнання та обладнання ВТО. Технологічна послідовність представлена у вигляді схеми технологічного процесу (рис. 4.7. та рис. 4.8).

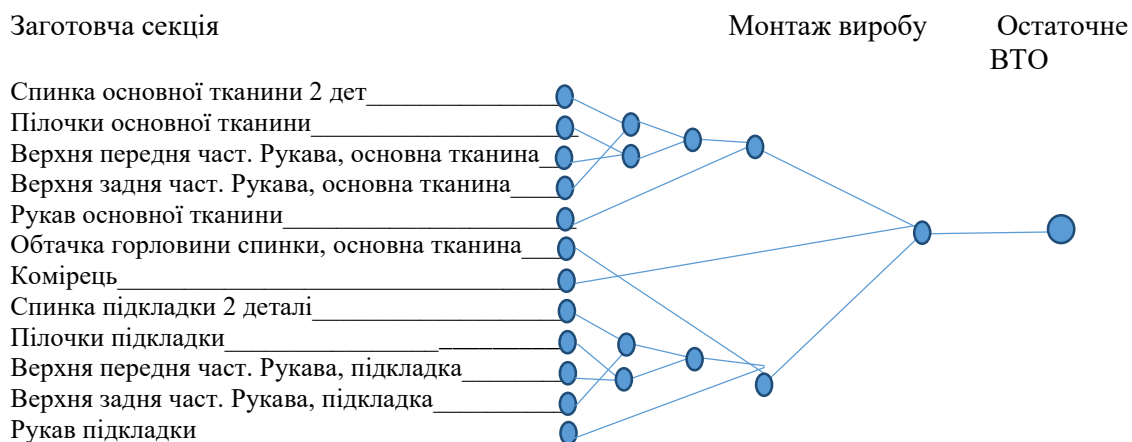

Рис. 4.7. Технологічна послідовність пошиття

На рисунку 4.8. вказані основні вузли з'єднання виробу. Вибір методу з'єднання максимально економічний та полегшує роботу над виробом.

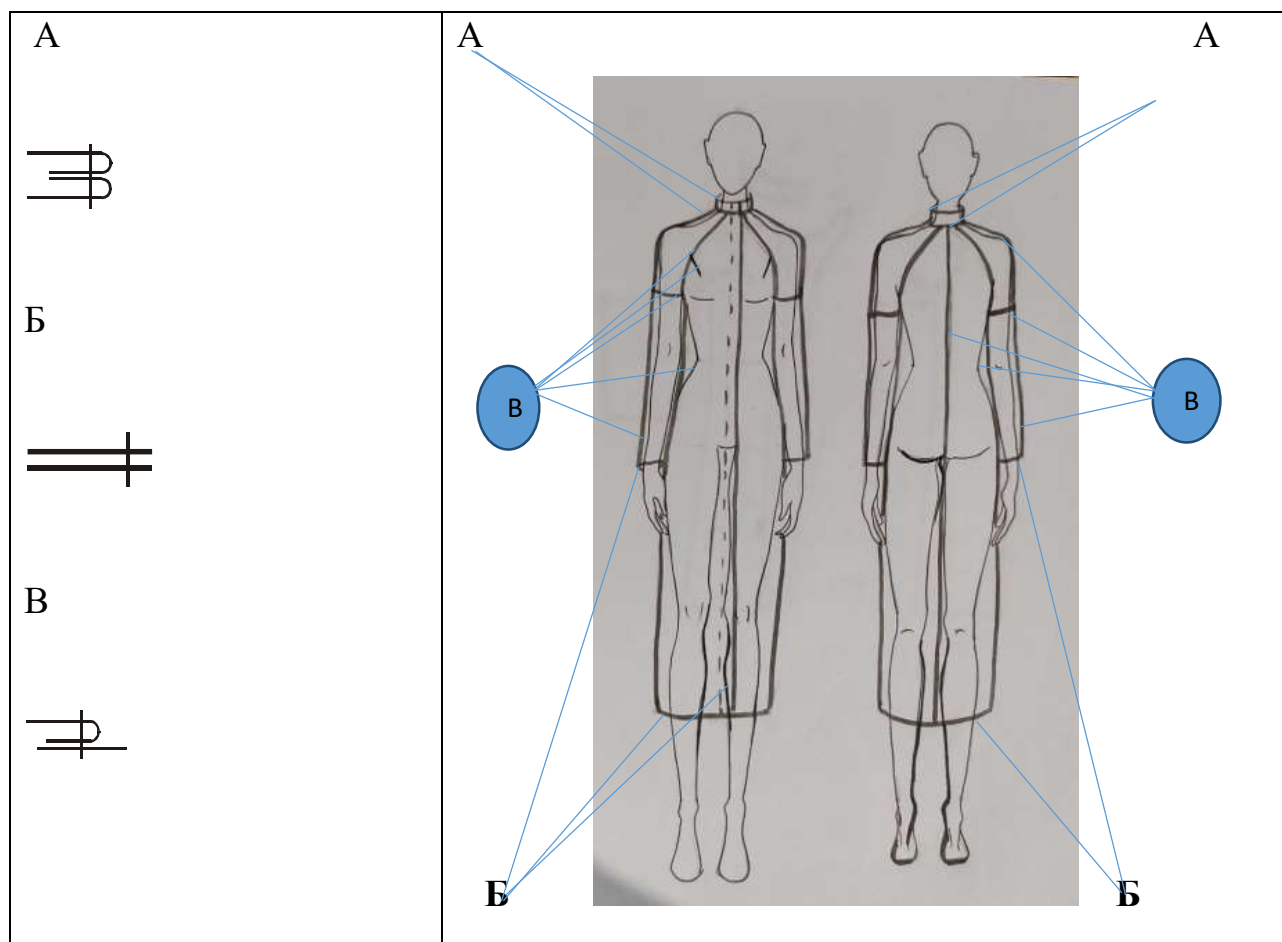

Рис. 4.8. Технічний малюнок з перерізами вузлів

Висновки

В результаті виконаної роботи був проведений аналіз сучасного стану швейної галузі та роль дизайнера у цьому процесі. Було розібрано характеристику жіночого пальто, описаний зовнішній вигляд та визначена конструкція моделі. Також були вибрані матеріали, відповідна до них фурнітура, визначені параметри ниткових та клейових з'єднань. Були розроблені рекомендації по догляду за жіночим пальто з урахуванням особливостей використаних матеріалів верху та підкладки. Виконано дослідження сировини для виготовлення пальт, та підбір фурнітури. В результаті роботи було вготовлено вишивання падолу та рукавів виробу. В зв'язку з тим, що вишивка виконувалась вперше по розробленому мною ескізу, були виконані деякі зміни та правка ескізу. Підбір стрічок та прикрас вишивки. Під час вишивки були вивчені різні стилі вишивки та матеріали виконання. Аплікація була зроблена фетровими матеріалами, вони м'які і гарно лягають на тканину та драпіруються. Декоративна обшивка була зроблена вишивкою нитками та стрічками з натуральної сировини. Пришивання деталей виконано швом «зигзаг». В цілому робота пройшла досить творчо з моделюванням ескізів, розробкою рослинного орнаменту та творчого продовження виконання вишивки та вдосконалення в процесі виготовлення. Виріб виготовлений в матеріалі представлений на фото в додатках.

РОЗДІЛ 5
ПРОЄКТНО-ГРАФІЧНИЙ

Виконала: Терещенко О. Г.

Консультант: Шаповал А. Г.

Дата:

Підпис:

Вступ

Представляючи фірму кожен споживач транслює її з певним стилем. Тому, при проведенні рекламної компанії наявність красивого і продуманого до дрібниць фірмового стилю набагато підвищує ефективність реклами, надаючи їй стильність, цілісність і чіткість в сприйнятті. Тому вдало продуманий бренд – легко сприймається та чудово запам'ятовується. Іншими словами якісний фірмовий стиль – гарантія відбиття в свідомості споживача!

Фірмовий стиль – це справжній імідж компанії, з акцентом на її індивідуальні особливості. Розробляючи фірмовий стиль необхідно враховувати, що саме за "особливістю" компанію зможуть впізнавати і запам'ятовувати як ділові партнери, так і клієнти. Основа фірмового стилю - це визначення основних кольорів і графічних елементів, які будуть використовуватися при оформленні всіх продуктів і товарів, що виготовляються компанією.

Для створення унікального фірмового стилю компанії дизайнери використовують шрифти та інші елементи для створення певного стилю. Але, тільки при створенні індивідуального шрифту, компанія забезпечує собі унікальність і виразність на тлі загальної маси **конкурентів**. Крім стандартного шрифту при створенні логотипу використовують також графічний елемент. Наприклад, малюнком, який, на ряду з назвою фірми, стане частиною символіки компанії.

5.1. Фірмовий стиль – брендбук компанії

Фірмовий стиль - це комплекс графічних і колірних прийомів, які гарантують ідентичність всієї продукції фірми. Покупці і партнери краще сприймають не тільки продукцію, але і всю діяльність компанії, що має свій унікальний фірмовий стиль! А також виділяють товари такої компанії з середовища її конкурентів.

Поняття "Фірмовий стиль" і "корпоративний стиль" сформувалися відносно недавно. Але, навіть в давнину, майже кожен майстр завжди ставив на свою продукцію особисте клеймо, яке, умовно, можна прирівняти до сучасного логотипу [114].

Стародавні кочові народи, які здавна використовували клеймо, як знак власності, ставили на свою худобу унікальний в своєму регіоні "фірмовий" знак. Це могла б бути "мітка", видавлені або проштамповані у вигляді нехитрої букви - першої літери імені чи прізвища власника, або ж тавро - у вигляді вензельного сплетення літер-символів цілого роду власників. Брендбук – це опис процедур, використовуваних у графічному маркуванні компанії. Він створений для того, щоб отримати чітке і ясне визначення, яке описує стиль та особливість компанії. Елементи системи дозволяють ідентифікувати компанію для потенційних клієнтів і ділових партнерів. Брендбук має особливе значення напочатку бізнесу, коли мова йде про ринок перших контактів клієнтів з компанією. Перше враження дуже важливе, тому створена продукція має викликати бажані почуття і емоції.

Фірмовий стиль повинен відповідати певним критеріям:

- характеристики і політиці компанії;
- легко запам'ятовуватись;
- викликати зворотній зв'язок з клієнтом;
- створення концептуальної ідеї та її ретельне втілення.

Елементи фірмового стилю

Фірмовий стиль складається з візуальних графічних елементів. Чим ширше буде розглядатися уся система, тим більшим буде ступінь його впливу і тим яскравішим будуть елементи фірмового стилю.

Елементи фірмового стилю включають в себе:

- логотип – оригінальний товарний знак
- корпоративні кольори і типографіку – шрифти, розміри шрифтів
- візуальний вигляд друкованих матеріалів (візитки, флаєри, банери)
- маркетинг і просування бренду

- зовнішній вигляд продуктів і їх упаковки
- сайт
- дрес-код персоналу, дизайн приміщення в офісі компанії, виставкові стенди тощо

Рис. 5.1. Складові фірмового стилю: блокнот, конверт, візитка, ділові папери.

Брендбук включає в себе всі елементи фірмового стилю, що підкреслює ексклюзивність бренду. Брендбук систематизує всі елементи фірмового стилю і представляють фірму на ринку труда.

Тому брендбук може включати в себе наступну візуальну ідентифікацію компанії:

- символи компанії – логотип, прапор, символи, декоративні елементи
- корпоративні кольори
- типографічні матеріали – стиль і розмір шрифту
- друковані матеріали – бланки, конверти, корпоративні карти на записи, візитні картки, ділові документи, рахунки, рахунки-фактури та інші бізнес-бланки
- шаблони реклами, маркетингу, аудіовізуальні форми, презентації, друковані матеріали для зв'язків з громадськістю
- зовнішній вигляд сайту й соціальних медіа
- маркування транспортних засобів
- конструкторське бюро і навколишнє середовище компанії – архітектура і оформлення будівель, офісних інтер'єрів, торгових точок. Рис. 5.

- візуальна інформація – інформаційні таблички, дошки оголошень, внутрішні та зовнішні вивіски, корпоративні знаки
- інші засоби ідентифікації (прапори, банери, талісмани, сувеніри)

Рис. 5.2. Вивіска магазину та логотип на транспорті.

Записи візуальної ідентифікації можуть бути розширені до книги мовного спілкування, яка включає в себе: слоган компанії, гасла, слова, ключові імена і пропоновані стандартні тексти. Всі ці елементи мають словесну візуальну форму. Можна також приєднати до них засоби масової інформації, які містять ідентифікаційні елементи музики. Саме тому, що він є основою для всіх видів комунікації компанії з громадськістю. Всі елементи бренду в процесі створення нових матеріалів або повідомлень повинні бути послідовними і логічними. Графічні матеріали є частиною комунікації бренду, тому що у клієнтів при передачі повідомлень виникають певні почуття і асоціації. Процес створення бренду повинен бути послідовним і добре продуманим. Створення візуальної ідентичності є хорошим вкладенням у розвиток бренду.

5.2. Логотип, графічний товарний знак, фірмовий блок та монограма

Логотип – мовне позначення товарного знаку. В нашому випадку – назва колекції, характеризується кращою запам'ятованістю і виконується оригінальним графічним засобом. Шрифт повинен бути асоціативно пов'язаним з темою колекції, своїми пластичними характеристиками відповідати стильовим, часовим, етнічним, художньо-образним вимогам. Може бути виконаним автором

або підібраним з каталогу шрифтів з подальшою адаптацією та стилістикою до теми. (Рис.5.3.)

Рис. 5.3. Логотип компанії

Товарний знак – це центральний елемент фірмового стилю. Він являє собою зареєстрований в установчому порядку зображувальні, мовні, звукові позначення або їх комбінації, об’ємні, які використовуються власником товарного знака для ідентифікації своїх товарів, виробів. Товарний знак допомагає відрізнити товар одного підприємства від подібного товару іншого виробника.

До основних вимог товарного знаку відносять: оригінальність ідеї, естетичність, лаконічність, здатність к адаптації, технологічність, асоціативність. [115]

Товарний знак – це умовне, символічне зображення, яке відрізняє відповідні товари та послуги одних фірм від інших.

Товарний знак повинен відповідати високим естетичним вимогам та рівню сучасної графіки і водночас бути простим для сприйняття, а також у зображенні та вжитку, повинен об’єднуватись із текстом та іншими елементами оформлення. (Рис.5.4.)

Важливо знати класифікацію товарних знаків у прикладній графіці:

- зображувальні знаки komponуються малюнком, який символізує товар, послугу, процес, традиції або історію фірми;
- шрифтові знаки (логотип) komponуються одною або кількома першими літерами назви фірми, повною або скороченою назвою (іноді це можуть бути і цифри);
- комбіновані знаки (блок-знаки) komponуються при комбінації шрифту із зображувальними елементами.

Рис. 5.4. Товарний знак.

Фірмовий блок – композиція з декількох елементів фірмового стилю (найчастіше логотипу й фірмового знаку), що може містити також найменування компанії, адресу й телефони, поштові й банківські реквізити, перелік товарів і послуг, рекламний символ фірми, слоган та інші постійні елементи, які використовують у комунікаціях. А в нашому випадку назву колекції одягу. (Рис.5.3.)

Фірмовий блок зручно використовувати як компонент оформлення візитної картки, ділового бланку листа, на упаковці продукції. Також він може мати повну офіційну назву фірми, в нашому випадку назву колекції одягу. (Рис.5.5.)

Рис. 5.5. Фірмовий блок.

Монограма – перші літери імені та прізвища автора проєкту. При розробці монограми можна використовувати як вживані шрифти, так і оригінальний напис рукою автора. (Рис.5.4.)

Монограма виконується шрифтом, що імітує вільне написання "від руки" або нагадує "різьблення по дереву або каменю" з подальшими доробками, або безпосередньо виконується пером, пензлем або фломастером, а потім підлягає комп'ютерній обробці — векторизації. Така композиція рідко складається тільки з букв. Вона може бути доповнена контуром круглої, овальної або іншої форми, вінком з листя різних рослин, текстом девізу або поміщена на щит. Таким чином, монограма стає основою або доповненням особистого, сімейного, або корпоративного герба.

При розробці монограми є сенс використовувати асоціативно-образні характеристики особистості. Треба прив'язати стилістику монограми до стилістики фірмового стилю та образно-художнього рішення колекції одягу. Головна вимога до проєктування монограми – це композиційна цільність та пластична виразність.

Рис. 5.6. Монограма

5.3. Фірмовий шрифт та фірмові кольори

Фірмовий шрифт – це шрифт, який асоціативно усвідомлюється і є характерним для певної фірми. Він переважно використовується у поліграфічній продукції фірми. (Рис.5.7.)

TERRA

Рис. 5.7. Фірмовий шрифт

Фірмові шрифти мають підкреслювати різні особливості образу торговельної марки й відповідати характеру діяльності організації. Перше враження складається ще до прочитання тексту по його зовнішньому вигляду, варто лише розкрити буклет організації, кинути оком на її плакат або взяти в руки рекламну листівку.

Фірмовий комплект шрифтів може підкреслювати різні особливості образу марки, вносити свій вклад в формування фірмового стилю. Існує багато типів шрифтів, які умовно діляться на великі групи: латинські, рублені, похилі,

орнаментальні тощо. Групи шрифтів мають велику кількість гарнітур, що відрізняються начертанням, шириною, насиченістю тощо.

Рис. 5.8. Фірмовий шрифт.

Фірмові кольори — обрані компанією постійні кольори, що входять у її фірмовий стиль, це кольорові співвідношення, які притаманні діяльності фірми. (Рис.5.9.)

Гама фірмових кольорів робить елементи фірмового стилю більш привабливими, такими, що краще запам'ятовуються, дозволяє здійснити сильний емоційний вплив. Головне завдання при розробці фірмових кольорів — підібрати їх таким чином, щоб вони викликали стійкі асоціації з напрямом діяльності компанії-клієнта. При виборі кольорів потрібно враховувати психологічний і емоційний вплив, що викликає симпатію й довіру до організації. [116]

Основні кольори призначені для відтворення базового варіанта логотипа на білому або світлому тлі, а також для різних підлоготипів. Але часто доводиться використовувати логотип на темному тлі або на тлі ілюстрацій. Для цього використовують додаткові кольори. Також для виділення текстових блоків та інших елементів вибирають допоміжні кольори, які не використовуються у логотипі, але покращують його сприйняття.

Рис. 5.9. Фірмові кольори.

5.4. Ділові папери

Фірмова візитка – традиційний носій контактної інформації про людину або організацію. Виготовляється з паперу, картону або пластику невеликого формату. Візитка включає ім'я власника, компанію (звичайно з логотипом) і контактну інформацію (адреса, номер телефону та адресу електронної пошти, веб-сайта). (Рис.5.10.)

Візитка по своїй суті є міні представництвом вас і вашої компанії, тому вона повинна відбивати фірмовий стиль компанії.

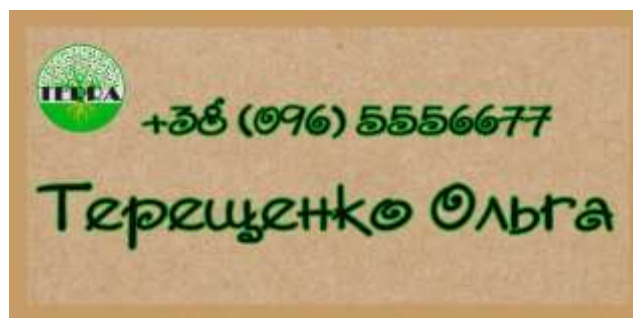

Рис. 5.10. Фірмова візитка.

Фірмовий конверт — рекламне обличчя компанії, він розповість потенційному клієнтові або майбутньому діловому партнерові про Вашу появу на ринку. Поглянувши на привабливий дизайн конверта, одержувач обов'язково

зацікавиться прихованою в ній інформацією. Фірмовий конверт вже давно став інструментом маркетингу. (Рис.5.11.)

Рис.5.11. Фірмовий конверт, блокнот, ділові папери, візитка.

5.5. Запрошення, пакувальний папір та пакет

Запрошення -документ, який адресується конкретній особі й містить пропозиції взяти участь у події або заході. За змістом і формуляром запрошення подібне до службового листа й оголошення про майбутню подію. Оформлюється цей документ на окремих бланках із цупкого паперу або картону (Рис.5.12.).

Запрошення бувають іменні (вони потребують пред'явлення документа, який засвідчує особу) та неіменні — офіційна листівка (запрошення) є вхідною перепусткою на урочисті збори, засідання з певного приводу, наукову конференцію, святкову подію, на концерт або вечір відпочинку.

Рис.5.12. Запрошення.

Пакувальний папір відноситься до групи рекламно-інформаційних носіїв. Папір, будучи спочатку засобом захисту товару від механічних пошкоджень, є носієм реклами фірми, використовуючи одні й ті самі стилістичні прийоми оформлення. (Рис.5.13.)

Інформація на папері повинна легко прочитуватися з різних сторін, бути пропорційно гармонійною з загальним розміром упаковки товару. Кольорове рішення є комплексним згідно проєкту ФС. Композиція будується як сітчастий орнамент, комбінаторним методом. Зображення паперу повинно бути в гармонійній єдності з товаром.

Рис.5.13. Пакувальний папір.

Пакет є складовою частиною рекламно-інформаційних носіїв ФС. Пакет розробляється у відповідності з проєктом ФС і, як правило, отримує зображення фірмового блоку, монограми, пояснювального надпису. Правила композиції

пакету ті ж самі, що і до плаката. Але головне місце тут відводиться під логотип, знак або фірмовий блок, текст мінімальний. (Рис.5.14.)

Основні вимоги до пакета:

- Наявність необхідної інформації.
- Засоби притягування досебе уваги.
- Додержання фірмового стилю.
- Чітке зображення інформації та читабельність.
- Пакет, як і пакувальний, папір служить для збереження товару, а також виконує роль рекламного носія.

Рис.5.14. Пакет.

5.6. Буклет та плакат

Буклет – аркуш паперу, на якому надрукована рекламна інформація, він може бути складений у кілька разів або тільки навпіл. Буклет використовується в тому випадку, коли для реклами товару певної фірми не потрібно так багато місця, як в цілій брошурі, а проста листівка всю інформацію в себе не вмістить. Такий спосіб друкованої реклами є більш економічним, ніж брошура, додатково до всього, його практичність підкреслить показність компанії. (Рис.5.15.)

Зображувально-інформативний матеріал друкується з двох сторін з врахуванням конструктивних властивостей буклету. Буклет несе інформацію про творчий здобуток автора, тому він проєктується досить уважно.

Рис.5.15. Буклет.

Плакат – це лаконічний малюнок, або фото з коротким, але яскраво вираженим, таким, що запам’ятовується текстом, направленим на придбання виробів та популяризацію автора. (Рис.5.16.)

Всі плакати складаються з багатьох компонентів. До них відносяться: заголовок, підзаголовок, пояснювальний надпис, фото, малюнки, девіз, товарний знак або логотип та монограма.

Заголовок плакату повинен притягнути до себе увагу, зацікавити певну аудиторію, адресувати к основному тексту, надати комерційну ідею, пообіцяти блага, продекларувати новину. Заголовки повинні бути короткими. До основних видів візуальних засобів у плакаті відносять малюнки та фото.

Композиція плакату повинна відповідати таким умовам:

- Єдиний стиль.
- Єдність кольорових відносин.
- Співвідношення елементів по розмірам, пропорціям, місцеположенню.
- Розташування частин тексту відносно одна однієї.
- Тип та розмір шрифту.
- Оптимальне розташування фото та малюнків.

Робота над плакатом потребує творчих здібностей та особливого чуття, оригінальних ідей та натхнення.

Рис.5.16. Плакат.

Графічний дизайн — художньо-проектна діяльність по створенню гармонійного та ефективного візуально-комунікативного середовища. Графічний дизайн вносить інноваційний внесок у розвиток соціально-економічної та культурної сфер життя, сприяючи формуванню візуального ландшафту сучасності.

Графічний можна віднести до числа художніх та професійних дисциплін, що фокусуються на візуальній комунікації та уяві. Для створення і комбінування символів, зображень або слів використовуються різноманітні методики з метою сформувати візуальний образ ідей і послань. Графічний дизайнер може користуватися друкарським оформленням, образотворчими мистецтвами і техніками друкування сторінок для виробництва кінцевого результату.

В результаті досліджень проектно-графічного розділу мною було виконано наступні завдання:

1. Досліджено фірмовий стиль, його складові та особливості.
2. Розроблено головні складові фірмового стилю.

Висновки

Професійний брендерінг – це важлива складова іміджу та реклами компанії. Фірмовий стиль допоможе виділитись серед інших компаній та привернути до себе увагу. Тому, при створенні фірмового стилю потрібно цілісно стриймати структуру компанію. Починаючи від пасивної реклами – логотипи на транспорті і завершуючи оформленням вітрин, вивіски, фірмового костюму. Окремо потрібно звернути увагу на паперові складові фірмового стилю. Візитка, ділові папери, блокноти, ручки, плакати та буклети – все це вигідно підчеркує статус фірми серед партнерів. В наш сучасний світ цифрових технологій не останню роль відіграють сайти пасивна реклама в соціальних сторінках.

Отже, можна виділити наступні складові фірмового стилю:

- дизайн логотипу або товарного знаку;
- поєднання корпоративних кольорів та фірмових шрифтів;
- дизайн візитних карток, бланків та іншої фірмової друкованої продукції;
- макети електронних і факсових-повідомлень;
- фірмові брошури, записні книжки і папки.

Роблячи висновок з вище сказаного можна сміло сказати, що фірмовий стиль – це основа і перча частина презентзації фірми на ринку. Саме завдяки фірмовому стилю компанія стає впізнавальною та «на слуху». Пасивна реклама дуже важлива для початкового розвитку любої компанії. Далі при розвитку фірми на ринку – це вже стає візитною карткою під час презентацій, заключень договорів, оформлень магазинів.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

З плином часу мода змінюється та є тенденції які з покоління в покоління продовжують бути актуальними. Кожен народ прагне зберегти і приумножити свої національні багатства. Тому, саме вишивка є невід'ємною складовою

національного багатства України. Зберегти автентичність українського народу в наш час світової глобалізації дуже важлива задача.

Етномода завжди актуальна і буде користуватись великим спросом через її осбливість:

1. вільність оразів
2. зручність
3. яскравість
4. оригінальність

Кожна жінка прагне самовиразитись і саме певний стиль надає їй ці можливості. В соціальному плані суспільство завжди диктує, а іноді і вимагає притримуватись якогось дрескоду. На роботі один образ, для відвідування ресторану чи ділової зустрічі інший. Дуже часто, кожній жінці хочеться залишитись вільною від цих умовностей і вдягти зручний та привабливий лук. В наш час вільних поглядів і вподобань, дуже легко бути стильним та вдягати улюблений спортивний одяг. Все це втілюється в створену колекцію етноодягу. Колекція створена, щоб підкреслити стиль ділової жінки. Та деякі блоки створені для передачі спортивної, але елегантної модниці на відпочинку чи зсім'єю. В ній відображено образ жінки на всі випадки життя: смілі образи стильної та спортивної, елегантні одрази ділової леді.

В одному і тому ж блоку гардеропу достатньо образів щоб задовольнити любий смак і створити індивідуальний образ. Створена колекція втілює широкий спектр побажань сучасної жінки.

Колекція створена для широкого кола споживачів з різних соціальних верств населення. Вона розроблена таким чином, щоб задовольнити потреби жінок різної вікової категорії, а також доступна для масового виготовлення за доступною ціною.

Творчий пізхід до колекції надав можливість створити не лише доступний одяг, а і зробити його частиною витвору мистецтва. Вільність силуетів спонукає до повсякденного носіння через зручність, вишивка та етнічні мотиви створюють оригінальність, навіть, на повсякденному одязі.

Стильний та красивий одяг окрилює кожну жінку любого віку. Він надає крила і впевненості в своїй особливості та стильності. Створена колекція дає змогу буди особливу, близькою на народних традицій, звязком з прийдешніми поколіннями та залишатися по сучасному стильною

Було поставлено за мету дослідження і визначення актуальних художніх та композиційних характеристик українського національного костюма, вишивки та використання їх в процесі проектування колекції жіночого одягу.

Відповідно було проаналізовано і обґрунтовано актуальність теми дослідження. Використано послідовний ряд методів дослідження для вирішення наукових задач. Адаптовно риси декоративно – прикладного мистецтва в умови сучасного дизайну одягу широко признаення.

А також аналіз літературних джерел дозволив виділити основні риси, що відображають екостиль в проектуванні сучасного одягу:

5. Використання натуральних матеріалів. Одяг лише з натуральних тканин доповнених прикрас з природних матеріалів.
6. Зручний крій одягу, що підкреслює жіночість.
7. Використання природних яскравих кольорів
8. Використання вишивки з рослинними чигеометричними орнаментами, що наближають до природи.

Отже, було теоретично обґрунтовано та створено раціональні підходи до принципів проектування колекції молодіжного жіночого одягу шляхом застосування візуальної гармонізації його складових. Запропоновано системний підхід до проектування авторської колекції одягу в екостилі, який полягає у створенні моделей у відповідності із принципами екодизайну, науково-обґрунтованому виборі матеріалів на основі дослідження їх фізикомеханічних властивостей. Дослідження полягає у розробці нових підходів до декоративного оздоблення колекції жіночого одягу.

Список використаних джерел

1. Амирова Э.К., Труханова А. Т., Сакулина О. В., Сакулин Б. С. Технология швейных изделий: учебное пособие М.: Издательский центр «Академия», 2012. 512 с.
2. Антонович Є.А. Художні техніки у школі : навч.-метод. посіб. для студ. художньо-графічних фак. вищ навч. закл. Свид. К.: ІЗМН, 1997. 310 с.
3. Антонович Є.А., ЗахарчукЧугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво Львів: Світ, 1992. С. 36-42.
4. Білан М., Стельмащук Г. Український стрій– Львів: Фенікс, 2000. 231 с.
5. Басин Е.Я. Психология художественного творчества. Личностный поход: Знание, 1985. 82 с.
6. Бурно М.Е. Терапія творческим самовыражением. Екатеринбург: Деловая книга, 1999. – 382 с.
7. Булгакова Л.П. Етнокультурна характеристика народної вишивки Поділля (кінець ХІХ – 30-і роки ХХ ст.). 183 Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. істор. наук: спец. 07.00.05 етнологія. Львів, 2000. С 20-40.
8. Буряк В.Д. Художній інтелект України в новій парадигмі часу: генетичні та часові домінанти. Вісник Запорізького національного університету, № 2, 2010. С.23–28.
9. Білецька В. Українські сорочки, їх типи, еволюція й орнаментация. Матеріали до етнології й антропології. Львів : 1929. Т. ХХІ-ХХІІ, ч. І. С. 43- 109.
10. Богданов К. Фольклорная действительность: перспективы изучения. Повседневность и мифология. СПб.: Искусство, 2001. 437 с.
11. Братчик І. М. Конструирование женских пальто сложных форм и покроев. Легкая промышленность и бытовое обслуживание: 1987. 240 с.
12. Васіна З. О. Український літопис вбрання. К.: Мистецтво, 2003. 446 с.
13. Васіна З. О. Вплив світоглядних чинників на естетику народного вбрання (на прикладі українського та російського жіночих костюмів): наук. збірник за матеріалами Всеукр. наук. практ. конференції. – К.: ТОВ ХІК. 2008. С. 66–74

14. Виткалов С.В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: Монографія. Рівне: ПП ДМ, 2012. – 416 с.: іл.
15. Галынкер И. И., Галынкер И. И., К. Г. Гущина К. Г. Справочник по подготовке и раскрою материалов при производстве одежды. М.: Легкая индустрия, 1980. 271 с.
16. Гурська А. С. Мова та граматика українського орнаменту: навч. -метод. посіб. К.: Альтернативи, 2003. 144 с.
17. Гардабхадзе І. А. Культурна спадщина України в наукових дослідженнях і художній творчості дизайнерів нового покоління: Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. 2013. № 2. С. 221–227.
18. Ганжа П.О. Таємниці українського рукомесла: К.: Мистецтво, 1996. 124 с.
19. Данилевська Н.О. Перетик: Фольклорно-етнографічний портрет українського села: Актуальні питання культурології. Випуск 12 Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології та музеєзнавства 2012 Данилевська Н.О., Ткач М.М. К.: Укр. Центр духовної культури, 2000. 234 с.
20. Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини: колективна монографія: Упоряд. і наук. ред. проф. Виткалов В.Г. Рівне: ПП ДМ, 2010. 224 с.
21. Ермилова Д. Ю. История домов моды: учеб. пос. для высш. учеб. заведений. Москва: Академия, 2003. 288 с.
22. Ермилова В. Моделирование и художественное оформление одежды: Москва: Академия, 2001. 180 с.
23. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник – К.: «Саміт-книга», 2010. 968с
24. Захарчук-Чугай Р. В. Українська вишивка. Львів: Аверс, 2008. 72 с.
25. Захарчук-Чугай Р.В. Чорнобильщина Р.В. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся: Світ, 2007. 276 с.
26. Сидорович С.Й. Використання в сучасному одязі елементів традиційного вбрання: *Народна творчість та етнографія*. 1963. №2. С.14-20.
27. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ. Редакція вісника «Ант», 2009. 406 с.

- 28.Сербенська О., Гринчишин Д., Капелюшний А., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови: Київ, 2006. 367 с.
- 29.Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія): Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів мистецтва. М.Р. Селівачов. К.: Редакція вісника «АНТ», 2005. 291 с.
- 30.Сусак К.Р., Стеф'юк Н.А. Українське народне вишивання. К.: Науковий світ, 2006. 314 с.
- 31.Сабол Д.М. Етнокультурна семантика української вишивки. Збірник наукових праць «Проблеми загальної та педагогічної психології». Інститут психології ім. Г.С.Костюка НАПН України; [ред. С.Д. Максименко]. Київ, 2011. С. 278–285.
- 32.Сабол Д.М. "Приклада народна творчість у проблемному контексті генетичної психології" *Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції Гене́за 184 буття особистості. Інститут психології ім. Г.С.Костюка НАПН України; Київ, 2011.*
- 33.Савка Л.В. Методика вивчення «Української народної вишивки» майбутніми вчителями обслуговуючої праці. Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02. теорія та методика трудового навчання Л.В.Савка К. вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2001
- 34.Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. голов. редактор 1-90: Г.Скрипник НАН України, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського.К., 2009, 516с.
- 35.Косміна О.Ю. Традиційне вбрання українців К.: Балтія-Друк, 2008. 160 с.
- 36.Колосніченко М. В., Зубкова Л. І., Пашкевич К. Л. та інші. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2014. 386 с.
- 37.Косинець Ірина. Дефекти швейних виробів. Academi: 2013. 176с.
- 38.Краснюк Л В., Троян О. М., Луцевська О. М. Ергономічне проектування одягу різного призначення: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2017. 177 с.
- 39.Краснюк Л., Матрофайло М., Троян О. Особливості художнього проектування одягу в екостилі. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник*

матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (20 квітня 2018 р.).
у 2 т. Київ: КНУТД, 2018. Т. 1. С. 219–222.:

- 40.Краснюк Л. В. Розроблення авторської колекції з використанням декоративного оздоблення тканини: *Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Всеукр. наук. практ. Інтернетконф. молодих вчених та студентів, 16-17 листопада 2017 р.* Хмельницький: ХНУ, 2017. С.134 - 135.
- 41.Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки: книга альбом К.: Мистецтво, 2008. 464 с.
- 42.Кара-Васильєва Т. В. Полтавська народна вишивка К.: Наукова думка, 1983. 144 с.
- 43.Криволапов М., Мадзігон М. Дизайн і технології в системі неперервної освіти: Пластичне мистецтво. №1, 2002. С.31-33.
- 44.Кульчицька О. Л. Народний одяг Західних областей УРСР К.: Академія наук Української РСР, 1959. 15 с., 74 арк. іл.
- 45.Кара-Васильєва Т. В. Вишивка в оформленні одягу. Народна творчість та етнографія. 1978. №5. С. 45–47.
- 46.Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців: у 2 т. Київ: Балтія-Друк, 2008. Том I. Лісостеп. 160 с.
- 47.Костельна М. В. Творчість дизайнерів українських будинків моделей середини ХХ – початку ХХІ ст.: етнічний напрям: дис. канд. мистецтвознавства: Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2016. 219 с.
- 48.Коннов О. Ф. Історична динаміка художнього стилю. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 187 с.
- 49.Кара-Васильєва Т.В. Творці дивосвіту: про декоративно-прикладне мистецтво України. К.: Радянська школа, 1984.С. 73-81.
- 50.Кара-Васильєва Т.В., Чорноморець А.Д. Українська вишивка: К.: Либідь, 2005. 198 с.

- 51.Костюк Л.К. Українська народна вишивка: витоки, традиції Л.К. Костюк Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наук. зап. Рівн. держ. ін-ту культури. – Вип. 3. Рівне: Діва, 1998. С. 80-89.
- 52.Коротя-Ковальська В.П. Українська народнопісенна творчість в українознавстві К.: ВД «Стилос», 2012. 319 с.
- 53.Клепиков О.І. Творчість: істина, краса, благо. Серія 2. К.: Світогляд, 1994. 54 с.
- 54.Косміна О.Ю. Традиційне вбрання українців. Том І: Лісостеп К.: Балтія-Друк, 2008. 160с.
- 55.Кара-Васильєва Т. В. Українська вишивка. К.: Мистецтво, 1993. 263 с.
- 56.Китова С. Полотняний літопис України: Семантика орнаменту українського рушника. - 2-ге вид. доповн. Черкаси: БРАМА, Вид., 2003. - 224 с.
- 57.Лащук Ю.Л. Народне мистецтво українського Полісся. Львів: Каменяр, 1992. 124 с.
- 58.Лозова О.М. Методологія психосемантичних досліджень етносу. К: Видавничий Дім «Слово», 2011. 175 с.
- 59.Людина і суспільство. Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. За ред. проф. А. Яртися та проф. В. Мельника. Львів: Світ, 2005. 240 с.
- 60.Макогін Г.В. Український традиційний одяг як феномен національної культури (за матеріалами вбрання західних областей України ХІХ - початку ХХІ століть): дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Макогін Ганна Василівна; М-во освіти і науки України ; ДВНЗ «Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ, 2014. 196 с.
- 61.Марія Приймаченко. Автор-упоряд. Н. Велігоцька. Альбом. К.: “Мистецтво”, 1994. 131 с.
- 62.Матейко К. І. Український народний одяг. Київ: Наукова думка, 1977. 224 с.
- 63.Мартищук М. В. Вишивка як складова декору українського жіночого авангардного одягу. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2014. №1. С. 72-75.

64. Мельник М. Т. Використання елементів традиційного українського костюма при створенні фешн-колекцій. UR: <http://mtmfashion.blogspot>.
65. Максименко С. Д. Основи генетичної психології: Навч. Посібник К: НПЦ Перспектива, 1998. 220 с.
66. Николаева Т.А. Народное моделирование женской одежды и применение его традиций в современной практике (на материалах Украины) Т.А. Николаева Советская этнография. Москва, 1977. № 3. С. 72-90.
67. Ніколаєва Т.В., Ніколаєва Т. І. Застосування принципів енергозбереження в художньому конструюванні одягу з використанням біоаналогів. Вісник КНУТД. К., 2013. № 6 (74). С. 238 - 244
68. Ніколаєва Т. О. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ: Дніпро, 2005. 320 с.
69. Ніколаєва Т. А. Історія українського костюма К.: Либідь, 1996. 176 с
70. Олеся Теліженко. Дерево роду. Колекція. Черкаси. 36 с.
71. Парандовський Я. «Алхимия слова», из-во «Прогресс», Москва, 1972, 190 с.
72. Пикарди Ж. Сосо Chanel: легенда и жизнь. (пер. с англ. Ю.Л. Плискиной. М.: Слово, 2011. 344с.
73. Подготовительно-раскройное производство швейных предприятий: учеб. пособие В.Т. Голубкова, Р.Н. Филимоненкова, М.А. Шайдоров и др.; под общ. ред. В. Т. Голубковой, Р. Н. Филимоненковой. Мн.: Выш. шк., 2002. 206 с.
74. Першина Л. Ф., Петрова С. В. Технология швейного производства: учебник М.: КДУ, 2007. 416 с.
75. Пуаре П. Одевая эпоху. (пер. с фр. Н.Ф.Кулиш). М.: Этерна, 2011. 416с.
76. Силаева М. А. Технология одежды: в 2 ч. Ч. 1: учебник для нач. проф. образования М.: Издательский центр «Академия», 2012. 352 с.
77. Силаева М. А. Технология одежды: в 2 ч. Ч. 2: учебник для нач. проф. образования: Издательский центр «Академия», 2012. 480 с.
78. Современные формы и методы проектирования швейного производства: учебное пособие для вузов и ссузов Т. М. Серова, А. И. Афанасьева, Т. И. Илларионова, Р. А. Делль. Москва: МГУДТ, 2004. 288 с.

- 79.Тканко О. Львівська школа моделювання костюму: традиції, здобутки, проблеми. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2007. Вип. 8. С. 127-132.
- 80.Тканко О. Д. Мистецтво костюму в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століття: тенденції, школи, національна специфіка: дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.06. Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2009. 207 с.
- 81.Технология швейных изделий: учебник для студ. учреждений сред. проф. Образования. Э. К. Амирова, А. Т. Труханова, О. В. Сакулина, Б. С. Сакулин. 6-е изд., испр. М.: Издательский центр «Академия», 2012. 512 с.
82. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення: ДСТУ 2162-93. Чинний від 1995-01-01. К.: Держстандарт України, 1993. 16 с. (Національний стандарт України).
- 83.Українець А.М. Духовна сутність волинського мистецтва вишивки *Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології. II Гончарівські читання: Тези*. К., 1995. С. 143-146.
- 84.Хабермас Ю. В поисках национальной идентичности. Философские и политические статьи Ю. Хабермас Донецк: Донбасс, 1999. 198 с.
- 85.Чупріна Н.В., Сушук М. Б. *Апсайклінг та його визначення як напряму екодизайну в сучасній індустрії моди*. *Вісник ХДАДМ*. Харків, 2014. № 3. С. 38-41
- 86.Чупріна Н.В. *Енергозберігаючі технології екодизайну у створенні сучасного одягу як продукту індустрії моди: Н.В. Чупріна*. *Вісник КНУТД*. К., 2013. № 6 (74). С. 245-253
- 87.Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські триєнале художнього текстилю). *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ НАН України, 2009. №1 (25). С. 79-99.
- 88.Чупріна Н. В., Захарчук Є. О. Трансформація та синтез художньо-композиційних елементів етнічного стилю при формуванні проектного

образу в індустрії моди. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб.наук.праць*. 2017. Вип. 39. С. 164-175.

- 89.Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські трієнале художнього текстилю). *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ НАН України, 2009. №1 (25). С. 79-99.
- 90.Шевчук С.І. Червоними та чорними нитками. Рівне: Волинські обереги, 2008. 241 с.
- 91.Штрай А. Воронин. К.: Етнос, 2011. 264с.
- 92.История моды с XVIII по XX век: коллекция института костюма г.Киото, Япония. Ред. А.Фукай, М.Ивагами. Италия – Россия: Taschen, 2007. – 737с.
- 93.Этнодизайн – искусство сложное, но интересное. Электронный ресурс. URL: <http://www.comfort-house.ru/articles/2006/11/15/entodesign>. (дата звернення: 12.10.2021)
- 94.Аналіз та класифікація художньо – конструктивних елементів автентичних зразків українських жіночих вишитих сорочок. Електронний ресурс. URL: http://vknutdtn_2015_3_39.pdf. (дата звернення: 12.10.2021)
- 95.Аліна Ілізарова. Linda Laudermlk. Електронний ресурс. URL: <http://ladyvlifex.ru/rizne/vidomizhinki/40>. (дата звернення: 12.10.2021)
- 96.В центрі Львова пройшов етнопоказ українських дизайнерів. URL: <http://lviv1256.com/news/v-tsentri-lvova-projshov-etno-pokaz-ukrajinskyhdyzajneriv/> (дата звернення: 12.10.2021)
- 97.Електронний ресурс. URL: <http://www.comfort-house.ru/articles /2006/11/15/entodesign.html>. (дата звернення: 12.10.2021)
- 98.Мельник М.Т. Використання елементів традиційного українського костюма при створенні фешн-колекцій. Електронний ресурс URL: http://mtmfashion.blogspot.com/2012/08/blog-post_21.html. (дата звернення: 12.10.2021)
- 99.Офіційний сайт UKRAINIAN FASHION WEEK Електронний ресурс. URL: <http://fashionweek.ua>. (дата звернення: 12.10.2021)

100. Оксана Караванська вперше показала свою колекцію Vyshyvanka Couture в Україні. URL: <https://tv4.te.ua/okšana-karavanska-vpershe-pokazala-svoyuko-lektsiyu-vyshyvanka-couture-v-ukrayini/> (дата звернення: 10.09.2021).
101. Оксана Караванська вперше показала свою колекцію Vyshyvanka Couture в Україні. URL: <https://tv4.te.ua/okšana-karavanska-vpershe-pokazala-svoyukolektsiyu-vyshyvanka-couture-v-ukrayini/> (дата звернення: 10.09.2021)
102. Технологія виготовлення вишитих сорочок. Електронний ресурс. URL: <http://ukped.com/> (дата звернення 12.09.2021)
103. Україна надихає: вишиванки на світових подіумах. URL: <https://uamodna.com/articles/ukrayina-nadyhae-vyshyvanku-na-svitovyh-podiumah> (дата звернення: 12.09.2021)
104. Українська вишита сорочка. Електронний ресурс. URL: <http://vishivanka.org/ukrainska-vishita-sorochka.html>. (дата звернення: 12.09.2021)
105. Чупріна Н. В., Гайова І. Л., Паламар К. І. Етнодизайн та його реалізація в сучасному проектуванні костюма та індустрії моди. *Технології та дизайн*. 2016. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_13
106. Чупріна Н. В., Захарчук Є. О. Трансформація та синтез художньо-композиційних елементів етнічного стилю при формуванні проектного образу в індустрії моди. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб.наук.праць*. 2017. Вип. 39. С. 164-175.
107. Гарин Н.П. Електронний ресурс. URL: http://ethnobs.ru/other/263/_aview_b18657 (дата звернення: 12.09.2021)
108. Armani Privé Haute Couture Spring. Summer 2013. Електронний ресурс. URL: – <http://fashionshoww.blogspot.com/2013/01/armani-prive-haute-couture-spring.html>. (дата звернення: 10.11.2021)
109. Електронний ресурс. URL: Cavan, Sherry. Hippies on the Haight. Elephant Wings, 1972. 431 p. (дата звернення: 12.09.2021)
110. Електронний ресурс. URL: Cavan, Sherry. Hippies on the Haight. Elephant Wings, 1972. 431 p. (дата звернення: 12.09.2021)

111. Couture Fashion Week: A Traveller's Tale For Armani Prive's Spring 2013 Collection. Электронный ресурс. URL: <http://www.graziadaily.co.uk/fashion/news/couture-fashion-week--susannahfrankels-report-on-armani-privesspring-2013-collection>. (дата звернення: 10.11.2021)
112. Etro-springsummer-2013. Электронный ресурс. URL: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки..**(дата звернення: 10.11.2021)
113. Электронный ресурс. URL: <https://life.nv.ua/krasota-i-moda/organizatsija-po-zashchite-zhivotnyh-shokirovala-pokupatelej-poddelnymi-kozhanymi-aksessuarami-122338.html>. (дата звернення: 10.11.2021)
114. Электронный ресурс. URL: <https://dalistrategies.com/ua/shho-take-firmovij-stil/>. (дата звернення: 10.11.2021)
115. Электронный ресурс. URL: <https://ua.bizorg.su/dizayn-firmennogo-stilya-r/p3788028-razrobotka-torgovyh-marok-tovarnyh-znakov-etiketok-logotipov-vizitok-plakatov-firmennogo-stilya>. (дата звернення: 10.11.2021)
116. Электронный ресурс. URL: <https://refdb.ru/look/1119232-pall.html>. (дата звернення: 10.11.2021)
117. Электронный ресурс. URL: <https://student.zoomru.ru/tehnolog/rozrobka-dokumentac-na-vigotovlennya-zhnochogo/150018.1156084.s1.html>.(дата звернення: 10.11.2021)
118. Электронный ресурс. URL: <http://um.co.ua/6/6-10/6-109616.html>. (дата звернення: 13.10.2021)
119. Электронный ресурс. URL: <https://government.com.ua/moda/z-chogo-shiyut-palto-moda-i-stil.html>. (дата звернення: 13.10.2021)
120. Электронный ресурс. URL: <https://infopedia.su/1x1649.html>. (дата звернення: 13.10.2021)
121. Электронный ресурс. URL: <https://works.doklad.ru/view/KK8F69bPh6I/7.html>. (дата звернення: 13.10.2021)
122. Pinterest: веб-сайт. URL : <https://www.pinterest.com/> (дата звернення: 13.11.2021).

123. Poustovit-ss-2013. Электронный ресурс. URL: <http://fashionweek.ua/ru/gallery/poustovit-ss-2013-37>. (дата звернення: 13.10.2021)
124. Splendid Habitat. URL: <http://www.splendidhabitat.com/yves-saint-laurentafrican-collection-part-2/> (дата звернення: 13.10.2021)
125. VOGUE. Электронный ресурс. URL: <http://www.vogue.com>. (дата звернення: 13.10.2021)
126. Zandra Rhodes. URL: <http://www.zandrarhodes.com/> (дата звернення: 13.10.2021)

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

ДО ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

на тему:

ПРОЄКТУВАННЯ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО КОСТЮМА НА ОСНОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТИЛІСТИЧНИХ ТА ХУДОЖНЬО- КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦІЙНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

Студента 2-го курсу,
групи МгДк1-21,
спеціальності
022 Дизайн
освітньої програми
«Дизайн (за видами)»

підпис студента

ТЕРЕЩЕНКО
Ольга
Григорівна

Науковий керівник
докт. мист-ва., професор
кафедри художнього
моделювання костюма

підпис керівника

ЧУПРИНА
Наталія
Владиславівна

Київ 2021

Додаток А1. Українська вишиванка на архівних світлинах

Додаток А2. Модна трансформація традиційної вишиванки

а

б

в

Додаток А3. Еволюція вишиванки від 20-х років до сьогодні

а – ескізи моделей вишитого лука 20-ті роки. б – ескізи моделей 30-ті роки. в – ескізи моделей 40-50 роки.

а

б

в

г

д

е

Додаток А4. Еволюція вишиванки від 20-х років до сьогодні
 а – моделі вишитого плаття 60-х років. б, в – модель дизайнерки А. Дутківської 70-ті роки. г, д – ескізи вишитого одягу 80-ті роки, А. Дутківська. е- костюм для Софії Ротару, дизайнерка А. Дутківська, 90-ті роки.

а

б

в

г

д

е

Додаток А5. Вишиванка в колекціях Українських дизайнерів 2000-2021 років
 а – етно-колекції, Ольга Громова. б – колекція Лілія Пустовіт. в- футболки з
 колекції Віктор Анісімов. г – колекція Олесі Теліженко. д – колекція Оксана
 Караванська. е – колекції Оксани Полонець.

а

б

в

г

д

Додаток А6. Етно – мода світових дизайнерів

а – Модний будинок “Valentino”, 2015 рік, колекція створена по Українським етно-мотивам. б - Колекція Жан-Поль Готьє у 2005, колекція присвячена Україні. в – колекція українських «амазонок», Прабал Гурунг на Нью-Йоркському подіумі презентував одягу, яку створив під впливом карпатського бойового мистецтва “асгарда”, яким за легендою володіли місцеві жінки. г – колекція “Gucci” 2008-2009 роки, автор — Фріда Джаніні, яка славиться любов’ю до стилю “вамп”-жінки, у своїй творіннях розбавила жіночу силу та незалежність українською елегантністю. д- колекція Джона Гальяно у 2008 рік, “заморожені українські наречені”.

Додаток Б1. Анкетування споживачів АНКЕТА №1

1. До якої вікової групи Ви належите?

1.1. 16-20

1.2. 20-25

1.3. 25-35

2. Ваш спосіб життя?

2.1. Активний

2.2. Пасивний

3. Ваша сфера діяльності?

3.1. Творча

3.2. Технічна

3.3. Фінансова

3.4. Наукова

3.5. Торгівельна

4. Яким видом транспорту Ви користуєтесь?

4.1. власне авто

4.2. громадський транспорт

4.3. пішки

5. Чи подобаються Вам вишиванки?

5.1. Так

5.2. Ні

5.3. Частково

6. Якому стилю одягу Ви надаєте перевагу?

6.1. Діловий

6.2. Спортивний

6.3. Кежуал

6.4. Авангардний

6.5. Фольк

7. Яка характеристика одягу для Вас найважливіша?

7.1. Зручність та практичність

7.2. Трендовість

7.3. Неповторність та ексклюзив

7.4. Гарна якість

8. Чи вдягаєте Ви вишиванки часто?

8.1. Так

8.2. Ні

8.3. Частково

9. Чи носите Ви повсякденний одяг з елементами вишивки?

9.1. Так

9.2. Ні

9.3. Частково

10. Чи вважаєте Ви доцільним використовувати елементи вишивки в проєктуванні колекції сучасного одягу?

10.1. Так

10.2. Ні

10.3. Частково

АНКЕТА №2

1. Якому виду одягу надаєте перевагу?

1.1. Сукні

1.2. Костюми

1.3. Брючні костюми

1.4. Жакети

1.5. Блузи

2. Якої довжини плаття та спідниці носите?

2.1. Міні

2.2. Максї

2.3. Мїді

2.4. Вище колїна

2.5. Нижче колїна

3. Який вид брюк обираєте?

3.1. Прямї

3.2. Вузькї

3.3. Широкї

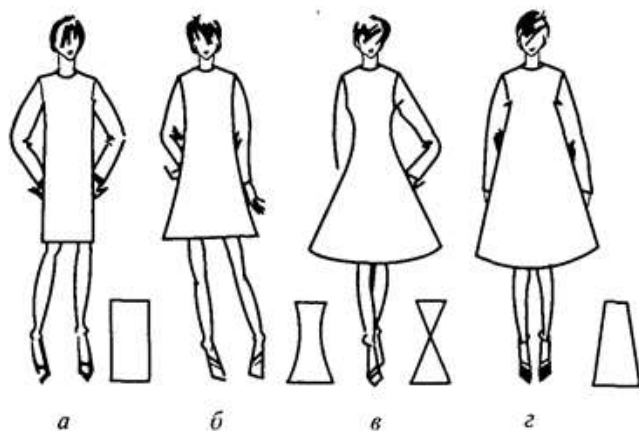
4. Якому крою одягу Ви надаєте перевагу?

а. Прямий

б. Приталений

в. З вираженою талією

г. Трапецесвідний

5. Якому виду застібки Ви надаєте перевагу?

5.1. Блискавки

5.2. Пувиці

5.3. Гачки

5.4. Комбінований

6. Якому виду горловини Ви надаєте перевагу?

6.1. Трикутний

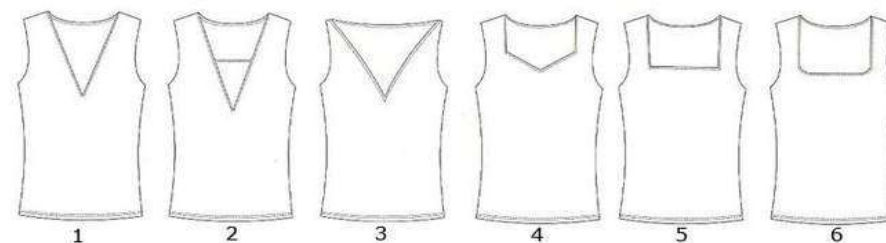
6.2. Трапеція

6.3. Виріз «петля»

6.4. Виріз «сердечко»

6.5. Квадратний

6.6. Виріз «каре»

7. Якому виду вишивки (орнаменту) Ви надаєте перевагу?

7.1. Рослинний

7.2. Геометричний

7.3. Зооморфний

7.4. Комбінований

8. Якому рузташуванні вишивки Ви надаєте перевагу?

8.1. Горловина

8.2. Рукава

8.3. Подол

8.4. Декілька місць вишивки

9. Яка кольорова гамма Вас приваблює?

9.1. Яскрава

9.2. Стримана

9.3. Ахроматична

10. Яким видам тканин надасте перевагу?

10.1. Шовк

10.2. Льон

10.3. Бавовна

10.4. Мішана

11. Який виж декору Вам подобається?

11.1. Вишивка нитками

11.2. Вишивка бісером та камінням

11.3. Принти

12. Які аксесуари Ви носите?

12.1. Шарфи

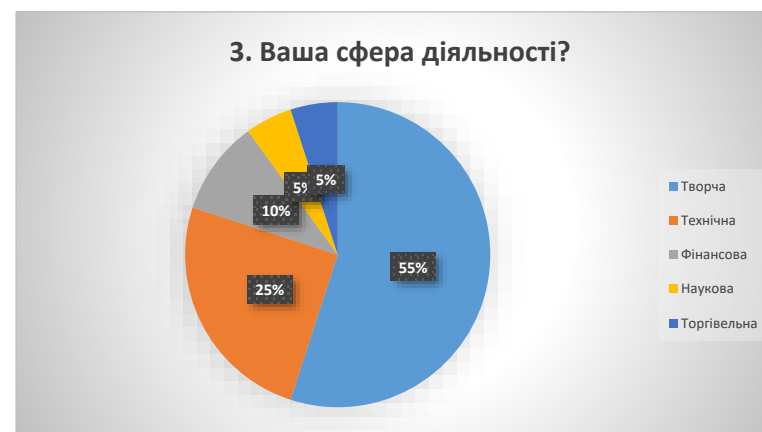
12.2. Пояси

12.3. Ювелірні вироби

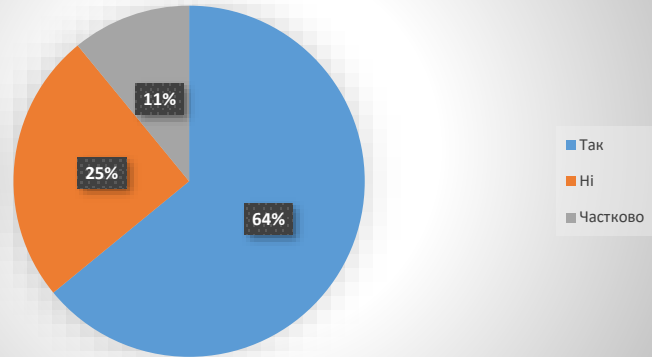
12.4. Сумки

Додаток Б2. Результати анкетування

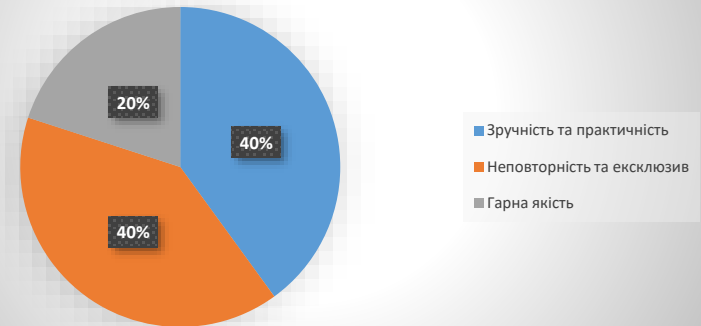
Анкета №1

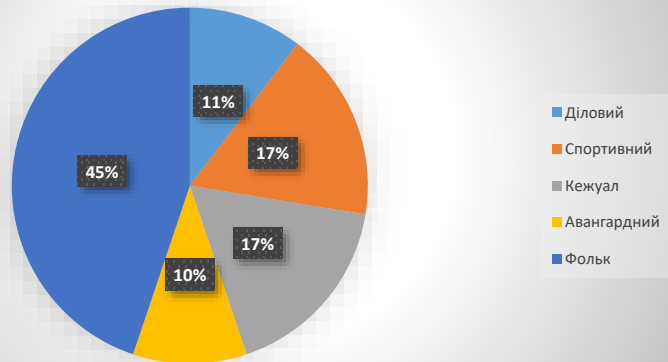
5. Чи подобаються Вам вишиванки?

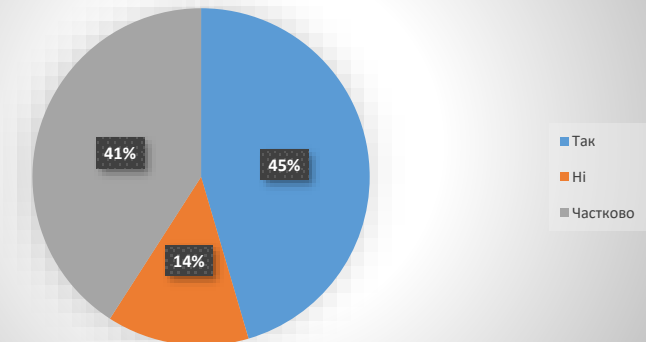
7. Яка характеристика одягу для Вас найважливіша?

6. Якому стилю одягу Ви надаєте перевагу?

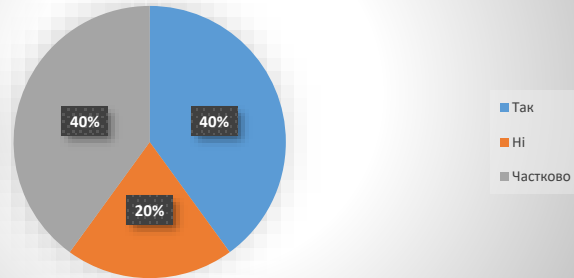

8. Чи вдягаєте Ви вишиванки часто?

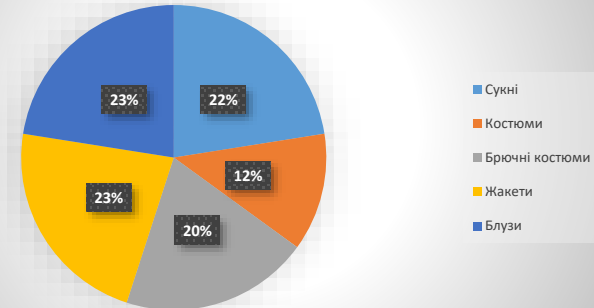

Анкета №2

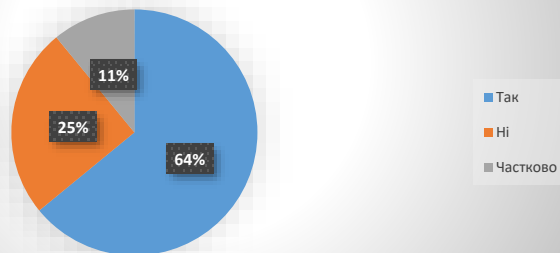
9. Чи носите Ви повсякденний одяг з елементами вишивки?

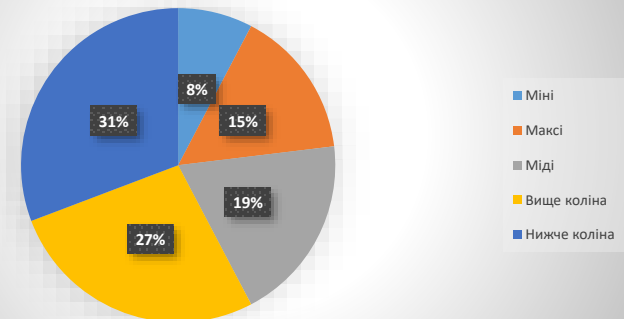
1. Якому виду одягу надаєте перевагу?

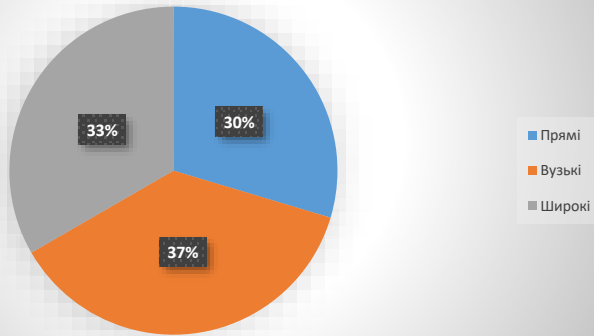
10. Чи вважаєте Ви доцільним використовувати елементи вишивки в проектуванні колекції сучасного одягу?

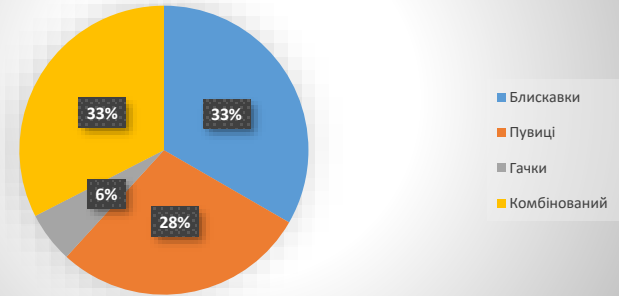
2. Якої довжини плаття та спідниці носите?

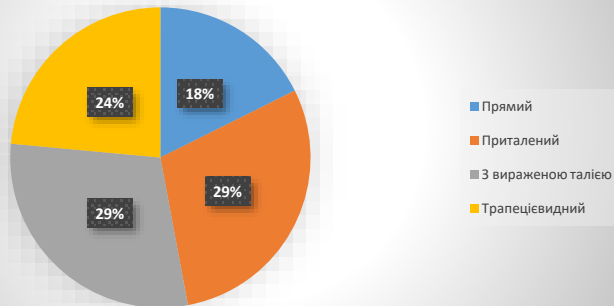
3. Який вид брюк обираєте?

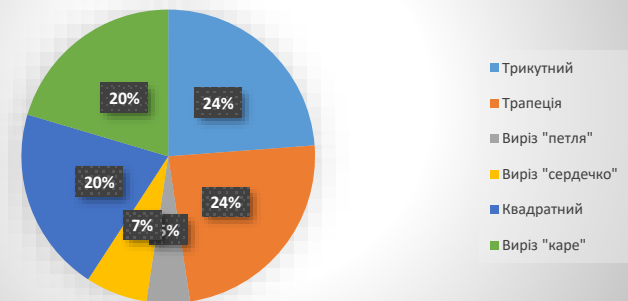
5. Якому виду застібки Ви надаєте перевагу?

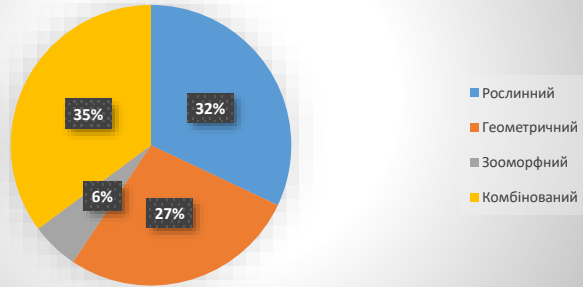
4. Якому крою одягу Ви надаєте перевагу?

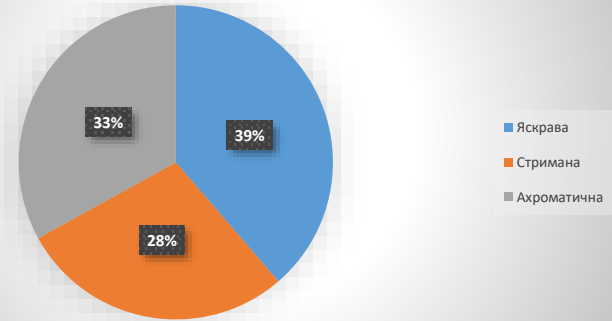
6. Якому виду горловини Ви надаєте перевагу?

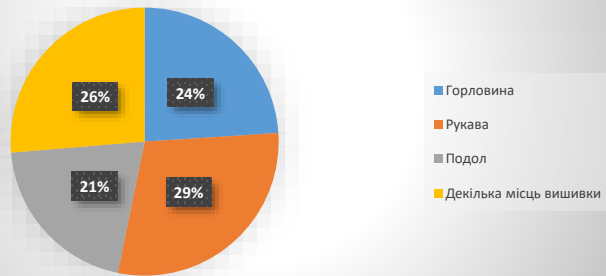
7. Якому виду вишивки (орнаменту) Ви надаєте перевагу?

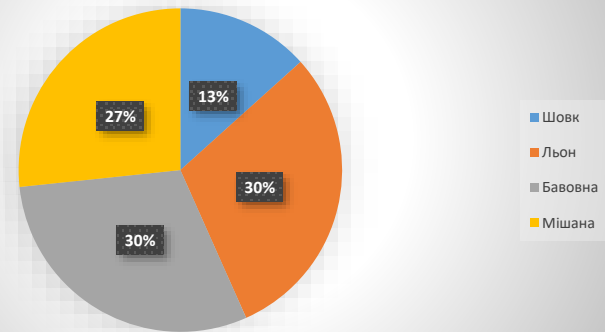
9. Яка кольорова гамма Вас приваблює?

8. Якому русташуванню вишивки Ви надаєте перевагу?

10. Яким видам тканин надаєте перевагу?

Додаток В1. Фор-ескізи асортиментного блоку верхнього одягу

Додаток В2. Фор-ескізи асортиментного блоку вечірнього одягу

Додаток В3. Фор-ескізи асортиментного блоку одягу для ресторану

Додаток В4. Фор-ескізи асортиментного блоку ділового одягу

Додаток В5. Фор-ескізи асортиментного блоку комбінезонів

Додаток В6. Фор-ескізи асортиментного блоку комбінезонів

Додаток Г1. Конфекційна карта

Назва виробу пальто жіноче

Замальовка моделі	Основні матеріали		Підкладочні матеріали		Прикладні матеріали		Фурнітура		Аплікація матеріали		Нитки	
	Зразки матеріал	Назва,	Зразки матеріал	Назва,	Зразки матеріал	Назва,	Зразки матеріал	Назва,	Зразки матеріал	Назва,	Зразки матеріал	Назва, артикул
	1		2		3		4		5		6	
		Велюр,		Підкладка синтетична,		Акрилові пуговиці,		Дублірін,		Фетр тонкий,		Нитки муліне, мікс (657-Л-0789) Нитки зшивальні, Ківі, №40,

Газель

а

в

г

б

Додаток Д1. Фірмовий стиль.

а – транспорт з логотипом.

б - магазин з вивіскою логотипу.

в – блокнот, конверт, ділові папери, візитка з логотипу.

г – упаковка з логотипом.

а

б

г

Додаток Д2 Фірмовий стиль. а- упаковка з логотипом. б- упаковка з логотипом.
в- розворот блокнота з логотипом. г- візитка

а

б

Додаток ДЗ. Фірмовий стиль
а – плакат; б - буклет.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ**

ART AND DESIGN

№ 3 (15), 2021

Наукове фахове видання

Періодичність виходу: 4 рази на рік

Дата заснування: грудень 2017 р.

Київ 2021

УДК 7.012:001.891

CHUPRINA N. V., REMENIEVA T. V., TERESHCHENKO O. H.
*Kyiv National University of Technologies and Design*DOI:10.30857/2617-
0272.2021.3.3.**DESIGN OF THE CONTEMPORARY GARMENTS ON THE BASIS OF THE TRANSFORMATION OF STYLISTIC AND ARTISTIC-COMPOSITIONAL CHARACTERISTICS OF TRADITIONAL DECORATIVE ART**

The purpose. *This research aims to analyze artistic-compositional characteristics of Ukrainian traditional embroidery and decorative-applied art (using the example of M. Prymachenko's art) used in the decoration of the actual ethno-styled garments.*

Methodology. *A systematic approach was used in this research to project authorial contemporary garments: literary-analytical, morphological, and comparative analysis of the creative primary source, associative means of its adaptation to the actual fashion trends. The methodology of the research is based on the systematic analysis of the design projects using elements of the cultural heritage of Ukraine. Systematic-informational and visual-analytical methods were used in this research. Systematic-structural analysis was used to analyze the transformation of artistic-compositional elements in the process of shaping contemporary costumes based on associative transformations.*

Results. *In the process of design project of the authorial collection of female Ethno-style clothes, it was found that decorative art and national garments have a high level of authentic symbolism if used for the actual projection image in conditions of contemporary design activity. Characterizations were given to some principles of implementation of the national image in contemporary trends of fashion industry development. Symbolic image of the floral ornament adapted from Prymachenko's works as well as stylization of her works in ornamental motifs of the collection were used. Based on pre-project analysis and customer survey it was defined that there is significant interest in national motifs. A collection of female clothes targeted at a wide group of customers was designed.*

Scientific novelty. *Principles of design-project of the collection of contemporary garments with authorial embroidery were proposed using an adaptation of national traditions of female clothes embroidery and folk-art decoration as a basis. Usage of different floral motifs and geometric ornament in ethno-style and implementation of this image as popular among contemporary women in their everyday life were justified.*

Practical significance *lies in the development of principles of formation of authorial costume collection project-image, in justification of principles of ethnographically oriented prints and embroidery and the choice of decoration methods of contemporary female clothes.*

Keywords: *decorative art; costume design; ethno-style; national garments; embroidery; decor and decoration; fashion trends; fashion-design; eco-design; ethno-fashion.*

Introduction. Nowadays each nationality strives to protect and multiply its national legacy. It is especially relevant in times of globalization, consumeristic crisis, and the ecological condition of the planet. It provokes designers to pay attention to folk art, which allows creating plenty of thorough, bright, artistic things and combines aesthetic, practical, functional, ergonomic, and technological qualities [1]. Substantially they were crystallized in artistic traditions of popular applied and decorative art, and they

permanently serve as an inspiration source for contemporary designers. Analysis of folk art allows synthesizing innovational and distinct designs and artistic modulations of the costumes, authentic, inimitable bright, ethnic and contemporary simultaneously. Namely in the national costume, one can trace the unique character of the spiritual culture of the nationality. The geopolitical location of Ukraine provoked the development of diverse seasonal garments. It served as a precondition to the emergence of different forms and

materials, plenty of silhouettes, which had aesthetic and functional-protective functions. Religious practices gave impetus to the creation of diverse protective ornaments, which are vividly depicted in decorative-applied art, house painting, and folk embroidery on the garments.

Nowadays such processes as globalization and assimilation of national cultures are actively developing. Thereafter, research of ethnic distinctions of different peoples is important to understand creative connections, self-knowledge, and the building of national identity.

Analysis of previous researches.

Processes and conditions of Ukrainian national garment developing as a marker of Ukrainian national identity require the most detailed and all-around research, as it allows, on the one hand, to identify sources of its historical origins, and on the other, find out the timeline during which Ukrainian ethno-culture was emerging. These questions are extremely relevant considering the profound exploration of Ukrainian ethno-artistic heritage, especially in our times, when deep interest in one's cultural background becomes an important factor in the formation and establishment of the local cultural field and the development of the national design.

Researchers of diverse directions are actively studying this topic and, therefore, each in his field and his format, they reproduce garments of different historical periods, which helps to fill the gap in the research of Ukrainian ethno-culture. It relates to the reconstruction of both separate elements of the clothes, head dressing as well as complex reconstructions of the historical costumes. Here are some leading Ukrainian reconstruction specialists: L.S. Klochko, V.I. Klochko, N.B. Burdo, P.L. Kornienko, G.S. Kovpanenko, E.A. Khairedinova, O.V. Bobrovskaya, Z.O. Vasina, E.O. Braichevska, G.V. Kokorina, O.Y. Cosmina. These researches conduct studies in such domains as the history of Ukrainian

costume, its role, and extent of functionality in the contemporary environment [2, p. 75].

Analysis of already existing researches testifies that scholars identified Ukrainian traditional garments as part of both tangible and intangible culture a long time ago (K.I. Mateiko, G.G. Stelmashchuk, T.B. Karavasilieva, G.S. Sccherbiy, T.O. Nikolaeva, O.Y. Kosmina, M.S. Bilan and others). In Karavasilieva's studies, she provides some evidence that highlights the role of embroidery as a variety of decorative art in the decoration of traditional garments, both casual, and celebratory [3, 4]. In the works of G.G. Stelmashchuk principles of the formation and spread of Ukrainian traditional garments were studied based on profound factual materials [5, 6]. Art expert O.Y. Kosmina in her works gives some evidence that can show the distribution of different items among representatives of different social groups as well as a review of the further fate of these items from the historical perspective. The study of this layer of Ukrainian culture makes it possible to understand the origins of many elements of traditional rural garments of the next periods [7].

An ensemble of the national garments traditionally is defined as a precise artistic-decorative system, in which there are such elements of a composition as form, construction of the garment, color, rhythm of the elements, kind of ornament, structure, and texture of the fabric, etc.

Numerous studies are dedicated to the questions of costume structures, its characteristics, and possible transformations: M.V. Kolosnichenko [8], A.M. Malinska, K.L. Pashkevich, O.V. Kolosnichenko [9], T.V. Nikolaeva and others. The question of the Ukrainian contemporary design formation in the context of ethno-culture was studied in the works of M.V. Kostelnaya [10], D.S. Likhachova, O.I. Nykorak, T.B. Nikolaeva, L.P. Sannikova, M.R. Selivachova, A.T. Sushan, Z.O. Tkanko, G.L. Truhana, N.O. Ursu [11]. In particular, in Z.O. Tkanko's studies «some, maybe, yet not

recognized, but in many aspects the holistic configuration of the national fashion organism as a phenomenon, which has its historical-cultural origins and interesting phases of development not only if we talk about education or industry, but art with all of its formal-figurative attributes, conceptual connections with adjoined artistic fields or innovational experiences (schools)» were indicated [12, c. 4]. But there is still a huge gap to be filled especially taking into account the relevance of this topic today.

Statement of the problem. In conditions of globalization of social inter-ethnic relations there emerged a special need to protect personal historical heritage, to protect national cultural values – languages, garments, national traditions. The motivation of the research is so extensive that it the whole spectrum of fundamental sciences to be involved: art history, history, ethnology. And on the intersection of these scientific domains new disciplines and spheres of the societal project practices emerge. The attractiveness of ethnic design lies in its democracy, softness, and openness. This direction does not recognize precisely defined stylistic borders but places symbolism in the first place, as well as vividness and uniqueness. In the contemporary context, ethno-style brings us to the organic unity of human beings, objective environment, nature, traditions, and so on. Individualism and universalism of the ethnonational stylistics are the basis for the renaissance of Ukrainian art and mass production that is connected to it. It gives opportunities to the Ukrainian fashion industry and to products of design practices of Ukrainian designers to be recognized by the international community. Thus, the primary task of the national design, which is also mirrored in the objective of this article, is defined as searching in Ukrainian traditions and culture of the “unique” style, native and distinctive, which would be aimed at improvement of competitive capacities of all Ukrainian products.

Results of the research. While analyzing the principles of the contemporary design practices it should be mentioned that its originated from the archaic forms of folk art and folk creative processes. Folk art, as well as design, tend to symbolism. A person unconsciously transforms into symbols those forms which surround him or her. Likewise, this person uses them in both everyday life and figurative art. Folk art, which was born in the beginning of the world civilization, does not stop its development even today. Nowadays it is implemented in different kinds of contemporary art and specifically in design. National traditions were built by the evolution, history, culture, many previous generations’ way of living.

Ukrainian ethnic culture is a strong source and material for design creativity in different fields and directions of the contemporary design. From the time, when garments began to play social and ethnic roles, mirror individuality and uniqueness of the style, it became a source for artists and designers. Design of functionally universal and figurative unique costume with the elements of ethnic culture remains popular all over the world already for many seasons. Appeal to the national cultural heritage of different peoples was carried out since the fashion acquired international character, moreover, starting from the first years of the new century ethnic style becomes one of the key factors which impact the fashion. This tendency has formed a new direction – ethno design. It is distinctive for ethno design to have an expressed element of creativity which is not subdued to the analytical component of the fashion project. Creativity which goes with a harmony along the research approach to study and analyze distinctions of the national costume stimulates formation of the ideas, which are powerful quality of ethno design. As already recognized so young designer get inspired by diverse sources of the national garments. Particularly, designers use actively the elements of the Ukrainian ethnic cultural heritage as a source

of inspiration for their creative projects. On the basis of the elements taken from the national garments lots of unique and bright stylistic solutions for the costume have been created which transferred the beauty of the past to the world of the contemporary fashion. Ethno design makes a huge impact on the formation of the image of contemporary world. The search of the approach to the modeling of the woman's image in which modernity is harmoniously combined with the elements of the traditional Ukrainian costume is an issue to solve which fashion professionals as well as different groups of the customers are involved. That is the reason why the study of the impact factors of Ukrainian cultural heritage on the formation and development of the ethno design is an actual perspective of the development of both national and international fashion markets.

In the fashion industry, there are lots of examples when national costumes and folk art served as powerful sources of inspiration for designer. Such famous couturiers as Chanel, Laurent, Lacroix, Galliano and other used national motives in their collections, and these traditions are actively developing in the fashion houses [14, c. 197].

Today clothes with Ukrainian ethnic motifs are popular not only among our women, they serve as a national brand, thus, many internationally known persons dress in the clothes with Ukrainian motifs. Thanks to the works of such contemporary Ukrainian designers as R. Bogutska, L. Pustovit, O. Karavanska, I. Karavai and others. pupolarization of the Ukrainian ethnomode powerfully invaded the world catwalks.

Ethno style does not disappear over the time. It harmoniously assimilates with different stylistic trends and fashion and does not lose relevance, because it is ethnic motifs that gives individuality, brightness and uniqueness to the collections (Fig. 1). The example of the works of Ukrainian fashion designers, in particular Y. Magdych, allows us to analyze the use of silhouettes of Ukrainian shirts and embroidery

motifs, which are interpreted into more modern, functional motifs that meet global fashion trends [15]. O. Karavanska also repeatedly combined traditional embroidered motifs and modern cut lines in models of different assortment, creating incredible combinations of various textures with modern decor [16].

Famous Ukrainian designer V. Kin associatively transforms national motives of different peoples in creating her collections [17]. Analyzing the above, it can be said that ethnic motifs are an endless source of inspiration for fashion designers. In their works, the silhouettes of folk clothing and embroidery and other types of traditional decor are interpreted differently, but do not lose demand and attractiveness, add tenderness and femininity to the clothes of modern fashionistas [14, p. 198].

By analyzing the multifaceted Ukrainian folk art and synthesizing it into something new, bright, authentic national, you can create many ornaments for painting and embroidery. The novelty of the problem lies in the fact that in conditions of growing competition, globalization of economy and cosmopolitanism ethnocultural aspects in fashion design are manifested in the phenomenon of self-realization of the individual, in stimulation of his self-actualization in the process of the formation and management of individual brands, as well as in the manifestation of the national identity by means of the costume.

The desire to improve the artistic and aesthetic properties and the novelty of the perception of the results of fashion projects, as well as economic factors, are the motivating reasons for the realization of economic and aesthetic factors. This is expressed in the search for the artistic image of the contemporary woman, in which the elements-carriers of fashion trends are harmoniously combined with the features of the national Ukrainian color. The freshness of perception and enhancement of the artistic and aesthetic

properties of the costume are achieved by transferring the romance and charm of past historical events to the modern fashion environment.

If one explores the modern market and the works of fashion designers, it is impossible not to notice the growing demand for clothing, accessories and costume elements in ethno style. Always original, bright and unique, they attract the consumer and create competition with other style solutions. Women are increasingly wearing embroidered shirts and clothes with embroidery prints, which increases the demand and pushes designers to create new collections of clothes in the so-called "Ukrainian style".

In Ukraine, ethnic style has been precepted as close and understandable at all times. Many Ukrainian designers work in this direction and are recognized all around the world. The most popular items in ethno clothing are dresses and embroidered shirts, elements of embroidery on outerwear. But more and more often we meet embroidery on various accessories: belts, bags, scarves, scarves. Last but not least are the decorations in ethno style. They look bright and rich and attract with their originality. Considering the range of ethno-collections, you can see the trend of combining embroidery and knitting; modern elements with purely ethnic silhouettes richly complemented by authentic and stylized accessories.

Over the last 5–7 years, the trends of eco-design and ethno-fashion have become widely popular in costume design, both among designers and consumers. Despite the fact that such clothes are much more expensive in production, in eco- and ethno-fashion every day there are more and more fans, from celebrities to the representatives of the middle class. Thus, the target consumer audience of ecologically oriented fashion has a steady tendency to expand. The mass media, which cover issues of fashion and the fashion industry, also actively contribute to this. Increasingly, publications appear in the media

that draw attention to the ecological state of the planet and promote the use of only natural materials. The same trend is spreading in ethnic fashion. At a time when nations are assimilating and losing their identity, it is only through designers and the media that attention can be drawn to the ethnic heritage of the people. You can often see relevant publications in well-known magazines: Elle, Shape, Vanity Fair, Rolling Stone Magazine and others. An increasing number of designer brands and clothing brands are trying to become at least partially "green" – Nike, H&M and Gap are buying eco-fabrics for some of their lines, Marks and Spencer is strongly sponsoring eco-fashion, and Levi's and Seven for All Mankind are launching lines of eco-friendly jeans [19, p. 221].

Today the wave of eco-design has swept the world. In the West, the idea of environmental friendliness has become popular since the 1980s. Today, environmentally friendly clothing is the most popular fashion trend. And in our country, there are more and more fans of natural products, and therefore the task of creating an author's collection of modern women's clothing from natural materials and with handmade products is relevant [20, 21].

In recent years, the severity of the ecological situation in the world has not weakened, and in the space of modern world design culture has formed a new direction that brings us closer to nature – ethnic design. Passion for ethnodesign is a kind of human desire to survive in a globally unfavorable environmental situation, the global economic crisis and the destruction of the national cultural heritage [22, 23].

One of the brightest representatives of ethno-style, based on the introduction of the principles of eco-design in clothing design is the American designer Linda Lauder milk, the founder of the brand "Luxury eco". In 2002, she presented a collection of women's clothing made of unusual materials – bamboo, algae, plant components. Linda Lauder milk's main principle of work is not to harm nature

and people: plants grown without pesticide treatment, and animals whose wool is used to produce clothes and accessories, are grown without the addition of harmful chemical additives. People who wear such clothes are free of allergic reactions. Linda Laudermilk

creates more than just clothes. The designer's unique eco-jewelry is no less popular than the products of famous jewelry brands. After her, Victoria Beckham, Giorgio Armani, the Nike brand and others turned to eco-style in their collections.

Fig. 1. Creation and application of authorial embroidery in models of fashionable women's clothing: *a* – sample sketch of ethnically oriented decor (combination of several techniques); *b – d* – a fragment of the collection of the Ukrainian design brand based on the works of M. Prymachenko; *e* – model of women's blouse based on ethnic floral ornament [18]

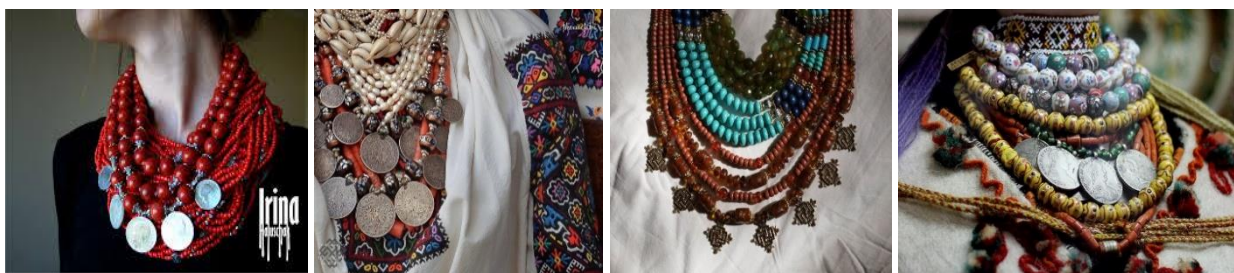

Fig. 2. Varieties of removable jewelry of Ukrainian women's clothing [6]

Fig. 3. Figurative images of M. Prymachenko's art [25]

The most life-affirming fact which increasingly popular among both designers and consumers are the fashion trends offered testifies that eco-fashion is becoming

by well-known fashion houses and designer brands. According to the reviews of the collections presented at the Fashion Weeks of Milan, Paris, New York, London, we can name several trends based on the principles of eco-design:

1. Fur is becoming unfashionable, designers are drawing attention to the environment and the harm of the production of leather and fur products, to the cruel treatment of animals. And eco-materials that replace fur and leather are becoming increasingly popular. Collections with "shocking shows" are becoming relevant – Ogilvy & Mather, together with Asian offices, has created a collection of bags with animal entrails.

2. Natural woolen fabrics of relief structure.

3. Knitwear: stretched sweaters made of embossed yarn, funny knitted pants, as well as dresses, coats and skirts.

Considering the work of ethno modern designers, we can say one thing: these collections are bright, original, they attract attention and are a source of inspiration. The world's great couriers, novice designers – all are united by the attraction to the source of folk art.

Ukrainian folk women's clothing is impossible to imagine without a variety of jewelry that combines the idea of harmonious beauty and expediency, the ability to use separate constructive and decorative forms in a single ensemble. Jewelry endues the traditional style with certain expressionistic hue: the imprint of this process is manifested in the attempt to show plastic expression in a tense combination of static geometric (clothing) and moving-dynamic curvilinear (complex of removable jewelry) forms.

Jewelry for women's clothing is an organic part of folk culture, and their usage in modern costume, provided the appropriateness of place and time, can be a bridge that connects modern youth with folk art tradition (Fig. 2). A huge variety of modern jewelry and

accessories can meet the most demanding requirements and look equally harmonious on women of any age, profession, caste [24, p. 210].

It is impossible to imagine the life of the Ukrainian people without embroidery and painting, which developed from generation to generation in the works of folk artists and craftswomen. Maria Prymachenko is one of the most outstanding masters of decorative easel graphics. Her work is so multifaceted and unique that it is impractical to restrain it by any limits. These are amazing birds and animals, decorated with a variety of ornamental motifs – geometric and floral. The plot is implausible and can only be described. But despite the whimsy of M. Prymachenko's works, it cannot be considered outside the tradition of Ukrainian decorative art. The artist took a new approach to art and created her own world of images and symbols, began her view of tradition, which made a number of researchers think about her genius and ask many difficult questions. Researcher V. Danyleyko quite successfully defines the evolution of M. Prymachenko's work: "... we have not yet properly studied the deposits of finished ornamental motifs and symbols, which we still use from time to time in our artistic practice as something that simply belongs to us. As if these motives and symbols have always been so. And we do not think at times that every twig in embroidery, every rosette, star, duck in fabric, endless in ceramics, wells in carving, backs, dots, stripes, curves in wall paintings are the same significant artistic images ..." [25, p. 50].

The Ukrainian people have long been looking for symbols of their daily lives, characters, events in nature. Take at least the names of flowers that are inexhaustible material for research: Peter's whip, mowers, night candle, wonder, disheveled bride, bedspread, buckthorn, cat's tears, scarecrow, ergot, mermaid's crest, viper and others. Similar allegories can be traced in Ukrainian fine arts – embroidery, weaving, ceramics, embroideries, wood carvings, Easter eggs,

decorative paintings. M. Prymachenko in her works seems to decipher these images, makes them clear: a yellow flower, a golden bird, a yellow background – this is joy, the victory of life over death. Among her works are also works on current problems of mankind: condemnation of aggression, aggression. But in general, the forces of goodness, joy and peace always win in her works (Fig. 3). The master uses all the richness of oral folklore in her work [3].

Women all over the world are increasingly choosing embroidered shirts and

topical fashionable clothes with elements of embroidery as decoration. Accordingly, many Ukrainian designers represent our country on international catwalks and have outstanding results. Ukrainian embroidered shirts are very popular, but lately the elements of embroidery can be seen more and more often on other parts of clothes. The popularization of ethno fashion encourages designers to new creative pursuits due to which new collections and design solutions appear (Table 1).

Table 1

Transformation of traditional motifs of Ukrainian embroidery in modern costume design

Traditional embroidery motifs	Compositional & color decorations of clothes	Features of the cut of traditional women's clothing	Models of modern clothes with embroidery decoration

Table 1

Fig. 4. Transformation of the floral motif of M. Prymachenko's work into an element of the authorial decor for the design of women's clothing: *a* – a fragment of M. Prymachenko's work [24]; *b* – sketch of a decorative element based on the works of M. Prymachenko; *c* – a sample of execution of a decor in the technique "embroidery + application" (*b* – *c* – executed by O. Tereshchenko)

In contemporary fashion there is a tendency to baggy silhouettes. Among young and middle-aged women, greater preference is given to comfort and brightness of their look. This fashion trend is best reflected in the ethno-styled models, with the addition of bright accessories and decorations.

Considering embroidery as a mean of decorating a costume, it should be emphasized that its use is quite stylized, with a combination of traditional motifs and the latest materials.

Based on the analysis of modern trends in fashion and creativity of famous Ukrainian

designers, a decoration element for women's clothing with the use of stylization tools was developed through the prism of Maria Prymachenko's work (Fig. 4). This made it possible to develop floral ornaments as an element and motif of decor, using new materials and techniques, including

embroidery with ribbons, tapestry and applique embroidery, embroidery with beads and stones, etc., which are perfectly combined with modern ethnic ornaments made of piled wool, ceramics, artificial stone and natural fabrics and yarns.

Fig. 5. Design proposal of a collection of women's clothing based on the transformation of decorative ornaments: *a* – a creative collage that embodies the figurative and stylistic decoration of the collection; *b* – sketches of the collection of women's clothing in ethnic style with the motifs of ornamentation M. Prymachenko

The developed decor became the basis for the collection of women's clothing, targeted at the audience of 25 to 35 years: gentle and creative, elegant, graceful, purposeful and energetic, careerist and watchful at the same time. The collection reflects the inner world and originality of the Ukrainian folk artist M. Prymachenko – the integration of her work into the embroidered elements of the decor of the collection. M. Prymachenko's paintings are very colorful and multifaceted, reflecting the ethnic and spiritual world of the Ukrainian people. It is a ray of the past that passes into the modern world and unites several generations (Fig. 5, a). The silhouettes are taken from Ukrainian folk costumes and transformed into modern models. They retain soft shapes, emphasizing femininity. The embroidery is borrowed from M. Prymachenko's paintings and creatively stylized on the basis of modern decorating trends. The collection embodies a promising view of today's ethnic fashion, when the

importance of the identity of each nation is growing every year. And it is creative people who carry the spark of national expression and connect our past with the future (Fig. 5, b).

Conclusion. One of the reasons to appeal to the Ukrainian ethnic culture is to compensate for the globalization of culture in general and the destruction of everything that refers to ethnic. After the examination of the modern fashion market and the works of fashion designers, we can conclude that the design of clothing on ethnic grounds is popular and in demand at all times. The popularity of ethnic fashion encourages designers to create new collections with embroidery and stylization of folk costumes. Analysis of the ethnic direction of fashion and synthesis of M. Prymachenko's work with folk embroidery gave impetus to create a new collection of fashionable clothes with stylized decor, based on a combination of applique, embroidery with threads and ribbons, as well as stones and beads.

In the process of the authorial collection creation, it was determined that decorative art and national costume has a high degree of authentic symbolism for the development of a relevant design image in modern design activities. The paper substantiates the application of various motifs of floral and geometric patterns in ethnic style and the introduction of this image of the modern woman in everyday life. The analysis of the creative source of inspiration and its results were conveyed through the sketches and samples of women's clothing decor,

furthermore, the desire to receive novelty from the modern fashion in combination with desire to keep feminine image which would bare Ukrainian national uniqueness were taken into account. The main element of the developed collection is the stylization of embroidery and the whole image developed by the authors of the study by interpreting folk costumes into a modern design image, transferring the softness of the folk shirt image to a modern wardrobe collection and further realization of the collection for a wide range of consumers.

Література

1. Гарин Н. П. Ethno+. URL: http://ethnobs.ru/other/263/aview_b18657 (дата звернення: 04.06.2021).
2. Kolosnichenko O. V., Norets M. V., Frolov I. V., Gaiova I. L. Application of the principles of harmonization of the ukrainian national costume elements in the process of modern clothing design. *Art and design*. 2018. №1. С. 75–82. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.7>.
3. Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки: книга-альбом. К.: Мистецтво, 2008. 464 с.
4. Кара-Васильєва Т. В. Полтавська народна вишивка. К.: Наукова думка, 1983. 144 с.
5. Стельмашук Г. Г. Традиційні головні убори українців. Київ: Наук. думка, 1993. 240 с.
6. Білан М. С., Стельмашук Г. Г. Український стрій. К.: Апріорі, 2011. 316 с.
7. Косміна О. Ю. Українське народне вбрання. Київ: Балтія-Друк, 2006. 64 с.
8. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: навч. посібник / М. В. Колосніченко та ін. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2014. 386 с.
9. Малинська А. М., Пашкевич К. Л., Смирнова М. Р., Колосніченко О. В. Розробка колекцій одягу: навч. посібн. Київ: ПП НВЦ «Профі», 2014. 140 с.
10. Костельна М. В. Творчість дизайнерів українських будинків моделей середини ХХ – початку ХХІ ст.: етнічний напрям: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.07. Київ, 2016. 19 с.
11. Чупріна Н. В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мистецтвознавства: 17.00.07. Київ, 2019. 36 с.
12. Тканко З. О. Мода в Україні ХХ століття: монографія. Львів: АРТОС, 2015. 236 с.
13. Chuprina N. V., Krotova T. F., Pashkevich K. L., Kara-Vasylijeva T. V., Kolosnichenko M. V. Formation of the fashion system in the ХХ – the beginning of the ХХІ century. *Vlakna a Textil*. 2020. № 4. Р. 48–57. URL: http://vat.ft.tul.cz/2020/4/VaT_2020_4_7.pdf.
14. Чупріна Н., Терещенко О., Джаліліан Ф., Волощук К. Традиційна вишивка як інноваційний засіб декорування костюма. *Актуальні проблеми сучасного дизайну*: збірник матеріалів ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 22 квітня 2021 року: В 2-х т. Т. 1. Київ: КНУТД, 2021. С. 197–200.
15. Юлія Магдич: офіційний веб-сайт. URL: <https://yuliyamagdych.com/> (дата звернення: 19.08.2021).
16. Оксана Караванська: офіційний веб-сайт. URL: <https://okaravanska.com/> (дата звернення: 02.09.2021).
17. Віта Кін: офіційний веб-сайт. URL: <https://vitakin.com/> (дата звернення: 22.07.2021).
18. L'official: веб-сайт. URL: <https://www.lofficiel.com/> (дата звернення: 29.10.2019).
19. Чупріна Н. В. Ресурсозбереження як принцип розробки екологічно орієнтованого модного одягу в індустрії моди. *Вісник КНУТД*. 2014. № 5. С. 219–225.
20. Pashkevych K. L., Khurana K., Kolosnichenko O. V., Krotova T. F., Veklich A. M. Modern directions of eco-design in the fashion industry. *Art and*

design. 2019. №4. С. 9–20. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.4.1>.

21. Pashkevych K. L., Kolosnichenko O. V., Veklych A. M., Ovdiienko T. A. Current trends of the use of eco-materials in the design of light industry products. *Art and design*. 2019. №3. С. 20–27. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.3.2>

22. Чуприна Н. В., Гайова І. Л., Паламар К. І. Етнодизайн та його реалізація в сучасному проєктуванні костюма та індустрії моди. *Технології та дизайн*. 2016. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_13.

23. Чуприна Н. В., Захарчук Є. О. Трансформація та синтез художньо-композиційних елементів етнічного стилю при формуванні проєктного образу в індустрії моди. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб.наук.праць*. 2017. Вип. 39. С. 164–175.

24. Світлична О. Етнографічні інтерпретації у творчості молодих вітчизняних фахівців графічного дизайну. *Вісник ЛНАМ*. 2016. Вип. 30. С. 206–215.

25. Найден О. Марія Примаченко 100. К.: Родовід, 2009. 200 с.

References

1. Garin, N. P. Ethno+. URL: http://ethnobs.ru/other/263/aview_b18657 (last accessed: 04.06.2021).

2. Kolosnichenko, O. V., Norets, M. V., Frolov, I. V., Gaiova, I. L. (2018). Zastosuvannya pryntsyypiv harmonizatsii elementiv ukrainskoho natsionalnogo kostiума v protsesi proektuvannya suchasnoho odiahu [Application of the principles of harmonization of the ukrainian national costume elements in the process of modern clothing design]. *Art and design*. 1. 75–82 [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.7>.

3. Kara-Vasyliieva, T. V. (2008). Istoriiia ukrainskoi vyshyvky [History of Ukrainian embroidery]: knyha-albom. Kyiv: Naukova dumka. 464 p. [in Ukrainian].

4. Kara-Vasyliieva, T. V. (1983). Poltavska narodna vyshyvka [Poltava folk embroidery]. Kyiv: Naukova dumka. 144 p. [in Ukrainian].

5. Stelmashchuk, H. H. (2011). Tradytiini holovni ubory ukrainsiv [Traditional hats of Ukrainians]. Kyiv: Naukova dumka. 240 p. [in Ukrainian].

6. Bilan, M. S., Stelmashchuk, H. H. (2011). Ukrainskyi strii [Ukrainian system]. Kyiv: Apriori. 316 p. [in Ukrainian].

7. Kosmina, O. Yu. (2006). Ukrainske narodne vbrannia [Ukrainian folk costume]. Kyiv: Baltiia-Druk. 64 p. [in Ukrainian].

8. Kolosnichenko, M.V. et al. (2014). Erhonomika i dyzain. Proektuvannya suchasnykh vydiv odiahu [Ergonomics and design. Design of modern clothes]: tutorial. Kyiv: PP "Profi". 386 p. [in Ukrainian].

9. Malynska, A. M., Pashkevych, K. L., Smyrnova, M. R., Kolosnichenko, O. V. (2014). Rozrobka kolektsii odiahu [Development of clothing collections]: tutorial. Kyiv: PP "Profi". 140 p. [in Ukrainian].

10. Kostelna, M. V. (2016). Tvorchist dyzaineriv ukrainskykh budynkiv modelei seredyny KhKh – pochatku KhKhI st.: etnichnyi napriam [Creativity of designers of Ukrainian houses of models of the middle of the XX – the beginning of the XXI century: ethnic direction]. Candidate's thesis autoref. Kyiv. 19 p. [in Ukrainian].

11. Chuprina, N. V. (2019). Systema mody XX – pochatku XXI stolittia: proektni praktyky ta chynnyky funktsionuvannya (ievropeyskyi ta ukrainskyi konteksty) [Formation of the fashion system in the XX – the beginning of the XXI century]. Doctor's thesis autoref. Kyiv. 36 p. [in Ukrainian].

12. Tkanko, Z. O. (2015). Moda v Ukraini XX stolittia [Fashion in Ukraine of the XX century]: monohrafiia. L'viv: ARTOS. 236 p. [in Ukrainian].

13. Chuprina, N. V., Krotova, T. F., Pashkevich, K. L., Kara-Vasyliieva, T. V., Kolosnichenko, M. V. (2020). Formation of the fashion system in the XX – the beginning of the XXI century. *Vlakna a Textil*. 4. 48–57. URL: http://vat.ft.tul.cz/2020/4/VaT_2020_4_7.pdf.

14. Chuprina, N., Tereshchenko, O., Dzhallilian, F., Voloshchuk, K. (2021). Tradytiina vyshyvka yak innovatsiinyi zasib dekoruvannya kostiума [Traditional embroidery as an innovative means of decorating a costume]. *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu: zbirnyk materialiv III Mizhnarodnoi nauково-praktychnoi konferentsii*, m. Kyiv, 22 kvitnia 2021 roku. V 2-kh t. T. 1. Kyiv: KNUVD. 197–200.

15. Yuliya Magdych: official website. URL: <https://yuliyamagdych.com/> (last accessed: 19.08.2021).

16. Oksana Karavanska: official website. URL: <https://okaravanska.com/> (last accessed: 02.09.2021).
17. Vita Kin: official website. URL: <https://vitakin.com/> (last accessed: 22.07.2021).
18. L'Officiel: веб-сайт. URL: <https://www.lofficiel.com/> (last accessed: 29.10.2019).
19. Chuprina, N. V. (2014). Resursozberezhennia yak pryntsyup rozrobky ekolohichno oriietovanoho modnoho odiahu v industrii mody [Resource conservation as a principle of development of ecologically oriented fashionable clothes in the fashion industry]. *Visnyk KNUTD*. 5. 219–225 [in Ukrainian].
20. Pashkevych, K. L., Khurana, K., Kolosnichenko, O. V., Kpotova, T. F., Veklich, A. M. (2019). Modern directions of eco-design in the fashion industry. *Art and design*. 4. 9–20. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.4.1>.
21. Pashkevych, K. L., Kolosnichenko, O. V., Veklych, A. M., Ovdiienko, T. A. (2019). Current trends of the use of eco-materials in the design of light industry products. *Art and design*. 3. 20–27. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.3.2>.
22. Chuprina, N. V., Gaiova, I. L., Palamar, K. I. (2016). Etnodyzain ta yoho realizatsiia v suchasnomu proiektuvanni kostiuma ta industrii mody [Ethnodesign and its implementation in modern costume design and fashion industry]. *Tekhnolohii ta dyzain*. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_13.
23. Chuprina, N. V., Zakharchuk, Ye. O. (2017). Transformatsiia ta syntez khudozhno-kompozytsiinykh elementiv etnichnoho styliu pry formuvanni proiektnoho obrazu v industrii mody [Transformation and synthesis of artistic and compositional elements of ethnic style in the formation of the project image in the fashion industry]. *Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury: zb. nauk. prats*. 2017. Vol. 39. 164–175. URL: https://nakkim.edu.ua/images/vidannya/Aktualni_Problemy/AP-39.pdf.
24. Svitlychna, O. (2016). Etnohrafichni interpretatsii u tvorchosti molodykh vitchyznianskykh fakhivtsiv hrafichnoho dyzainu [Etnohrafichni interpretatsii u tvorchosti molodykh vitchyznianskykh fakhivtsiv hrafichnoho dyzainu]. *Visnyk LNAM Vol. 30*. 206–215. [in Ukrainian]
25. Naiden O. (2009). Mariia Prymachenko 100 [Maria Prymachenko 100]. Kyiv: Rodovid. 200 p. [in Ukrainian].

ДИЗАЙН СУЧАСНОГО ВБРАННЯ НА ОСНОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТИЛІСТИЧНИХ ТА ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦІЙНОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

ЧУПРИНА Н. В., РЕМЕНЕВА Т. В., ТЕРЕЩЕНКО О. Г.

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою роботи є аналіз художньо-композиційних характеристик української традиційної вишивки та декоративно-прикладного мистецтва (на прикладі творчості М. Примаченко) для оздоблення актуальних моделей вбрання в етностилістиці.

Методологія. У дослідженні застосовано системний підхід до проектування авторських моделей сучасного вбрання:

ДИЗАЙН СОВРЕМЕННОГО КОСТЮМА НА ОСНОВЕ ТРАНСФОРМАЦИИ СТИЛІСТИЧЕСКИХ И ХУДОЖЕСТВЕННО-КОМПОЗИЦИОННЫХ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦИОННОГО ДЕКОРАТИВНОГО ИСКУССТВА

ЧУПРИНА Н. В., РЕМЕНЕВА Т. В., ТЕРЕЩЕНКО О. Г.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Целью работы является анализ художественно-композиционных характеристик украинской традиционной вышивки и декоративно-прикладного искусства (на примере творчества М. Примаченко) для отделки актуальных моделей одежды в этностилистике.

Методология. В исследовании применен системный подход к проектированию авторских моделей современного костюма:

літературно-аналітичний, морфологічний та компаративний аналіз творчого першоджерела, асоціативні засоби його адаптації до актуальних тенденцій моди. Методологія дослідження ґрунтується на системному аналізі дизайн-проектів із використанням елементів культурної спадщини України. В роботі використано системно-інформаційний, візуально-аналітичний методи дослідження. Застосовано системно-структурний аналіз трансформацій художньо-композиційних елементів у формоутворенні сучасного костюма на основі асоціативних перетворень.

Результати. В процесі дизайн-проекування авторської колекції жіночого одягу в етно-стилістиці визначено, що декоративне мистецтво та національне вбрання має високий ступінь автентичного символізму для розробки актуального проектного образу в умовах сучасної дизайн-діяльності. Охарактеризовано ряд принципів впровадження народного образу в сучасні тенденції розвитку fashion-індустрії. Використано символічне зображення рослинного орнаменту за мотивами М. Примаченко та стилізацію робіт художниці в орнаментальних мотивах колекції. На основі передпроектного аналізу та опитування споживача визначено значущий інтерес до національних мотивів в гардеробі сучасної жінки. Розроблено колекцію жіночого вбрання для широких верств споживачів.

Наукова новизна. Запропоновано принципи дизайн-проекування колекції сучасного вбрання із авторським оздобленням на основі адаптації національних традицій оздоблення жіночого вбрання та декорування творів народного мистецтва. Обґрунтовано застосування різних мотивів рослинного та геометричного орнаменту в етностилістиці та впровадження даного образу сучасної жінки в повсякденне життя.

Практична значущість полягає у розробці принципів формування проектного образу авторської колекції костюма, обґрунтуванні

літературно-аналітичний, морфологічний та компаративний аналіз творчого первоисточника, асоціативні засоби його адаптації к актуальным тенденциям моды. Методология исследования основана на системном анализе дизайн-проектов с использованием элементов культурного наследия Украины. В работе использованы системно-информационный, визуально-аналитический методы исследования. Применен системно-структурный анализ трансформаций художественно-композиционных элементов в формообразовании современного костюма на основе ассоциативных преобразований.

Результаты. В процессе дизайн-проектирования авторской коллекции женской одежды в этно-стилистике определено, что декоративное искусство и национальный костюм имеет высокую степень аутентичного символизма для разработки актуального проектного образа в условиях современной дизайн-деятельности. Охарактеризован ряд принципов внедрения народного образа в современные тенденции развития fashion-индустрии. Использованы символическое изображение растительного орнамента по мотивам М. Примаченко и стилизации работ художницы в орнаментальных мотивах коллекции. На основе передпроектного анализа и опроса потребителя определен значимый интерес к национальным мотивам в гардеробе современной женщины. Разработана коллекция женской одежды для широких слоев потребителей.

Научная новизна. Предложены принципы дизайн-проектирования коллекции современного костюма с авторским оформлением на основе адаптации национальных традиций отделки женской одежды и декорирования произведений народного искусства. Обосновано применение различных мотивов растительного и геометрического орнамента в этностиллистике и внедрение данного образа современной женщины в повседневную жизнь.

Практическая значимость заключается в разработке принципов формирования проектного образа авторской коллекции костюма, обосновании принципов декорирования

принципів декорування етнографічно орієнтованими принтами та вишивкою, вибору методів оздоблення моделей сучасного жіночого вбрання.

Ключові слова: декоративне мистецтво; дизайн костюма; етностилістика; національне вбрання; вишивка; декор та оздоблення; модні тенденції; fashion-дизайн; екодизайн; етномода.

етнографічески ориентированными принтами и вышивкой, выбора методов отделки моделей современного женского костюма.

Ключевые слова: декоративное искусство; дизайн костюма; этностилистика; национальный костюм; вышивка; декор и отделка; модные тенденции; fashion-дизайн; экодизайн; этномода.

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Чупріна Наталія Владиславівна, д-р мист., професор, професор кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-5209-3400, Scopus 56835800000, **e-mail:** chouprina@ukr.net

Ременєва Тетяна Валеріївна, аспірантка, факультет дизайну, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-0908-3511, **e-mail:** t.remenieva@gmail.com

Терещенко Ольга Григорівна, магістр, кафедра художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0001-6741-1005, **e-mail:** kira1284@ukr.net

Цитування за ДСТУ: Chuprina N. V., Remenieva T. V., Tereshchenko O. H. Design of the Contemporary Garments on the Basis of the Transformation of Stylistic and Artistic-Compositional Characteristics of Traditional Decorative Art. *Art and design*. 2021. №3(15). С. 30–44.

Citation APA: Chuprina, N. V., Remenieva, T. V., Tereshchenko, O. H. (2021) Design of the Contemporary Garments on the Basis of the Transformation of Stylistic and Artistic-Compositional Characteristics of Traditional Decorative Art. *Art and design*. 3(15). 30–44.

[https://doi.org/
10.30857/2617-
0272.2021.3.3](https://doi.org/10.30857/2617-0272.2021.3.3)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ

Матеріали III Міжнародної науково-практичної
конференції

Актуальні проблеми сучасного дизайну

Том 1

22 квітня 2021 року

Київ 2021

УДК 7.011:687.016

ТРАДИЦІЙНА ВИШИВКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ ДЕКОРУВАННЯ КОСТЮМА

ЧУПРИНА Наталія¹, ТЕРЕЩЕНКО Ольга¹, ДЖАЛІЛІАН Фахіме²,
ВОЛОЩУК Катерина¹

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

²Університет ім. Алі-Шаріаті, Іран

chouprina@ukr.net

Охарактеризовано критерії застосування етнічних традицій та народної творчості як творчого першоджерела в дизайні модного вбрання. Проаналізовано передумови, методи та засоби створення актуального одягу в етностилістиці. Обґрунтовано доцільність застосування вишивки як засобу декору в дизайні етнічно орієнтованих моделей костюма. Визначено засоби інтерпретації етнічних мотивів у розробці авторських зразків декору та створенні моделей костюма.

Ключові слова: *дизайн одягу, етностилістика, національний костюм, вишивка, декор та оздоблення, модні тенденції, fashion-дизайнери.*

ВСТУП

В умовах сучасності кожен народ прагне зберегти та примножити національне надбання [1, 2]. Сьогодні це особливо актуально в час світової глобалізації, світової кризи та екологічного стану планети. Це спонукає дизайнерів звертати увагу на народну творчість, яка дає можливість створювати безліч досконалих, яскравих, творчих речей, що поєднують у собі сукупність естетичних, практичних, функціональних, ергономічних і технологічних властивостей [3]. Аналізуючи народну творчість, можна синтезувати нові інноваційні та самоідентичні твори дизайну та художнього моделювання костюма, автентичні, неповторно яскраві, етнічні та сучасні водночас.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є аналіз художньо-композиційних характеристик української традиційної вишивки та декоративно-прикладного мистецтва (на прикладі творчості М. Приймаченко) для оздоблення актуальних моделей вбрання в етностилістиці.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

В світовій індустрії моди існує безліч прикладів, коли національний костюм і народна творчість були потужним джерелом натхнення для модельєрів. Такі відомі кутюр'є, як Г. Шанель, І.С. Лоран, К. Лакруа, Дж. Гальяно і багато інших, використовували національні мотиви для створення своїх колекцій, і ці традиції активно розвиваються в Будинках моди їх імені [4, 5].

Сьогодні одяг з українськими етнічними мотивами затребуваний не лише серед наших жінок, а є брендом України, а отже багато всесвітньовідомих особистостей одягають одяг з українськими мотивами. Завдяки творчості таких українських дизайнерів сучасності, як Р. Богуцька, Л. Пустовіт, О. Караванська, І. Каравай та ін. популяризація української етномоди потужно увірвалась на світові подіуми.

Етностиль не зникає з часом. Він гармонійно асимілюється з різними стильовими напрямками та модними тенденціями протягом довгого часу і не втрачає актуальності, оскільки саме етнічні мотиви надають колекціям індивідуальність, яскравість та неповторність. На прикладі творчості українських fashion-дизайнерів, зокрема Ю. Магдич, можна проаналізувати використання силуетів української сорочки та мотивів вишивки, які інтерпретують в більш сучасні, функціональні мотиви, що відповідають світовим трендам моди. О. Караванська також неодноразово поєднувала традиційні вишивані мотиви та сучасні лінії крою в моделях різного асортименту, створюючи неймовірні поєднання різноманітних фактур з сучасним декором. Відома українська дизайнерка В. Кін у створенні своїх колекцій асоціативно трансформує національні мотиви різних народів. Аналізуючи сказане вище, можна сміливо стверджувати, що етнічні мотиви є безмежним джерелом натхнення для fashion-дизайнерів. В їх роботах силуети крою народного одягу та вишивки й інших видів традиційного декору інтерпретуються по-різному, але не втрачають затребуваності та привабливості, додають ніжності та жіночності в одязі сучасних модниць [6, 7].

Рис. 1. Створення та застосування авторської вишивки у моделях модного жіночого вбрання, а – зразок ескізу етнічно-орієнтованого декору (поєднання кількох технік виконання); б – в – г – фрагмент колекції українського дизайнерського бренду за мотивами творчості М.Приймаченко; д – модель жіночої блузи за мотивами етнічного рослинного орнаменту

Неможливо уявити життя українського народу без вишивки та розпису, що розвивалися з покоління в покоління в роботах народних художників і майстринь. В числі найвидатніших майстрів декоративної станкової графіки є

Марія Приймаченко. Творчість її багатогранна та неповторна. Вона є безмежним джерелом для дослідження та творчості [3].

Сьогодні в світовій моді спостерігається тенденція до вільних силуетів. Серед молоді та жінок середнього віку більша перевага надається зручності та яскравості образу. Ця тенденція моди якнайкраще відображається в етнічно орієнтованих моделях, з доповненням яскравими аксесуарами та оздобленням. Якщо розглядати вишивку як засіб декорування костюма, то використання її є досить стилізованим й інтерпретованим на сучасний лад, з поєднанням традиційних мотивів та новітніх матеріалів.

На основі аналізу сучасних напрямів моди та творчості відомих українських дизайнерів в ході роботи було розроблено елемент декоративного оздоблення моделей жіночого вбрання з використанням засобів стилізації, через призму творчості Марії Приймаченко. Це дало можливість розробити рослинний орнамент як елемент та мотив декору, використовуючи нові матеріали та техніки, зокрема вишивку стрічками, гобеленову та аплікаційну вишивку, вишивку бісером та камінням тощо, що бездоганно поєднуються з сучасними етно-прикрасами зі звальної вовни, кераміки, штучного каменя та натуральних тканин і пряді.

Рис. 2. Трансформація рослинного мотиву творчості М. Приймаченко в елемент авторського декору для оформлення жіночого вбрання:
а – фрагмент творчої роботи М. Приймаченко; б – ескіз декоративного елемента за мотивами творчості М. Приймаченко; в – ескіз жіночого костюма із авторським декором; г – зразок виконання декору у техніці вишивка + аплікація» (б – в – авт. О. Терещенко)

ВИСНОВКИ

Досліджуючи сучасний ринок модного одягу та творчість fashion-дизайнерів можна зробити висновок, що дизайн одягу за етнічними мотивами популярний та має попит у всі часи. Жінки в усьому світі все частіше надають перевагу вишиванкам та актуальному модному одягу з елементами вишивки в якості декору. Відповідно, багато українських дизайнерів представляють нашу

країну на світових подіумах та мають видатні результати. Дуже популярними є українські вишиванки, та останнім часом елементи вишивки все частіше можна побачити на різних частинах одягу. Популяризація етномоди спонукає дизайнерів до нових творчих пошуків, завдяки чому з'являються нові колекції та дизайнерські рішення. Результати аналізу творчого джерела натхнення реалізовано у розробці ескізів та зразків декору жіночого вбрання, на основі синтезу народної вишивки та творчості М. Приймаченко, що дало змогу вдосконалення техніки виконання, асоціативної інтерпретації квітів М. Приймаченко на тканину шляхом поєднання аплікації, вишивки нитками та стрічками, а також камінням та бісером.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кара-Васильєва Т. В. Історія української вишивки : книга-альбом. Київ : Мистецтво, 2008. 464 с. : іл.
2. Захарчук-Чугай Р. В. Українська вишивка. Львів : Аверс, 2008. 72 с.
3. Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські триєнале художнього текстилю). *Студії мистецтвознавчі*. Київ : ІМФЕ НАН України, 2009. №1 (25). С. 79-99.
4. Костельна М. В. Творчість дизайнерів українських будинків моделей середини ХХ – початку ХХІ ст.: етнічний напрям : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.07. Київ, 2016. 19 с.
5. Ермилова Д. Ю. История домов моды : учеб. пос. для высш. учеб. заведений. Москва: Академия, 2003. 288 с.
6. Чупріна Н. В., Гайова І. Л., Паламар К. І. Етнодизайн та його реалізація в сучасному проектуванні костюма та індустрії моди. *Технології та дизайн*. 2016. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2016_3_13.
7. Чупріна Н. В., Захарчук Є. О. Трансформація та синтез художньо-композиційних елементів етнічного стилю при формуванні проектного образу в індустрії моди. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб.наук.праць*. 2017. Вип. 39. С. 164–175.

CHUPRINA N., TERESCHENKO O., JALILIAN F., VOLOSHCHUK K. TRADITIONAL EMBROIDERY AS AN INNOVATIVE MEANS OF COSTUME DECORATION

The criteria of application of ethnic traditions and folk art as a creative source in the design of fashion clothes are described. Prerequisites, methods and means of creating relevant clothing in ethnic style are analyzed. The expediency of using embroidery as a means of decoration in the design of ethnically oriented costume models is substantiated. Means of interpretation of ethnic motives in the development of author's samples of decor and creation of costume models are determined.

Key words: fashion design, ethnic style, national costume, embroidery, decor and appearance, fashion trends, fashion designers.

Додаток Е3. Апробація результатів дослідження.
Сертифікат про участь в конкурсі

REPUBLIC OF MOLDOVA UKRAINE

"ION CREANGA" STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
FACULTY OF FINE ARTS AND DESIGN KIEV NATIONAL UNIVERSITY TECHNOLOGY
AND DESIGN

CERTIFICATE

for participation at the
INTERNATIONAL EXHIBITION OF VISUAL ARTS
" STUDENT'S DESIGN AND CREATIVITY IN 2021 „

Participant: Ольга Терещенко

31 MARCH 2021

Decan FAPD
Simac A. dr. conf. univ.

Nr. 704-17 2021